Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 11 Wydanie P Poznań, czwartek dnia 9 stycznia 1936 Rok 31

Poznań, 8 stycznia.

Nie dla Polski obce wzory

Idea „silnego rządu" oznacza u nas w oczach „sanatorów" mniejwięcej to samo, co w innych krajach idea państwa całkowitego (totalnego). „Sanatorzy" chcą stworzyć państwo, w którem jest jeden ośrodek władzy, tkwiący w grupie rządzącej — państwo, nie uznające w rzeczywistości żadnych instytucyj, sprawujących nad władzą wykonawczą niezależną kontrolę — państwo, w którem rząd sam się odnawia i uzupełnia w granicach grupy rządzącej.

Państwo całkowite nie uznaje zasady równowagi władz naczelnych. Całą władzę w państwie koncentruje w jednym punkcie; czy to będzie osoba „wodza", czy też najwyższa organizacja elity, w jednym i drugim przypadku tej osobie czy grupie rządzącej podporządkowane jest wszystko w państwie. Z tego wynikają bardzo ważne konsekwencje.

W państwie całkowitem nie może być niezależnego sądownictwa. Sądownictwo jest organem władzy naczelnej, od niej zależnym; sądownictwo staje się podobnem do administracji, ma służyć jej bezpośrednim celom. W takiem państwie nie może być również prawdziwego samorządu. Choćby dlatego, że w tym samorządzie mogłyby się skupiać niezależne siły społeczne, że ten samorząd mógłby stawać okoniem przeciw zarządzeniom władzy naczelnej. Kontrola w państwie całkowitem, to tylko kontrola wewnętrzna, a nigdy niezależna kontrola; będzie to przeważnie kontrola tajna, gdyż jawna mogłaby podkopywać autorytet władzy.

Rząd takiego państwa będzie istotnie bardzo silny. Może robić, co zechce; zmieniać dowolnie istniejące ustawy, sam sobie uchwalać budżet, przeobrażać ustrój społeczny i gospodarczy różnemi dekretami, wydawanemi z piorunującą szybkością. Nie zna żadnych hamulców swojej działalności, żadnych punktów oporu, któreby zwalniały bieg maszyny państwowej. Jeżeli tego zechce, odwoła się do zorganizowanej przez siebie opinji narodu; nie ma to większego znaczenia, gdyż państwo całkowite nie dopuszcza do organizowania się przeciwnych mu opinij.

Istotnie, rząd takiego państwa jest bardzo silny. Może to imponować niektórym ludziom; czyż nie warto stworzyć takiego aparatu dla dobrych i wielkich celów? Ale tę siłę rządu, tę sprawność i szybkość działania, trzeba okupić bardzo wysoką ceną: słabością prawa.

W państwie całkowitem nie może być silnego, trwałego prawa. Silne prawo wyraża się w instytucjach prawnych, które żyją i działają swojem własnem życiem, niezależnie od zmienności i kaprysów jednostki czy grupy rządzącej. Prawo zabezpiecza stałość stosunków społecznych. Ludzie się zmieniają, przychodzą coraz to nowi, a instytucja trwa i jest tą samą instytucją, podobnie, jak rzeka jest wciąż tą samą rzeką, chociaż dzisiaj inna w niej płynie woda, niż płynęła wczoraj.

W państwie całkowitem byt jednostek, związków społecznych, stowarzyszeń, gospodarstw nie opiera się na prawie, którego można dochodzić, lecz na woli grupy rządzącej. Opiera się na woli żywych ludzi, którzy dziś myślą tak, a jutro mogą myśleć inaczej. Nikt nie ma zastrzeżonej sobie przez prawo sfery działania, w granicach której może swobodnie urządzać swoje życie. Państwo nie uznaje zasady, że prawo wstecz nie działa; gdy zajdzie potrzeba, wydaje się zarządzenia, które przewracają z gruntu istniejący porządek prawny.

Który system jest lepszy: czy silny rząd, czy silne prawo? Który lepiej prowadzi do potęgi narodu i państwa?

Przedewszystkiem nie zbuduje się mocnego państwa, jeśli się dojdzie do jego identyfikacji z każdorazowym rządem. Podstawowe instytucje państwowe powinny wznosić się wysoko ponad działania aktualnego rządu; powinny zabezpieczać trwałość ustroju niezależnie od zmian rządów, ich błędów i niedomagań. Źle jest, gdy masy narodu nie odróżniają rządu od państwa; słabnie wtedy wśród nich jego autorytet.

A następnie w dzisiejszych warunkach cywilizacyjnych i gospodarczych najważniejszą podstawą rozwoju jest trwałość instytucyj prawnych, w których zamyka się życie narodu. Nie może nad niem wisieć, jak miecz Damoklesa, groźba ciągłych zmian, dokonywanych przez organy, wolne od kontroli. Życie to wymaga unormowania przez prawdziwe ustawy, a nie przez pełnomocnictwa; wymaga spokoju prawnego.

Naród polski, jeżeli chce mieć spokój prawny, nie może swojego ustroju oprzeć na naśladownictwie państw całkowitych. Musi znaleźć własną drogę, na której zjednoczy się silna władza wykonawcza z trwałem, silnem prawem.

ROMAN RYBARSKI

Komunistyczne macki w Argentynie

Krwawy strajk robotniczych związków komunikacyjnych — Liczne starcia z policją Sześciu zabitych i wielu rannych — Poważne rozruchy

Montevideo. (PAT). Z Buenos Aires donoszą:

Doszło do starcia pomiędzy strajkującymi murarzami a policją. Jest 6 zabitych, z czego 5 policjantów.

Mimo, że generalna konfederacja pracy odmówiła ogłoszenia 24-godzinnego strajku powszechnego, robotnicy kilku zawodów porzucili pracę. Strajk poparło kilku agitatorów. Policja otrzymała rozkaz wystąpienia energicznie w obronie swobody pracy.

Ruch w mieście i na linji kolejowej „Pacific Railway" jest przerwany. Ponad tysiąc strajkujących murarzy ruszyło na zakłady fabryczne, które są strzeżone przez oddziały policji, uzbrojone w karabiny maszynowe. Niektóre wydziały użyteczności publicznej są zdezorganizowane.

W pobliżu Villa de Voto manifestanci opanowali pociąg, wiozący mleko, które podzielili między sobą i rozkręcili szyny. W Buenos Aires strajkujący spalili 4 tramwaje. Położenie stało się na tyle groźne, że prefekt policji zażądał posiłków.

Buenos Aires. (PAT). Wczoraj po południu w mieście panował spokój. Aby uniknąć wszelkich niespodzianek, zgromadzono oddziały wojsk lądowych i morskich.

Prezydent republiki, który znajdował się w Kordobie, na wiadomość o rozruchach powrócił do stolicy.

Londyn. (PAT). Reuter podaje następujące szczegóły strajku w Buenos Aires:

W 24-godzinnym strajku solidarności z niepracującymi od 8 dni robotnikami budowlanymi wzięły udział wszystkie związki zawodowe z dziedziny komunikacji. W ciągu licznych starć pomiędzy demonstrantami a policją na przedmieściach padło 6 zabitych. Demonstranci parokrotnie przerwali ruch kolejowy, obrzucając kamieniami pociągi i autobusy. W szeregu miejscowości dworce obsadzone są przez policję z karabinami maszynowemi.

Poważne rozruchy wybuchły w Villa Urquiza, gdzie podczas wymiany strzałów został zabity policjant i przywódca strajkujących. Grupy kobiet obrzucały kamieniami tramwaje i przewracały samochody, załadowane żywnością. Liczba rannych jest bardzo wysoka. Dokonano 171 aresztowań. Spalono 30 autobusów, tramwajów i wagonów. Po południu policja opanowała położenie.

Władze są przekonane, że skrajne elementy usiłowały przeistoczyć strajk w ruch rewolucyjny w Argentynie.

Buenos Aires (PAT) Komitet strajkowy zdecydował przedłużyć strajk o dalsze 24 godziny. W odpowiedzi wydano zarządzenia, mające na celu zapewnienie pracy szpitali, dostawę żywności oraz ruch samochodów Czerwonego Krzyża w zagrożonych dzielnicach.

Wodociągi, elektrownie, dworce i targowiska są strzeżone przez patrole. Na poczcie, telegrafie i radjostacji ustalono kontrolę celem zapobieżenia rozpowszechnianiu alarmujących pogłosek. Komunikację kolejową przywrócono.

Buenos Aires (PAT) Podczas wczorajszych rozruchów wszystkie sklepy oraz banki w mieście były zamknięte. Na jednem z przedmieść rzucono bombę.

Wśród aresztowanych znajduje się kilku przywódców strajku, noszących cudzoziemskie nazwiska, wskazujące na pochodzenie ze wschodu Europy.

Katastrofa kolejowa pod Nowowilejką

Wilno. (PAT). W dniu 7 stycznia o godz. 23,45 na szlaku Wilno—Mołodeczno, na odcinku Nowowilejka—Kijena, na 9 km wykoleił się pociąg mieszany nr. 461, zdążający z Wilna do Mołodeczna.

Parowóz wykoleił się jedną osią. Wagon drugiej klasy, wagon trzeciej i trzy wagony towarowe rozbite. Wagon pocztowy oraz jeden wagon trzeciej klasy wywróciły się i są uszkodzone. Również uległy nieznacznemu uszkodzeniu wagon trzeciej klasy, dwa wagony służbowe i jeden towarowy.

Z podróżnych zabita została Wiktorja Bukowska, emerytka kolejowa, zamieszkała w Wilnie. Ciężko ranny jest Stefan Kazuilewicz, rolnik ze wsi Mała, gm. oszmiańskiej. Lżej rannych jest 25 pasażerów.

W półtorej godziny po katastrofie wyjechał na miejsce pociąg sanitarno-ratunkowy oraz wyższe władze kolejowe. Do szpitala w Wilnie zostali przewiezieni trzej ciężej ranni pasażerowie. Innych opatrzono na miejscu.

Przed straceniem Hauptmanna

Warszawa. (Tel. wł.) Z Nowego Jorku donoszą o ogromnym wzroście napięcia opinji publicznej w związku z zapowiedzianem straceniem Hauptmanna.

W więzieniu, gdzie Hauptmann przebywa, poczyniono odpowiednie przygotowania. M. i. ustawiono osobny stół dla prasy i zaprowadzono do sali egzekucyjnej połączenie telefoniczne z najważniejszemi miastami Ameryki.

Nawprost krzesła elektrycznego ustawiono aparat telewizyjny, wskutek czego moment stracenia Hauptmanna będą widzieć posiadacze odpowiednich aparatów.

New Jersey (PAT). Stracenie Hauptmanna, wyznaczone na 14 stycznia, zostało odroczone o kilka dni z polecenia gubernatora Hoffmana z powodu ponownego rozpatrywania podania o ułaskawienie skazańca.

Trenton (PAT). Hauptmanna poinformowano, że zostanie stracony 17 stycznia.

Skazaniec ma nadzieję, że kara jego zostanie uchylona przez trybunał od ułaskawień, który jego sprawę będzie rozpatrywał w najbliższą sobotę.

Trenton. (PAT). Jeden z adwokatów Hauptmanna oświadczył, że wyznaczenie nowej daty stracenia wyklucza jakąkolwiek możliwość ułaskawienia.

Hauptmann, któremu zakomunikowano wiadomość o wyznaczeniu egzekucji na godz. 20-tą 17-go stycznia, wzruszył ramionami, wyrażając przekonanie, że nie zostanie stracony.

Bratobójstwo

Gostyń. (Tel. wł.) W Pasierbach doszło dziś przed południem do bójki między braćmi Skorupskimi, której wynik był bardzo tragiczny. Podczas zajścia 19-letni pomocnik szewski, Józef Skorupski, uderzył swego 10-letniego brata kamieniem w głowę i zabił go na miejscu. Bratobójca zgłosił się po zajściu dobrowolnie na posterunku w Pępowie.

Przeciw polityce Roosevelta

Sąd najwyższy Stanów Zjednoczonych uznał za niezgodną z konstytucją ustawę o pomocy dla rolnictwa — Zadowolenie wśród republikanów

Waszyngton (PAT). Sąd najwyższy Stanów Zjednoczonych ogłosił postanowienie w sprawie niezgodności z konstytucją ustawy o pomocy rolnictwu, przyczem zaznaczył, że na podstawie tej ustawy dochody farmerów w ciągu jednego roku wzrosły o 220 miljonów dolarów dzięki wyższym cenom oraz otrzymywanym zasiłkom.

Sąd uznał, że zniesiona obecnie ustawa stanowi „naruszenie praw stanu" oraz dodał, że konstytucja Stanów Zjednoczonych pozwala na wprowadzenie opłat i podatków dla zabezpieczenia dobra wszystkich obywateli, lecz nie daje rządowi prawa udzielania rolnictwu pomocy przez środki nadzwyczajne.

Rząd amerykański wypłacił dotąd farmerom miljard dolarów tytułem odszkodowania za ograniczenie obszarów uprawy oraz jako bezpośrednią pomoc. Część tych kwot była zresztą zwrócona drogą wpłat z tytułu specjalnego podatku od przetwórczości produktów rolnych. Te podatki, obecnie zniesione, stanowiły podstawę administracji rolnej. Rząd Stanów Zjednoczonych będzie musiał znaleźć inne źródła dochodów, najprawdopodobniej przez wprowadzenie nowych ciężarów.

Uchwała sądu najwyższego przyjęta została z wielkiem zadowoleniem przez republikanów oraz przeciwników prezydenta, którzy uważają ją za potężny cios wymierzony w administrację Roosevelta. Według niektórych komentatorów prezydent projektuje obecnie dokonanie poważnych zmian w konstytucji. Sfery polityczne stolicy Stanów Zjednoczonych są ogromnie zaniepokojone tą uchwałą.

Z dniem 6 b. m. wstrzymano wypłaty sum rolnikom, a jednocześnie traci pracę 6.500 urzędników. Najważniejszą sprawą, jaka się obecnie nasuwa, jest pytanie, czy przemysłowcy, którzy już zapłacili około miljarda dolarów t. zw. „processing taxes" mogą wystąpić do rządu z żądaniem zwrotu nieprawnie pobranych kwot.

Waszyngton (PAT) Celem powyższej ustawy było upoważnienie rządu do udzielenia farmerom pomocy w formie subsydjów i odszkodowania za ograniczenie obszaru uprawy. Na pokrycie części tych wydatków pobierane były specjalne opłaty od przetwórstwa produktów rolnych.

Zatopione skarby

Medjolan (PAT). Statek „Artiglio" wyruszył z Genui do Camogli na Riwjerze włoskiej, aby przystąpić do wydobycia ładunku miedzi zatopionego parowca „Washington", leżącego na dnie morskiem w pobliżu Portofino.

Następnie „Artilglio" wyruszy do Porto Longone celem wzięcia udziału w pracach przy wydobyciu z dna morskiego okrętu „Pollux", żaglowca, zatopionego w r. 1806, kiedy wiózł transport kosztowności dla króla Ferdynanda. Nurkowie ustalili, że „Pollux" leży na głębokości 70 metrów. Uchodzi za pewne, że na statku znajduje się jeszcze ładunek złota, oraz innych kosztowności.

Parowiec „Washington" został storpedowany w r. 1917 przez niemiecką łódź podwodną, podczas gdy udawał się do Genui z ładunkiem miedzi, lokomotyw i wagonów.

Autobus rozbił się

Paryż. (PAT). Z Marakeszu donoszą, że spadł do rowu autobus, przepełniony pasażerami. Jest 8 zabitych.

Krwawy napad

Casablanca. (PAT). Na posterunku warownym Tinghir, położonym u progu Sahary, dwaj bandyci dokonali napadu na kantynę.

Wkroczyli oni do kantyny znienacka z ukrytemi krótkiemi karabinami i rozpoczęli ogień do znajdujących się trzech żołnierzy Legjonu Cudzoziemskiego i dwóch miejscowych żołnierzy, partyzantów francuskich, oraz właściciela.

Wszyscy żołnierze zostali zabici, a właściciel ciężko ranny.

Dwulicowość Sowietów

Genewa. (Tel. wł.) „Journal de Geneve" poświęca obszerne uwagi poczynaniom sowieckim w Lidze Narodów.

Dziennik m. i. podkreśla, że już po upływie półtora roku okazuje się dobitnie słuszność zastrzeżeń Szwajcarji, Holandji i Portugalji przeciw przyjęciu ZSRR do Ligi Narodów. Wydarzenia, jakie zaszły w tym czasie, w całej rozciągłości potwierdziły, że obawy wspomnianych państw były aż nadto usprawiedliwione. Próby wywołania powstania w Tulonie i Brest oraz udaremniony zamach stanu w Brazylji otworzyły wreszcie niejednemu oczy.

Dwulicowość Sowietów wynika z połączenia dwu sił w jednem ręku. Stalin panuje nad ZSRR i nad Trzecią Międzynarodówką. Rosja Sowiecka robi przyrzeczenia, a Trzecia Międzynarodówka je łamie. Jeżeli oszukany żali się w Moskwie, to odpowiadają mu, że nie wie prawica, co robi lewica.

Zerwanie stosunków z Sowietami przez Urugwaj, to akt samoobrony przeciw państwu, które wykorzystuje przywileje dyplomatyczne. Tak samo postąpiła Szwajcarja, wysiedlając przybyłą do Berna, tak zwaną „misję handlową".

Oskarżenie przez Moskwę Urugwaju wobec Ligi Narodów, to akt teroru przeciw małym państwom, które są zdecydowane przeciwstawić się wewnętrznemu ich rozsadzaniu przez sowieckie misje dyplomatyczne. Bolszewizm nie zrzekł się myśli opanowania świata i tworzy wszędzie komórki, które są ruchliwsze tam, gdzie chroni je misja dyplomatyczna, która w razie niepowodzenia zamachu stanu ułatwia ucieczkę skompromitowanym. Moskwa oskarża Urugwaj, aby zaszachować inne państwa.

Dziennik kończy wezwaniem do rządu szwajcarskiego, by zrzekł się uznania Sowietów.

Wieści z frontów w Afryce

ATAK CZOŁGÓW WŁOSKICH

Rzym. (PAT.) O ostatnich operacjach włoskich na froncie południowym donosi Agencja Stefani z Dolo:

Marsz zbrojnych oddziałów rasa Desty posunął się stopniowo do Areri, miejscowości na prawym brzegu rzeki Ganale Dorin. Miejscowość ta składa się z grupy chat i tukułów rozrzuconych wśród palm i lasów.

Dnia 1 stycznia dowództwo włoskie poleciło dokonanie wywiadu przez drobny oddział dubatów dla oceny liczebności przeciwnika. Dubaci szybkim marszem doszli do Areri i znienacka napadli na pozycje abisyńskie. Wywiązała się obustronna zaciekła strzelanina. Dubaci, stwierdziwszy, że mają przed sobą znaczne siły przeciwnika, cofnęli się po dokonaniu zleconego im zadania.

Dnia 2 stycznia większy oddział wywiadowcy, złożony z dubatów, askierów, dotarł do Areri, uderzył na przeciwnika i błyskawicznie zajął pierwszą linję okopów, jednocześnie czołgi włoskie uderzyły z flanku na trzecią linję okopów abisyńskich. Wojska włoskie dotarły następnie do drugiej linji okopów. Abisyńczycy, których było około 500, usiłowali stawiać zaciekły opór, ale musieli cofnąć się ze swoich pozycyj. Walka trwała od świtu do zachodu słońca.

Abisyńczycy stracili ponad 150 zabitych i ranionych, straty włoskie wyniosły 1 zabitego Włocha z czołgu, 3 dubatów i 1 askarysa zabitych i 15 ranionych dubatów.

ULEWY

Adis Abeba. (PAT). Z frontu północnego donoszą, że od 7 dni trwają tam ulewy, tamujące wszelkie znaczniejsze operacje strategiczne. Jest to zjawisko nienotowane już od 1907 roku, gdyż normalnie okres deszczów rozpoczyna się na płaskowzgórzu najwcześniej w połowie marca.

NOWY DORADCA

Adis Abeba. (PAT.) Wczoraj wieczorem przybył z Dzibuti nowy doradca rządu abisyńskiego. Jest to Amerykanin, nazywa się John Spencer, jest doktorem prawa, znawcą prawa międzynarodowego. Spencera zaangażowała delegacja abisyńska w Genewie.

DALSZE POSIŁKI

Rzym (PAT). Na pokładzie okrętu „Comte Grande" odpłynęły do Afryki wschodniej pierwsze transporty nowej dywizji, noszącej miano „Val Pusteria". Sprowadzono ją z okolic alpejskich, leżących na pograniczu z Austrją.

W tym samym dniu odpływają na okręcie „Comte Rossa" dalsze oddziały, należące do pierwszego i 7 pułku alpejskiego. Bataljony, które odpłynęły, były żegnane przez wiceministra wojny generała Baistrocchi.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO JEŻYCE

Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek 9 stycznia 1936 w sali p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Początek o godz. 20-ej.

Kierownik.

SEKCJA ŻEŃSKA — ŁAZARZ

Dziś, w środę, zebranie w świetlicy przy św. Marcinie 65, front II ptr. Początek o godz. 20-ej.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 8. 1. 1936 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Spędzono: wołów 32, buhajów 120, krów 210, świń 1250, cieląt 475, owiec 8, razem 2095 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi.

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	56— 60
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	46— 52
Mięsiste tuczone starsze	40— 44
Miernie odżywione	36— 38
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	52— 56
Tuczone mięsiste	46— 50
Nietuczone dobrze odżywione starsze	40— 44
Miernie odżywione	36— 38
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	54— 58
Tuczone mięsiste	46— 50
Nietuczone dobrze odżywione	28— 32
Miernie odżywione	14— 18
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	56— 60
Tuczone mięsiste	46— 52
Nietuczone dobrze odżywione	40— 44
Miernie odżywione	36— 38
Młodzież:	
Dobrze odżywione	36— 40
Miernie odżywione	34— 36
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	66— 70
Tuczone cielęta	56— 62
Dobrze odżywione	50— 54
Miernie odżywione	40— 48
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	60— 66
Tuczone starsze skopy i maciórki	48— 56
Dobrze odżywione	00— 00
Miernie odżywione	00— 00
ŚWINIE: (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	92— 94
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	88— 90
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	82— 86
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	76— 80
Maciory i późne kastraty	76— 86

Przebieg targu normalny.

Notowania przeprowadzono na podstawie transakcyj targowych z wtorku i środy.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.28½ zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.30¾ zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 8. 1. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza.

Z pożyczek państwowych notowano jedynie 5% poż. konwers. po 63,50 w płaceniu.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% dol. listy zast. 38½, natomiast obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 39,— oraz 4% listy zast. konwert. po 37,—.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 95¼.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 63,50 P.

4½% dolar. listy zastawne s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 38,50 P.

4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w złocie = 8.90 za 1 dol. 39,— +

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 37,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 95,25 P.

Tendencja mocniejsza.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 8. 1. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:

1) żyto 715 g/l.,
2) pszenica 756 g/l.,
3) owies 420 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. spokojne)	12,50— 12,75
Pszenica (Uspos. spokojne)	17,50— 17,75
Jęczmień browarowy	14,25— 15,25
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l.	13,75— 14,25
Jęczmień 670—680 g/l.	13,25— 13,50
Usposobienie spokojne.	
Owies (Usposob. spokojne)	13,75— 14,25
Mąka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	19,25— 19,50
żytnia gat. I 0-45% wł. w.	18,75— 19,25
żytnia gat. I 0-55% wł. w.	18,00— 18,75
żytnia gat. II 45-55% wł. w.	14,75— 15,75
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	29,75— 31,50
pszenna kat. IB 0-45% wł. w.	29,00— 29,50
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	28,00— 28,50
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	27,50— 28,00
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	26,00— 27,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	26,00— 26,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	25,50— 26,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	23,00— 23,50
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	21,00— 21,50
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w.	19,50— 20,00
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie stand.	9,75— 10,25
Otręby pszen. grube stand.	10,75— 11,25
Otręby pszenne średnie st.	9,75— 10,50
Otręby jęczmienne	9,75— 11,00
Rzepak zimowy	41,00— 42,00
Rzepik zimowy	40,00— 41,00
Siemię lniane	36,00— 38,00
Gorczyca	37,00— 39,00
Wyka latowa	22,00— 24,00
Peluszka	24,00— 27,00
Groch Viktorja	24,00— 29,00
Groch Folgera	22,00— 24,00
Łubin niebieski	9,50— 10,00
Łubin żółty	11,00— 11,50
Seradela	22,00— 25,00
Mak niebieski	64,00— 66,00
Koniczyna czerw. surowa	100,00—110,00
Konicz. czerw. 95-97% czyst.	120,00—130,00
Koniczyna biała	75,00—110,00
Koniczyna szwedzka	170,00—195,00
Koniczyna żółta odłuszczona	65,00— 75,00
Przelot	75,00— 90,00
Makuch lnian. w taflach	16,50— 16,75
Makuch rzepakowy w tafl.	13,75— 14,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	18,50— 19,00
Śrut Soja	21,00— 22,00
Słoma pszenna luzem	2,20— 2,45
„ pszenna prasowana	2,70— 2,95
„ żytnia luzem	2,40— 2,65
„ żytnia prasowana	2,90— 3,15
„ owsiana luzem	2,75— 3,00
„ owsiana prasowana	3,25— 3,50
„ jęczmienna luzem	2,20— 2,45
„ jęczmienna prasow.	2,70— 2,95
Siano zwykłe luzem	5,75— 6,25
„ zwykłe prasowane	6,25— 6,75
„ nadnoteckie luzem	6,50— 7,00
„ nadnoteckie pras.	7,50— 8,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 4411,5 tonn, w tem żyta 2660 tonn, pszenicy 812 tonn, jęczmienia 450 tonn, owsa 90 tonn.

Bellona w piśmiennictwie Trzeciej Rzeszy

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Berlin, 7 stycznia

Odkąd w marcu r. b. ustawa o powszechnej służbie wojskowej wskrzesiła nową armję Niemiec — jest to najdonioślejsze wydarzenie w Trzeciej Rzeszy w roku 1935 — uprawia się wśród narodu niemieckiego systematyczne kształcenie ducha militarnego (Wehrgeist), jak już niejednokrotnie mieliśmy sposobność o tem pisać. Przypominamy m. i. wystawę „Wehrhaftes Volk", otwartą niedawno w Berlinie, a przedstawiającą retrospektywnie piśmiennictwo niemieckie z zakresu wojskowości, od zamierzchłych czasów cesarstwa rzymsko - niemieckiego aż po nasze dni. Położony tam był nacisk na ciągłość myśli wojskowej Niemiec poprzez stulecia.

Dziś pragniemy poświęcić kilka słów przejawom tej myśli miltarnej z najświeższej doby, przyczem nie ujdzie nam odrazu uwagi, że wskrzeszenie armji regularnej podziałało nader ożywczo na piśmiennictwo niemieckie z zakresu Bellony. Wzbogaciło ją zarówno ilościowo, jak i rozszerzyło krąg jego zainteresowań na problemy nawskroś nowoczesne. Gdy się rzuca okiem na obfitość tegorocznego „przedgwiazdkowego" rynku księgarskiego w zakresie dzieł piśmiennictwa wojskowego, ma się wrażenie, że literatura niemiecka gorączkowo uzupełnia braki lat poprzednich, — lat dotkliwych w tym względzie skutków traktatu wersalskiego.

I jeszcze jedna uwaga ogólna: zdaje się, że następuje odpływ fali feljetonowych opisów wojennych i powieści osnutych na tematach wojny światowej. Fala ta była szczególnie silna cztery, pięć lat temu. Była to reakcja na długotrwałe milczenie literatury zaraz po r. 1918. Wojna była wtedy tematem wyklętym, tembardziej, że piśmiennictwo Niemiec republikańskich znalazło się przeważnie w rękach autorów-pacyfistów. Przytłaczającą większość tematów stanowiły zagadnienia społeczne.

Dopiero powoli wzmacniają się szeregi „kombatantów". Ich protest przeciw głośnej książce Remarque'a daje bodźca pisarzom nowego autoramentu. Fala ta się wzmaga i znajduje poparcie wśród młodego ruchu narodowo - socjalistycznego. Powieść Ulricha Sandersa „Pioniere", choć napisana w r 1931, nie traci nic na żywości opisów, mimo, że opisuje rzeczy widziane przed piętnastu laty. Wzmaga się prąd ku idealizowaniu okresu 1914-18, — jakgdyby tęsknota za armją, którą miał dopiero wskrzesić rząd Trzeciej Rzeszy.

Dziś, po zaspokojeniu tęsknoty, fala ta znów opada. Już nie literatura piękna jest schronieniem tematów o mieczu i ogniu. Prym obejmuje literatura naukowa która zaspakaja nowe potrzeby nowej armji. Rozkwit ten jest godny uwagi.

Rekord powodzenia osiągnęła książka generała v. Seeckta „Gedanken eines Soldaten", będąca dziś katechizmem nowoczesnej Reichswehry Waga aktualna tych „myśli żołnierza" polega na tem, że pisał je nietylko żołnierz, ale zarazem polityk. W czasach — jak nasze — kiedy zatraca się pojęcie „żołnierki", jako zawodu, a natomiast wytworzyły się po wojnie najróżniejsze formy przejściowe między obywatelem uzbrojonym a siłą zbrojną, książka generała v Seeckta, ma znaczenie dokumentu czasu. „Myśli żołnierza" wyszły świeżo w nowem, rozszerzonem wydaniu, po wyczerpaniu się nakładu z roku 1929, który sprzedany został w 35 tysiącach egzemplarzy.

Jakgdyby uzupełnieniem powyższych „myśli", względnie ich wcieleniem w życie, jest bogato ilustrowany tom prof. Burchartza p. t. „Soldaten", dokumentarny opis nowej siły zbrojnej Niemiec, z ciekawemi zdjęciami najnowszych rodzajów broni, ciężkiej artylerji, tanków, samolotów itd.

Odpowiednikiem opisu armji lądowej i napowietrznej, jest tegoż autora zbiór p. t. „Matrosen, Soldaten, Kameraden", dotyczący nowej marynarki Rzeszy.

Wspomniany wyżej generał von Seeckt nie jest jedynym wśród wyższych szarż, którzy posiadają wyrobione nazwisko w literaturze wojskowej. Należy obok niego wymienić dwóch generałów Reichswehry, którzy ogłosili świeżo swe publikacje: gen. v. Metzsch p. t. „Schlummernde Wehrkräfte", oraz gen. Kabisch p. t. „Verdun". Podczas gdy drugie z wymienionych dzieł leży na pograniczu opisu wojennego i wykładu strategji (z osobiście przeżytych czasów), książka Metzscha dotyka aktualnego tematu militarnego narodu, wychodząc z założenia, że w społeczeństwie drzemią niewyzyskane możliwości duchowej tężyzny, potrzebne przyszłej armji niemieckiej. Autor opiera się na znanej tezie Clausewitza o „wojnie totalnej", obejmującej cały naród, i wyprowadza stąd wielce aktualne dla dzisiejszych narodów pojęcie „Wehrbürger" zamiast „Staatsbürger", t. j. obywatela-żołnierza. Widać, jak doktryny wprowadzone już praktycznie w życie otrzymują naukową terminologję i klasyfikację.

Tak jak świeżo opracowane wydanie „Filozofji wojny" Clausewitza przypomina młodemu pokoleniu podstawowe dzieło starszej literatury wojennej niemieckiej, tak nowa praca pułkownika Oertzena p. t. „Grundzüge der Wehrpolitik" odpowiada na wszystkie pytania nowożytnej wiedzy wojskowej. będąc pożytecznym podręcznikiem na niemieckich akademjach wojskowych. W zbiorowym tomie p. t. „Wehrgeist und Schule im Ausland", wydanym przez towarzystwo niemieckie „füf Wehrpolitik und Wehrwissenschaft" znajduje się kilka artykułów o współczesnym stanie wojskowości w różnych krajach, uzupełniających powyższą pracę Oertzena.

Dwa dzieła o charakterze historycznym: „Deutsches Kriegertum" G. Günthera i „Deutsche Heeresgeschichte" Linnebacha ukazały się w nowem wydaniu i uzupełniają niniejszy spis literatury na tematy wojskowe.

Warto też wspomnieć, że literatura niemiecka przyswoiła sobie w ostatnim czasie cały szereg dzieł wojskowych, napisanych w innych językach, na dowód że nie ogranicza się tylko do stosunków ściśle niemieckich. Wyszły w wspólnym zbiorze broszury o armji francuskiej, belgijskiej, sowieckiej i t. d., jak również o polskiej, zwięzłe, o charakterze ogólno - informacyjnym. Przetłumaczone również zostało na język niemiecki wybitne dzieło angielskie Marshalla „Infantry in Battle", poddające krytycznej ocenie rolę piechoty w ostatniej wojnie i wysnuwające z tej racji nauki na przyszłość.

Major dr. Hesse, znana powaga w zakresie wiedzy wojskowej, przysłużył się literaturze niemieckiej, przyswoiwszy jej świeżo dwie prace francuskie: komendanta Chouteau z akademji wojskowej w St. Cyr, oraz Szwajcara francuskiego de Traz, dodając do obu prac swoje własne komentarze. Zasługuje m. in. na uwagę, w jaki sposób major Hesse charakteryzuje ducha militarnego we Francji i w Niemczech, widząc w jednym antytezę drugiego. Przeciwstawia on mianowicie niemiecki uniwersalizm francuskiemu indywidualizmowi, — dryl obowiązkowy żołnierza niemieckiego francuskiej formule „commander c'est convaincre" (rozkazywać — to przekonać).

Kończąc powyższe wyliczenie — zresztą dalekie od tego, by dawało kompletny przegląd najnowszego piśmiennictwa niemieckiego na tematy wojskowe — chcieliśmy jedynie dać próbkę współczesnych wysiłków niemieckich, które zmierzają ku postawieniu niemieckiej nauki o armji na nowoczesnym poziomie, odpowiadającym rzeczywistemu poziomowi odradzającej się szybko armji.

B. L.

NA STRAŻY

W. Brytanja wzmocniła w związku z wojną w Abisynji na pograniczu egipsko-libijskiem straż graniczną. Na zdjęciu egipski patrol graniczny na pustyni.

Z życia

Z kół osób, które w swoim czasie zawarły umowy ubezpieczeniowe na życie w niemieckich instytucjach, otrzymujemy listy ze skargami na powolne regulowanie roszczeń.

Między rządami polskim i niemieckim zawarto w 1928 r. układ waloryzacyjny, na mocy którego likwidację zobowiązań niemieckich zakładów ubezpieczeń na życie przeprowadza po stronie polskiej osobny komisarz, który jest niejako pośrednikiem między obywatelami polskimi, a wspomnianemi zakładami niemieckiemi.

Likwidacja tych roszczeń rozłożona została na raty. Częściowo została ona też uskuteczniona. Od dłuższego jednak czasu zainteresowani czekają bezskutecznie na następne raty. Nie pomagają nawet listy polecone, wysyłane do komisarza w Warszawie... Nie odpowiada się na nie, choć zapewniano, że sprawy będą wkrótce uregulowane całkowicie.

Dlaczego naraża się obywatela na tak szkodliwą dla jego interesów zwłokę? Oczekujemy wyjaśnienia w tej sprawie.

*

W dziesiątym roku ery „sanacyjnej" rozlegają się w pismach prorządowych głosy, wołające o „wielką odbudowę" fachowości w naszej administracji państwowej!

Tylu lat trzeba było, aby w końcu zauważono braki w doborze urzędników państwowych!

Posłuchajmy, co pisze na ten temat „I. K. C.":

„Rekrutacja aparatu urzędniczego odbywała się przeważnie „domowemi sposobami": w kole znajomych, z polecenia krewnych, z „referencyj" ciotki czy stryjenki... Przedewszystkiem zaś decydującą rolę odgrywały „referencje", czyli — nazwijmy tę rzecz bez osłonki eufemizmów! — zwyczajne protekcje.

„O kwalifikacje właściwie nie pytano wcale.

„W parze z niefachowością, nieuctwem i nieznajomością przepisów rozrosły się różnego rodzaju nadużycia.

„Aparat biurokratyczny mniej myśli o spełnianiu swych obowiązków zawodowych, aniżeli o swoiście pojętej „pracy społecznej". Nią mierzy się jego „zalety" urzędnicze, od niej też zależy karjera służbowa."

Starczy chyba tych wyjątków z artykułu, który jest jednym wielkim aktem oskarżenia pod adresem naszej biurokracji „sanacyjnej".

plotki stołeczne

7 stycznia.

Akademja Literatury odbyła posiedzenie, ale nie uzupełniła swego składu i nie powołała 15-go nieśmiertelnego. Statut Akademji wymaga, żeby w razie jakichkolwiek uzupełnień przyszły nowoobrany akademik otrzymał trzy czwarte głosujących. Wczoraj odbyto dwa głosowania, które nie dały żadnego wyniku, wskutek czego odroczono wybór do następnego posiedzenia za miesiąc.

Ponieważ posiedzenia Akademji są tajne, przeto komunikat Akademji nie podaje żadnych szczegółów, jakie kandydatury były rozpatrywane.

Trzeba ten szczegół poufny uzupełnić. Otóż najwięcej głosów w obu głosowaniach otrzymał Ferdynand Goetel, w obu jednak brakło mu trzech głosów do kwalifikowanej większości.

Obok niego były wysuwane nazwiska: Juljana Tuwima, Jana Parandowskiego, Marji Dąbrowskiej oraz Kazimierza Wierzyńskiego.

*

Od dłuższego czasu kursują na temat Towarzystwa Krzewienia Kultury Teatralnej rozmaite wersje. P. Szyfman urządził konferencję prasową, żeby wyjaśnić politykę teatralną tej instytucji, a w gruncie rzeczy, żeby uśpić czujność opinji. śledzącej działalność tej instytucji, opartej o pp. J. Jędrzejewicza i J Kadena-Bandrowskiego.

Tymczasem dzisiaj zrana w piśmie, w którem działem literackim kieruje J. Kaden - Bandrowski, pojawia się notatka, że od nowego sezonu teatralnego kierownictwo generalne teatrów T. K. K. T. przejdzie w ręce Juljusza Osterwy, a p. Szyfman już teraz zabiega u „Filharmonji", aby mógł uzyskać dzierżawę lokalu, w którym się mieści Teatr Mały.

Wieczorem znów półurzędowa, inspirowana „Iskra" ogłasza wyjaśnienie, iż wszelkie notatki na temat zmian lub zapowiedzi organizacyjnych T. K. K. T. są zwyczajnym wymysłem.

Wszystko to się dzieje w rodzinie. Ale z obu tych pociągnięć widać, że właśnie w rodzinie T. K. K. T., z którą zresztą Osterwa nic nie ma wspólnego, muszą być niemałe intrygi osobiste i podkopy wzajemne, skoro w własnem gronie tego samego dnia zjawiają się dwa sprzeczne z sobą doniesienia.

*

To tylko dowodzi, że w państwie Jędrzejewiczów dokonywują się jakieś przesunięcia, niekorzystne dla tej rodziny. Gwiazda rodziny blednie. To też interesowano się w kołach rodzinki „sanacyjnej" polowaniem, które były premjer zorganizował w tych dniach świątecznych na Wołyniu. P. J. Jędrzejewicz wogóle przerodził się w Nemroda. Poluje. Jest świetnym strzelcem. Opowiada, że jego dotychczasowe trofea to drobiazgi, że ostatnio położył jelenia strzałem między oczy.

W polowaniu wołyńskiem miało brać udział około 20 osób. Tak się dziwnie złożyło, że większość strzelców to byli politycy z grupy t. zw. pułkownikowskiej. Takie sobie polityczne polowańko.

*

Niedawno na tem miejscu wspominaliśmy o audjencji przedstawicieli klasowych związków zawodowych u ministra opieki społecznej w sprawie repartycji na cele oświatowe funduszu kar za uchybianie przepisom o ubezpieczeniach społecznych. Fundusz ten był zwalczany przez P. P. S., a teraz przedstawiciele klasowych związków zawodowych bardzo zabiegali o to, żeby i ich związkom przypadła część z tego funduszu. Ostatecznie swego dopięli.

Za miesiąc miniony Związek Pracowników Rolnych otrzymał na cele oświatowe z tego właśnie źródła 200 zł na bibljoteki przy tym związku Jest to drobna suma i najmniejsza z subwencyj, jakie są rozdzielane innym związkom zawodowym.

Bo subwencje takie otrzymują wszystkie związki, pozostające pod wpływami innych organizacyj politycznych, jak Związku Związków Zawodowych (grupy Jaworowskiego), instytutu im. Żeromskiego, Chrześcijańskiej Demokracji i t. d. Tamte jednak związki otrzymują subwencje w wysokości od 400 do 800 zł, związkom zaś, którym patronuje b. pos. Żuławski, przyznano tylko 200 zł. które z podziękowaniem otrzymano i pokwitowano.

WARSZAWIANIN.

Następca tronu włoskiego książę Umberto mianowany został członkiem Najwyższej Rady wojennej.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Podatek od spadków i darowizn

Podatek od spadków i od darowizn jest wymierzany według tych samych zasad i w tej samej wysokości.

Od 1 kwietnia 1933 obowiązują w tym podatku stawki znacznie obniżone, wprowadzone ustawą z dnia 14-go marca 1933 (Dz. Ust. Nr. 21 poz. 141).

Głównemi źródłami prawnemi, odnoszącemi się do tego podatku i postępowania wymiarowego są: ustawa z dnia 29 maja 1920 (Dz. Ust. 49 poz. 299) z kilku późniejszemi zmianami, z których najważniejszą jest przytoczona wyżej ustawa z 14 marca 1933, wprowadzająca nową taryfę, dalej (w naszej dzielnicy) niem. ustawa o podatku spadkowym z 3 czerwca 1906 (Dz. Ust. Rz. N. str. 654), następnie art. 6 ustawy z 31 marca 1922 (Dz. Ust. 33 poz. 263) i art. 20 ustawy z 24 marca 1923 (Dz. Ust. 44 poz. 296), poza tem rozporządzenie wykonawcze z 25 sierpnia 1923 (Dz. Ust. 101 poz. 796).

Osoba, otrzymująca spadek lub darowiznę, jest obowiązana na wezwanie władzy skarbowej złożyć na przepisanym druku zeznanie, z dokładnem wyszczególnieniem otrzymanych objektów majątkowych, ich wartości oraz ciężarów.

Pamiętać trzeba, że majątek spadkowy względnie darowany podlega opodatkowaniu według stanu, w jakim znajdował się w dniu otwarcia spadku lub zdziałania darowizny, a według wartości sprzedażnej w czasie, w którym władza szacunek ustala.

Wartość poszczególnych przedmiotów według tej zasady należy podawać w zeznaniu dokładnie i sumiennie, lecz jest rzeczą zupełnie zbędną (co czasem płatnicy robią) przeprowadzać oszacowanie majątku spadkowego przez rzeczoznawców, chociażby sądownie zaprzysiężonych. Oszacowania takie wiele nieraz kosztują, a władza skarbowa nie ma obowiązku z niemi się liczyć i zazwyczaj się nie liczy. Informuje się ona u swoich rzeczoznawców i na podstawie ich opinji przeprowadza pertraktacje z podatnikiem, żądając zwykle odpowiedniego podniesienia wartości.

Należy doradzać płatnikom, aby w miarę możności starali się dojść ugodowo do porozumienia z władzą skarbową co do ustalenia wartości przedmiotów podatkowych, a to dla uniknięcia kosztów szacunku, które w stosunku do podatku są za wysokie.

Jeśli jednak do zgodnego ustalenia wartości nie dojdzie, władza skarbowa jest obowiązana ustalić wartość sprzedażną przedmiotów podatkowych na podstawie opinji znawców zaprzysiężonych przez sąd, których sama wyznacza.

Płatnik ma prawo być obecny przy dokonywaniu szacunku, udzielać wyjaśnień i czynić swoje uwagi do protokółu, może też żądać udzielenia mu opinji znawców w odpisie.

Jeżeli wartość objektów, ustalona przez rzeczoznawców przewyższa wartość, podaną przez podatnika, więcej niż o trzecią część, koszty tego ustalenia wartości poniesie podatnik. W przeciwnym razie, t. j. jeżeli rzeczoznawcy potwierdzą wartość podaną przez podatnika lub nieznacznie (czyli mniej niż o trzecią część) ją podniosą, koszty pokryje władza skarbowa.

Od wartości sprzedażnej przedmiotów spadkowych, ustalonych w powyższy sposób, odlicza władza udowodnione długi i ciężary i wymierza podatek od czystej wartości majątku spadkowego, uwzględniając stosunek osób nabywających do spadkodawcy, względnie darującego.

W nakazie płatniczym winna władza wskazać punkty, w których odstąpiła od zeznania podatnika.

W ciągu dwóch miesięcy po otrzymaniu nakazu płatniczego ma podatnik prawo wnieść zażalenie, które rozstrzygnie Izba Skarbowa.

Gdyby również orzeczenie Izby Skarbowej podatnika nie zadowoliło, może wnieść skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie.

Skarga taka ma wtedy tylko widoki powodzenia, gdy podatnik należycie współdziałał z władzą skarbową w postępowaniu wymiarowem i odwoławczem i swój punkt widzenia popierał, a mimo to nałożono mu ciężar za wysoki i prawnie nieuzasadniony.

Józef Wanke.

Tg 84

Układy konwersyjne w wierzytelnościach rolniczych

W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 96 z 1935 r. opublikowane zostało pod poz. 611 rozp. ministra skarbu z dnia 21 grudnia r. ub. o zmianie rozp min. skarbu z dnia 11 grudnia 1934 r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych.

Termin, do którego winny być zawarte układy konwersyjne z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A i B, przedłużono z 31 grudnia 1935 r. do 31 października 1936 r. W związku z tem przedłużeniem instytucje wierzycielskie obowiązane będą nadesłać Bankowi Akceptacyjnemu wykazy dłużników powyższych grup, z którymi układy nie zostały zawarte, nie w okresie stycznia i lutego r. b., lecz w listopadzie i grudniu rb.

Najważniejsze zmiany dotyczą formy spłaty kapitału długu. Nowa skala opłaty długu przy układach konwersyjnych z posiadaczami gospodarstw wiejskich będzie wyglądała następująco (w nawiasie skala dotychczasowa): 1) układy, zawarte z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A: w I roku — karencja (2 proc. kapitału długu), w II roku — karencja (3 proc.), III — ulega spłacie 5 proc. kapitału długu (5 proc.), IV — 5 proc. (5 proc.), V — 5 proc. (5 proc.), VI — 5 proc. (5 proc.), VII — 10 proc. (5 proc.), VIII — XIV — 10 proc. (10 proc.); 2) układy zawarte z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy B: w I roku — karencja (2 proc), II — karencja (3 proc.), III — 5 proc. (5 proc.), IV — 10 proc., (5 proc.), V — XI — 10 proc. (10 proc.), VII — VIII — IX — 15 proc. (15 proc), X — 20 proc. (20 proc.); 3) układy, zawarte z posiadaczami gospodarstw grupy C: w I roku — karencja (5 proc.), II — karencja (5 proc.), III — 5 proc. (10 proc.), IV — XI — 10 proc. (10 proc.), VII — VIII 15 proc. (10 proc.), IX — 15 proc. (15 proc.), X — 20 proc. (15 proc.). Jak widać z tych liczb, wprowadzono w pierwszych dwóch latach karencję, natomiast odpowiednio powiększono spłatę w latach dalszych.

Spłata czterech kolejnych półrocznych rat kapitałowych od wierzytelności rolniczych, objętych układami konwersyjnemi, ulega zawieszeniu, począwszy od najbliższej raty kapitałowej włącznie, przypadającej po wejściu w życie omawianego rozporządzenia. Zawieszenie to dotyczy układów, zawartych zarówno przed, jak i po dn. 30 listopada 1934 r. bez względu na to, że w układach, zawartych przed 30 listopada 1934 r., była już ustalona jedno- lub dwuletnia karencja. Wspomniane cztery kolejne półroczne raty, których spłata ulegnie zawieszeniu, dłużnik obowiązany będzie spłacić instytucji wierzycielskiej w czterech dodatkowych półrocznych ratach, płatnych bezpośrednio po okresie spłat rat kapitałowych, ustalonym w poszczególnych układach konwersyjnych. W układach konwersyjnych, zawartych z dzierżawcami gospodarstw wiejskich, jeżeli termin wygaśnięcia umów dzierżawnych stoi na przeszkodzie w zastosowaniu powyższych przepisów — raty, których spłata uległa zawieszeniu, dłużnicy obowiązani będą spłacić w ratach, płatnych w ciągu dwóch ostatnich lat trwania umów dzierżawnych.

Pomoc skarbu państwa dla instytucyj wierzycielskich z tytułu obniżenia odsetek od wierzytelności, objętych układami konwersyjnemi, zawartemi przed dniem 30 listopada 1934 r., przedłuża się na dalszy rok obowiązywania tych układów. Oprocentowanie wierzytelności pozostaje bez zmiany.

Do dnia 15 stycznia rb. mogą być zawierane układy konwersyjne, ustalające spłatę rat kapitałowych według dotychczasowych skal, obowiązujących przed wejściem w życie omawianego rozporządzenia. Komitet konwersyjny może zatwierdzać powyższe układy, jeżeli zostaną one nadesłane Bankowi Akceptacyjnemu do dnia 31 stycznia 1936 r.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, a więc dnia 31 ub. m.

Krótkie informacje gospodarcze

— Dnia 10. bm. odbędzie się w min. przemysłu i handlu druga zkolei konferencja, poświęcona zagadnieniu etatyzmu. Na konferencji tej ma być powołana komisja, która zajmie się zbadaniem przerostów etatystycznych.

— W r. 1938 odbędzie w Warszawie międzynarodowa konferencja telegraficzna, która zajmie się m. in. rewizją taryf telegraficznych. W związku z tą konferencją Międzynarodowa Izba Handlowa wespół z izbami przemysłowo-handlowemi przeprowadzi ankietę co do wysokości obciążenia różnych rodzajów warsztatów pracy opłatami telegraficznemi.

— Wkłady w niemieckich kasach oszczędności podniosły się w listopadzie r. ub. o 37,5 milj. do 13 309 miljonów marek.

— Rząd bułgarski nosi się z zamiarem obniżenia ustawowej dolnej granicy pokrycia obiegu z 33⅓% do 25%.

— Obniżone angielskie stawki celne na żelazo i stal z 33⅓% na 20% od wartości zostały przedłużone na czas nieograniczony.

— W Londynie toczą się rokowania angielsko-irlandzkie o przedłużenie zawartego w ub. r. układu, mającego na celu rozszerzenie wzajemnej wymiany gospodarczej.

— Bank Anglji zakupił ostatnio złota za 109 milj. funtów.

— W Stanach Zjedn. wniesiono do senatu projekt nowej ustawy, przewidującej rozszerzenie zakazu wzgl. ograniczeń wywozu na cały materjał wojenny i artykuły, używane w przemyśle wojennym, w stosunku do wszystkich stron wojujących.

— Produkcja ziemniaków na całym świecie (z wyjątkiem Z. S. R. R.) w r. 1935 wyniosła 994 970 tys. q. wobec 1 158 132 tys. q. w r. 1934, co oznacza spadek o 14,1%. Na pierwszem miejscu wśród producentów stały w dalszym ciągu Niemcy z produkcją 396,2 milj. q., na drugiem zaś Polska z produkcją 293,9 milj. q. Udział Polski w produkcji światowej nieco wzrósł.

KRONIKA GOSPODARCZA

Kalendarzyk podatkowy na styczeń

W styczniu płatne są następujące podatki:

1) do 15 stycznia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1935, w wysokości podatku przypadającego od obrotu, osiągniętego w grudniu 1935 r. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przemysłowe I — V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15 stycznia zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów) i pisarzy hipotecznych w miesiącu grudniu 1935 r.;

3) do 31 stycznia — IV rata podatków: od nieruchomości, od lokali i od placów budowlanych za rok 1935;

4) do 7 stycznia — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacanych przez służbodawcę w grudniu 1935 r.;

5) do 5 stycznia — podatek od energji elektrycznej, pobranej przez sprzedawcę energji elektrycznej w czasie od 16 do 31 grudnia 1935 r.;

6) do 20 stycznia, tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni stycznia 1936 r.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w styczniu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Z KRAJU

(k) Osłabienie dolara i funta. Na wczorajszych giełdach walutowych dewizy anglosaskie, które przed świętami wykazały wzmocnienie, ponownie osłabły, jednak w dość szczupłych granicach. Świadczyłoby to o pewnem uspokojeniu na rynku francuskim, gdyż w ostatnich czasach zwyżka walut anglo-saskich z reguły dowodzi ucieczki od franka francuskiego. Nie można jednak twierdzić, że uspokojenie na rynku francuskim jest bardzo trwałe. Pozostałe dewizy nie wykazały poważniejszych zmian.

(k) **Wykup gruntów, podlegających ustawie o ochronie drobnych dzierżawców.** W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 1, poz. 2, ogłoszone zostało obwieszczenie min. rolnictwa i ref. rolnych z dn. 2 grudnia r. ub. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dn. 18 marca 1932 r. o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych. Załączony do obwieszczenia jednolity tekst wspomnianej ustawy uwzględnia zmiany, wprowadzone późniejszemi przepisami prawnemi oraz ustawą z dn. 26 marca 1935 r.

ORYGINALNE PASTILLES VALDA staniały.
Obecna cena zł. 1,70
ng 4616

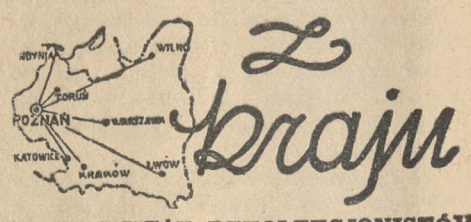

ZJAZD KSIĘŻY REKOLEKCJONISTÓW W WARSZAWIE

W stolicy odbywał się w sali Teologicum pod protektoratem J. E. ks. kard. Kakowskiego pierwszy ogólnopolski zjazd księży rekolekcjonistów, na który przybyło zgórą dwustu księży świeckich i zakonnych.

Na posiedzenie inauguracyjne przybyli J. E. ks. kard. Marmaggi, ks. arcybiskup Ropp, księża biskupi Przeździecki, Gawlina, Szlagowski i Welmański. Otworzył zjazd ks. biskup Szlagowski, analizując w przemówieniu swem moralne założenie ćwiczeń duchowych i cudowną przemianę, jaką rekolekcje wywołują w duszy ludzkiej.

Na przewodniczącego zjazdu wybrano J. E. ks. biskupa Gawlinę.

Referaty wygłosili ks. biskup Wetmański p. t. „Rekolekcje w świetle enuncjacyj papieskich" i ks. prałat Al. Żychliński n. t. „Rekolekcje wobec potrzeb i pragnień współczesnego człowieka". W drugim dniu o. Władysław Rejowicz T. J. n. t. „Rekolekcje otwarte i rekolekcje zamknięte — ich różna wartość życiowa", o. Karol Krokoszyński T. J. „Walor metody rekolekcyjnej św. Ignacego" oraz ks. dr. Kaz. Kowalski: „Rekolekcje w systemie św. Tomasza", ks. dr. Władysław Lewandowicz n. t. „Rekolekcje i Akcja Katolicka", ks. radca Wiktor Otręba n. t. „Jak prowadzić propagandę rekolekcyj ludowych".

Biuro Podróży poszukuje odpowiedzialnego

przedstawiciela

na Poznań. Osoby dysponujące odpowiednim lokalem i zabezpieczeniem proszone są o składanie ofert do Kurjera Poznańskiego sub: **Pg 2219-53,29.**

NOWE SAMOLOTY NA LINJI WARSZAWA — BERLIN

Począwszy od dnia 2 bm. szlak lotniczy Warszawa — Poznań — Berlin obsługiwany jest szybkiemi samolotami typu Douglas, które przebywają drogę z Warszawy do Poznania w ciągu 1 godz. 15 min. i z Poznania do Berlina w ciągu 1 godz. 5 min.

Nowe samoloty mieszczą po 14 pasażerów. Wyposażone są we wszystkie najbardziej nowoczesne urządzenia, wygodne fotele, znakomitą wentylację, centralne ogrzewanie itd. Dzięki izolacji kabiny, warkot silników nie dochodzi niemal do uszu pasażerów, którzy rozmawiać mogą normalnym głosem. Raz w tygodniu Polskie Linje Lotnicze „Lot" urządzają wycieczki lotnicze trzydniowe z Poznania i Warszawy do Berlina, przyczem uczestnicy tych wycieczek korzystają z bezpłatnych paszportów zagranicznych.

HONOROWY OBYWATEL KIELC

Miasto Kielce nadało min. Beckowi swe honorowe obywatelstwo. Osobna delegacja doręczyła mu w tych dniach odnośny dyplom.

ODSZKODOWANIE ZA WYPADEK KOLEJOWY

Żona burmistrza p. Malynicza w Nowogródku, która swego czasu doznała wstrząsu nerwowego wskutek najechania pociągu na taksówkę, w której właśnie przejeżdżała przez tor kolejowy, wystąpiła ze skargą o przyznanie jej odszkodowania w sumie 300 zł miesięcznie. Sprawa została w końcu załatwiona ugodowo przez przyznanie jej 10 tys. zł odszkodowania jednorazowego.

NIEDOBRZE STRASZYĆ DZIECI

Pożałowania godny wypadek wydarzył się w tych dniach w Płocku. Idąc ulicą pewna pani z pięcioletnim chłopcem i starszą nieco dziewczynką, upominała chłopca, żeby był grzeczny i w pewnej chwili nawet zagroziła mu, że go weźmie policjant. Chłopiec obejrzał się po tej groźbie, a gdy spostrzegł rzeczywiście idącego za nim policjanta, tak się tem przeraził, że upadł nieprzytomny na ziemię. Przywołany lekarz stwierdził atak sercowy, który może poważnie odbić się na zdrowiu chłopczyka. A zatem ostrożnie!

Sensacyjne procesy wileńskie

(O własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Wilno, 6 stycznia

W tych dniach wileński sąd okręgowy rozpoznał dwa procesy z prywatnego oskarżenia. Najpierw na ławie oskarżonych zasiadł redaktor „Słowa", b. poseł BB., p. Stanisław Mackiewicz, oskarżony przez posła Władysława Kamińskiego o zniesławienie w druku, a następnie role się zmieniły i oskarżał p. Mackiewicz, zaś ławę oskarżonych zajął p. Kamiński, który zniesławił p. Mackiewicza przez zamieszczenie w „Kurjerze Wileńskim" wzmianki, zawierającej m. in. taki oto ustęp:

„W społeczeństwie ludzi kulturalnych oddawna ustalił się zwyczaj, że w sprawach, oddanych do sądu, należy zachować spokój i milczenie, a w sprawach honorowych postępujący inaczej jest uznawany nawet za prowokatora, niezdolnego do dawania satysfakcji honorowej.

„Będę cierpliwie czekał sądu, na żadne napaści już więcej nie odpowiem. Dziwi mnie tylko, jak wydawcy „Słowa" mogą pozwalać i brać odpowiedzialność za te wszystkie niesprowokowane napaści na bezbronnych ludzi wtedy, kiedy sprawa jest w sądzie. Czyżby „Słowo" stało się zwykłym prowincjonalnym brukowcem, a przestało być pismem zrównoważonych konserwatystów?"

Obie rozprawy zakończyły się dla redaktora „Słowa" fatalnie, gdyż w pierwszej został on skazany na 4 miesiące aresztu oraz 1000 zł grzywny, zaś w drugiej sąd uniewinnił posła Kamińskiego, chociaż przed rozprawą p. Mackiewicz wyraził chęć pogodzenia się i wycofania pod pewnemi warunkami oskarżenia. P. Kamiński jednakże na propozycję tę nie zgodził się i postępowanie sądowe zostało przeprowadzone.

Nie będziemy podawali szczegółowego sprawozdania z przebiegu procesów, bo zajęłoby to zbyt wiele miejsca, a ponadto kłótnie rodzinne byłych i aktualnych posłów B. B. W. R., obchodzą nas o tyle tylko, o ile odsłaniają one pewne zjawiska o znaczeniu ogólnem. Takie cechy posiadał właśnie przebieg pierwszego z tych dwóch procesów, gdyż powstał on na tle uczynionego p. Kamińskiemu zarzutu korzystania przy wyborach do Sejmu z poparcia władz administracyjnych i samorządowych.

Sąd skazując red. Mackiewicza, stanął widocznie na stanowisku, iż zarzut ten nie został udowodniony, ale nie wiemy jeszcze (bo brak motywów wyroku), czy chodziło w danym wypadku o świadome, czy nieświadome wyzyskiwanie tego poparcia, gdyż o ingerencji czynników administracyjnych do akcji wyborczej mówili zgodnie wszyscy świadkowie, tylko jedni utrzymywali, że popierano p. Kamińskiego, a zwalczano p. Leśniewskiego, czy p. Łokuciewskiego, a drudzy wręcz odwrotnie, że zwalczano p. Kamińskiego, a popierano tych innych. Kto miał rację, jest rzeczą obojętną, bo jak nic nie straciła Polska na tem, że nie wybrano do Sejmu p. Mackiewicza, tak nie zyskała na wyborze p. Kamińskiego. Obaj są godnymi reprezentantami obozu pomajowego i jego „ideologji".

A teraz przyjrzyjmy się temu, co mówiono na przewodzie sądowym.

Ustalono wprawdzie, że p. Kamiński jeździł nie urzędowym samochodem, lecz żydowską taksówką i nie w towarzystwie zastępcy starosty oszmiańskiego Sylwestrowicza, gdyż ten ostatni jeździł za p. Kamińskim i chociaż nie uczestniczył w jego zebraniach przedwyborczych, to jednak asystował przy nich, pozostając w sąsiednich pokojach. (Świadkowie: Czapski, Lewner, Łokuciewski).

Świadek Czapski opowiadał jednak, że wicestarosta Sylwestrowicz groził wójtowi gmin Kucewicze dyscyplinarką za niezwołanie zebrania przedwyborczego dla p. Kamińskiego. Jak tam było naprawdę, rzecz jasna, nie wiemy.

Ciż sami świadkowie stwierdzili, że zebrania przedwyborcze odbywały się w lokalach „Strzelca", szkół powszechnych, no i urzędów gminnych.

Wspomniano też o dosypywaniu kartek wyborczych. Mówili o tem świadkowie Butarewicz i Jagodziński. Ten ostatni złapał za rękę przewodniczącego komisji wyborczej w Kijowcu, Borysa Jeśkowa, gdy dosypywał karki, wypełnione na korzyść p. Kamińskiego, a ponadto znaleziono jeszcze 87 takich przyszykowanych kartek wyborczych. Czy tego prezesa komisji oddano pod sąd za fałszowanie wyborów, o tem świadkowie nie wspominali.

Świadek oskarżenia, nauczyciel Saski, też mówił o fałszowaniu wyborów, ale właśnie na niekorzyść p. Kamińskiego. Mianowicie, urzędnicy magistratu w Smorgoniach utworzyli milicję porządkową, która odbierała wyborcom kartki i wsuwała im inne, z kandydaturą burmistrza Leśniewskiego.

Podczas zeznania tego świadka pomiędzy nim, a p. Mackiewiczem wywiązał się ciekawy djalog, który pozwolimy sobie zacytować dosłownie:

Św. Saski: — Pytałem się starosty, czy Leśniewski prosił o pozwolenie kandydowania.

Oskarż. Mackiewicz: — Z jakiej racji miał Leśniewski prosić o zezwolenie?

Św. S. — Na podstawie zwykłego podporządkowania.

Osk. M. — Ależ konstytucja i ustawy tego nie wymagają!

Św. S. — Tak, ale każda władza może mieć swój sąd poza prawem.

Komentarzy do tego zeznania dodawać nie potrzebujemy. Jest ono tak wymownem, że nawet otrzaskany z „sanacyjnym" sposobem rozumowania p. Mackiewicz zrezygnował z dalszej dyskusji z oszmiańskim pedagogiem (Smorgonie, znajdują się w pow. oszmiańskim).

Nie obeszło się i bez „kiełbasy wyborczej". Wiele mówił o niej świadek ze strony p. Kamińskiego, osadnik wojskowy Klekot, którego ponoć częstowano i pojono przed zgromadzeniem wyborczem, namawiając do niegłosowania na Kamińskiego. P. Klekot podjadł, wypił, ale głos jednakże na Kamińskiego oddał.

Sporo uwagi poświęcono „frekwencji wyborczej".

Jak zeznał świadek Łokuciewski, udział wyborców był wprost imponujący, bo dochodził do 80, a nawet 90 proc., ale w miejscowościach o ludności litewskiej i białoruskiej, natomiast w okolicach, zamieszkałych przez Polaków nie głosowało więcej, jak 30 — 40 proc. Jeszcze bardziej interesujące rzeczy mówił w tej materji świadek Butarewicz. M. in. zeznał on w pewnej chwili dosłownie, co następuje:

„Wójt posłał kartkę do sołtysa, aby ten zwiększył frekwencję wyborczą. Sołtys zrobił to, ale był to już wieczór, więc ludzie stawili się do głosowania dopiero następnego dnia".

Obrazek doprawdy wzruszający.

Wreszcie nie pominięto też sprawy protestów wyborczych. Likwidował je na swoim terenie wójt Kajetan Rożnowski, który nie umiał jednak objaśnić sądowi, na jakiej podstawie przejął on na siebie czynności policji, wzywając i badając „podejrzanych" o podpisane protestu.

Nawiasem mówiąc na teren powiatu oszmiańskiego p. Rożnowski trafiał z miasteczka Podbrodzie w pow. Święciańskim, gdzie był burmistrzem. Stanowisko swoje w Podbrodziu opuścił p. Rożnowski przy akompanjamencie procesów sądowych o jakieś niedokładności rachunkowe.

Uzupełnieniem tego wszystkiego mogą być skargi niektórych świadków na „prześladowania".

Św. Czapski mówił o aresztowaniu w Oszmianie inwalidów, którzy agitowali na Leśniewskiego, a Saski, że go za karę, iż agitował na Kamińskiego, przeniesiono z Oszmiany do Smorgoń.

Czy można jeszcze coś do tego wszystkiego dodać?

Chyba nie.

PIOTR KOWNACKI

Po zawieszeniu Stronnictwa Narodowego na Śląsku

Korespondent katowicki „Warsz. Dziennika Narodowego" zamieszcza w nr. 6 tego pisma następujące informacje:

Polski Obóz Narodowy otrzymał na święta Bożego Narodzenia osobliwy podarek w postaci zawieszenia działalności Stronnictwa Narodowego na Śląsku, w prastarej dzielnicy piastowskiej, która dzięki wyłącznej pracy narodowców po kilku wiekach wróciła do ojczyzny.

Stronnictwo Narodowe prowadziło od półtora roku intensywną, nowoczesną pracę organizacyjną, w wyniku której w 6 powiatach województwa śląskiego (Katowice, Świętochłowice, Chorzów, Rybnik, Tarnowskie Góry i Pszczyna) powstało około 70 kół Stronnictwa Narodowego, skupiających kilka tysięcy członków.

Tegoroczne święta upłynęły pod znakiem tego osobliwego upominku gwiazdkowego p. woj. Grażyńskiego i jego możnych protektorów.

W poniedziałek dnia 22 grudnia, t. j. w przeddzień wigilji, śląskie władze administracji ogólnej (starostwa bądź dyrekcje policji) wręczyły prezesom jednostek organizacyjnych Stronnictwa Narodowego zarządzenia o zawieszeniu działalności Str. Narod. Podkreślamy, że działalność Str. Nar. na Śląsku została zawieszona, natomiast Str. Narod. nie zostało rozwiązane.

Zarządzenie o zawieszeniu doręczono zarządowi okręgowemu (wojewódzkiemu) Str. Narod., wszystkim zarządom powiatowym, oraz 46 kołom Str. Narod. Nie zawieszono natomiast działalności kilkunastu kół Str. Nar., co nawet zarządzenie starostwa tarnogórskiego wyraźnie podkreśla, że zawiesza działalność Str. Nar. „za wyjątkiem miejscowości Słomionka, Miasteczko i Boruszowice". — Lokale organizacyjne opieczętowano.

„UZASADNIENIE ZAWIESZENIA"

Zarządzenia, zawieszające działalność Str. Narod. na Śląsku, zaopatrzone są w t. zw. uzasadnienia, z których dowiadujemy się motywów zawieszenia.

Starostwo świętochłowickie uzasadnia zawieszenie prowadzeniem przez Stronnictwo Narodowe, t. zw. akcji antyżydowskiej, w wyniku której poszczególne placówki Stronnictwa Narodowego dopuszczały się smarowania smołą okien i innych objektów w składach kupieckich, bojkotowania poszczególnych składów kupieckich, rozdawania ulotek wzywających do bojkotu kupców wyznania żydowskiego, przyczem przyczepiano obywatelom wychodzącym ze składów druki z napisem „ten co kupuje u Żyda jest zdrajcą".

Inne zarządzenia wymieniają w uzasadnieniu projektowane zamachy na sklepy żydowskie przy użyciu środków wybuchowych w nocy z dnia 8 na 9 grudnia, oraz w nocy z 14 na 15 grudnia w Katowicach, Lipinach, Chropaczowie, Piekarach Śląskich, Chorzowie.

A WIĘC O ŻYDÓW...

Jak wynika z przytoczonych uzasadnień, działalność Str. Narod. na Śląsku zagrażała „bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu", wskutek bojkotu sklepów żydowskich.

Już w pierwszych dniach grudnia, kiedy członkowie Stronnictwa Narodowego prowadzili tradycyjną akcję ulotkową, uświadamiającą, Żydzi wysłali kilku delegatów do Warszawy pod przewodnictwem pewnego adwokata-Żyda z Katowic. Nie trzeba dodawać, iż delegacje żydowskie z prezesem gminy żydowskiej, Abrahamerem, są niemal codziennymi gośćmi p. woj. Grażyńskiego w śląskim urzędzie wojewódzkim.

SIEDEMNASTU ARESZTOWANYCH

W związku z zamachami na sklepy żydowskie w kilku miejscowościach śląskich przeprowadzono liczne rewizje wśród członków Storonnictwa Narodowego. Aresztowano siedemnaście osób, które po dziś dzień przebywają w więzieniu śledczem w Katowicach. Wśród aresztowanych znajduje się między innymi kierownik koła Str. Narod. w Chorzowie, p. Władysław Jakubowski (lat 37). Aresztowani są to młodzi członkowie Str. Narod. Nikogo z nich nie schwytano na gorącym uczynku.

PO ZAWIESZENIU

Zawieszenie działalności Str. Narod. wypadło niemal w wigilję, stąd było tematem rozmów w okresie świąt. Radjo niemieckie i prasa niemiecka obszernie podały fakt ten do wiadomości, wstrzymując się od własnych komentarzy.

W trzeci dzień świąt w Katowicach odbył się wspaniały obchód rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego. Uroczystość ta zamieniła się w potężną manifestację narodową z udziałem kilku tysięcy osób. Na zakończenie odśpiewano gremjalnie Hymn Młodych i Pieśń Bojową. Przebieg uroczystości rozdrażnił „sanacyjną" „Polskę Zachodnią".

Zarządzenia o zawieszeniu działalności Stronnictwa Narodowego na Śląsku przytaczają, jako podstawę prawną, ni mniej ni więcej, jak stare pruskie prawo powszechne, t. zw. „Landrecht" oraz ustawę o stowarzyszeniach, która nie odnosi się do stronnictw politycznych.

Wszystkie zawieszone jednostki organizacyjne Stronnictwa Narodowego na Śląsku wnoszą odwołanie do śląskiego urzędu wojewódzkiego, energicznie podkreślając brak podstaw formalnych i merytorycznych do zawieszenia działalności Stronnictwa Narodowego na Śląsku.

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek.
Tg 86

OPŁATEK STRON. NAROD. STARE MIASTO

Świąteczny łańcuch opłatków i zebrań Stronnictwa Narodowego w Poznaniu w ciągu ostatnich dwóch dni świątecznych zapoczątkowano ubiegłej soboty na Starem Mieście. Kierownictwo tego koła S. N. urządziło łamanie opłatka w obecności około 100 osób. Przy zastawionych stołach zasiedli ci wszyscy, którzy w ciągu całego roku szermowali ofiarnie dla pracy narodowej w tej prastarej dzielnicy Poznania. Zebranie zagaił prezes koła p. Radajewski, witając zgromadzonych i przedstawicieli władz grodzkich S. N. w osobie prezesa Herniczka i red. Fenglera. Po odśpiewaniu kolendy i deklamacji okolicznościowej, kierownik koła p. Radajewski przystąpił do łamania opłatka, składając wszystkim zgromadzonym serdeczne życzenia pomyślności na nowy rok pracy. Piękne przemówienie prezesa grodzkiego S. N. o pracy dla Polski i sprawy narodowej spotkało się z gorącem przyjęciem. W miłym nastroju, wśród pogawędki, śpiewu i wspólnym posiłku, spędzono kilka niezapomnianych godzin.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Styczeń
9
CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Juljana m., Marcjana w.
Piątek: Wilhelma
Kalendarz słowiański
Czwartek: Władymira
Piątek: Dobrosława
Słońca: wschód 8,00 zachód 15,58
Długość dnia 7 g. 58 min
Księżyca: wschód 16,58 zachód 8,19
Faza: 1 dzień po pełni.

Stan wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: Dziś plus 1,20 mtr.

Przepowiednia pogody na czwartek: Nadal ciepło i pochmurno z przelotnemi nieznacznemi deszczami.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Ratajczaka 12. — Apt. św. Piotra, pl. Św. Krzyski. — Apt. pod Orłem, Stary Rynek 41. — **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. — **Łazarz:** Apt. Matejki 1. — Apt. Plucińskiego, Marsz. Focha 72. — **Wilda:** Apt. pod Koroną, Górna Wilda 61. — **Dębiec:** Apt. Dębiecka 6. — **Śródka:** Apt. przy Rynku Śródeckim 1. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Stearolęka:** Apt. miejscowa. — **Sołacz:** Apt. przy Mazowieckiej 12.

Wycieczka dzieci naszych Czytelników do Zoologu

W najbliższą niedzielę, 12 bm., w południe o godzinie 12 urządzamy dla dzieci naszych Czytelników wycieczkę do Zoologu Poznańskiego.

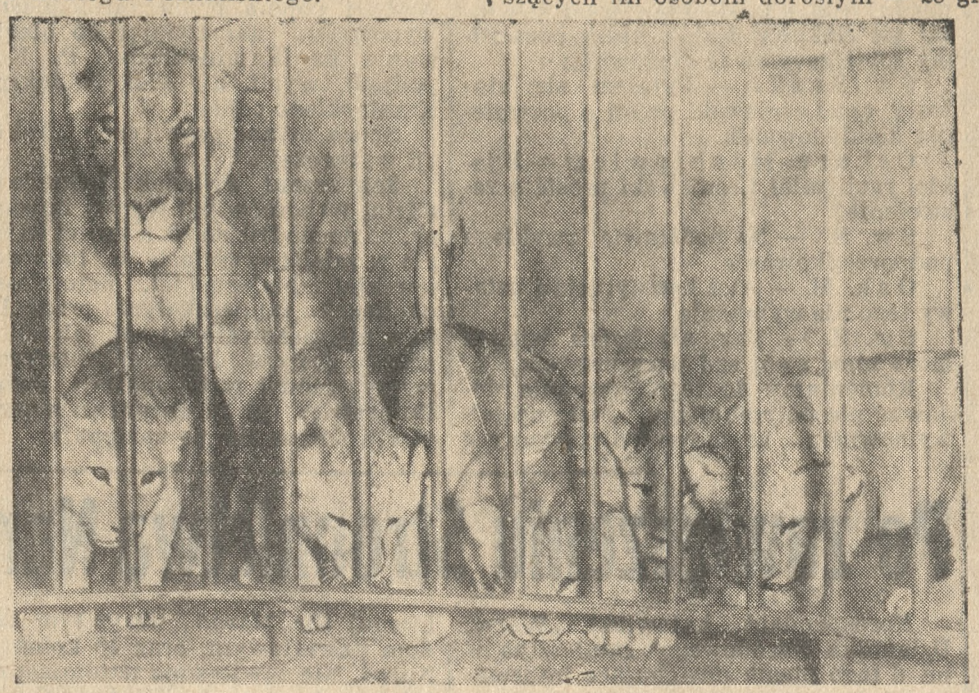

Dzieci skorzystają niewątpliwie, bo w Zoologu, przed klatkami zwierząt, ciekawą i przystępną pogadankę o drapieżnikach — lwach, tygrysa h, jaguarach i ocelotach — wygłosi dyrektor Zoologu Poznańskiego, p. Szczerkowski.

Bilety uczestnictwa w tej wycieczce, która trwać będzie od godziny 12 do 13 i urozmaicona będzie jeszcze przejażdżką konikami za zniżoną opłatą, oraz wspólną fotografją z lwiątkami, nabywać należy już teraz w kasie Ogrodu Zoologicznego lub w Administracji naszego pisma, św. Marcin 70. Cena biletów jest wyjątkowo niska: dla dzieci 15 gr, a dla towarzyszących im osobom dorosłym — 25 gr.

W razie zupełnej niepogody wycieczka do Zoologu odbędzie się w niedzielę 19 bm. o tej samej godzinie. Wykupione bilety zachowają ważność.

Punkt zborny dzieci w najbliższą niedzielę przed Zoologiem dokładnie o godz. 12.

Zwracamy jeszcze uwagę, że towarzyszenie dzieciom ze strony osób dorosłych, wskazane jest tylko przy dzieciach bardzo nieporadnych, wzgl. bardzo krnąbrnych, ponieważ ze strony Dyrekcji Zoologu roztoczona będzie nad dziećmi opieka.

Kronika towarzyska

Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc" w Poznaniu urządza w sobotę dnia 11 stycznia 1936 r. wielką zabawę w salach Ogrodu Zoologicznego. Orkiestra wojskowa. Wstęp za zaproszeniami, które odebrać można u p. Pawlikowskiej, ul. Woźna 15 m. 6. Początek o godz. 20.
zg 12 587/8

Związek Hallerczyków placówka Poznań urządza w niedzielę, dnia 12 grudnia 1936 doroczną zabawę karnawałową w salach Ogrodu Zoologicznego. Program bardzo urozmaicony. Wiele niespodzianek. Początek o godzinie 6 po południu.
zg 12/13

Towarzystwo Pomocy dla Inteligencji urządza w sobotę, dnia 11 stycznia br. Dancing-Bridge w kawiarni p. Jóźwiaka, Fredry 12 (dawn. Dobski). Różne niespodzianki, własny bufet. Bilety wstępu po 49 groszy. Na zabawę najuprzejmiej zaprasza Komitet.
zg 15

Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół" Poznań XVI Jeżyce urządza w sobotę, dnia 11-go stycznia 1936 r. o godz. 20 „Wieczór Karnawałowy" w sali restauracji Zamkowej, Aleja Marsz. Piłsudskiego nr. 7 na którą sympatyków i członków serdecznie zaprasza Zarząd. Wstęp 1,50 zł.
zg 14

KRONIKA MIASTA POZNANIA

PODZIĘKOWANIA

— * **Stow. Pań Miłosierdzia parafji św. Jana Jerozolimskiego** składa wszystkim ofiarodawcom, tak bankom jak i kupiectwu, oraz stałym dobrodziejom, którzy przyczynili się do obdarzenia naszych ubogich gwiazdką, najserdeczniejsze „Bóg zapłać". — Dzięki szlachetnej pomocy obdarzono gwiazdką 220 rodzin i 170 dzieci.

— * **Tow. Powstańców i Wojaków im. Fr. Ratajczaka** składa serdeczne „Bóg zapłać" za łaskawe dary na gwiazdkę dla biednych członków.

— * **Gwiazdkę dla najuboższych parafji Matki Boskiej Bolesnej na św. Łazarzu** urządziła Konferencja św. Wincentego a Paulo w salce Domu św. Antoniego przy kościele parafjalnym. Po odśpiewaniu kolend i przemówieniu ks. prob. Gorgolewskiego do licznie zebranych ubogich, dzielono się opłatkiem i obdarzono 65 rodzin składających się 556 osób odzieżą, trzewikami i innemi potrzebnemi rzeczami. — Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom, dzięki którym było możliwe troskę ubogich choć w części złagodzić, wyraża Konferencja w imieniu ubogich serdeczne „Bóg zapłać". (n.)

OBCHODY GWIAZDKOWE

— * **Opłatek koła śpiewackiego „Arion".** W lokalach klubu urzędniczego na ulicy Kantaka, członkowie koła śpiewackiego „Arion" zgromadzili się na tradycyjnej uroczystości łamania opłatka. Uroczystość zagaił pięknem przemówieniem prezes koła p. radca Jaworski, wskazując na tradycje, panujące u śpiewaków. Okolicznościową przemowę wygłosił następnie ks. prałat Steinmetz, który też zapoczątkował łamanie opłatka. Przemówił następnie jeszcze kupiec poznański Wiktor Czysz. — Uczestnicy uroczystości zgromadzili się przy kawie i spędzili we własnem gronie kilka miłych chwil. (kl.)

RÓŻNE

= * **„Powstaniec Wielkopolski".** W drugim numerze „Powstańca Wielkopolskiego", pisma poświęconego dziejom wielkopolskich walk o wolność i niepodległość, oraz życiu organizacyjnemu b. uczestników powstania, znajdujemy na wstępie artykuł dr. C. Rydlewskiego „Cud nad Wisłą", wspomnienia o 6 styczniu — rocznicy zdobycia Ławicy (J. Mańczak: „Z krwawych dni Ławicy"), rozważania w sprawie organizacyj powstańczych, Ad. Tomaszewskiego wspomnienia p. t. „O grenczucie w Pęckowie i przygoda w Chełście", kronikę powstańczą itd. Cena numeru 20 gr. — Redakcja i Administracja — Poznań, ul. Łąkowa 14 m. 2.

— * **Państwowa Wyższa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu** zawiadamia, że egzaminy wstępne kandydatów na semestr I szkoły odbędą się w dniach 3, 4 i 5 lutego. Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły, ul. Bergera 5 — do dnia 15 bm.

— * **Dalsze postulaty emerytów.** W salach p. Heyduckiego zebrali się wczoraj emeryci państwowi, posiadający służbę w państwach zaborczych. Widziało się pomiędzy zebranymi znane osobistości.

Emerytowany referent O. U. Z., p. Gizella, zdał sprawozdanie z podobnego zebrania, odbytego w Krakowie, dnia 5 bm. Referent dał wyraz swemu zdziwieniu, że w Poznaniu czynniki oficjalne nie interesują się dotychczas postulatami emerytów, jak to miało miejsce w Krakowie. Dalej referował, że według uchwał, zapadłych w Krakowie, izba skarbowa w myśl art. 27 obowiązującej ustawy emerytalnej z 1923 r., nie jest upoważniona do jednostronnego zmniejszania zaopatrzenia emerytalnego, przyznanego przez właściwą władzę służbową. Dlatego też doręczone już w niektórych wypadkach orzeczenia nie są uzasadnione żadnym przepisem prawnym. Bezpodstawnem jest również dokonane już w niejednych wypadkach przez izbę skarbową ustalenie ilości punktów należnego emerytom zaopatrzenia emerytalnego. Izba skarbowa nie jest uprawniona do zmienienia przez jednostronne orzeczenie prawomocnego dekretu pensyjnego, stanowiącego dokument publiczno-prawny, a który mógłby jedynie ulec zmianie przez wyrok sądowy, lub administracyjny.

Lata służby emerytów ustalone zostały przez komisję weryfikacyjną i wydała orzeczenie stosownie do obowiązujących wtenczas ustaw. Państwo polskie przejęło konwencją rzymską na siebie zobowiązanie, iż nie uszczupli w żaden sposób praw emerytów i urzędników zaborczych.

Pod koniec zebrania omawiano jeszcze krzywdzące emerytów, posiadających służbę w państwach zaborczych, stanowisko rządu do b. urzędników prywatnych. Ponieważ im ta służba zawodowa nie ulega żadnej redukcji, pomimo, iż dani osobnicy podczas służby zawodowej nic na emeryturę nie wpłacali, emeryci domagają się, aby, o ile rząd kreśli służbę zaborczą, uznał ją jako służbę zawodową!

W dyskusji zabierali głos pp.: prof. Jaślar, b. radca kurat. okr. szkoln. Kokucki, prof. Węclewicz, prezes Grudziński, referent Gizella, emer. radca poczt. Biegański i wielu innych. — Przyszłe zebranie emerytów odbędzie się dnia 21 stycznia w dużej sali „Belwederu", ulica Marsz. Focha. (pt.)

KRONIKA MIEJSCOWA

= * **Koniec wakacyj.** Czwartek, 9 bm. jest ostatnim dniem wakacyj szkolnych z okazji świąt Bożego Narodzenia. Nauka więc rozpocznie się w szkołach średnich i powszechnych w piątek o zwykłej porze.

— * **Biura Okręg. Urzędu W. F. i P. W.** przeniesione zostały z dniem 4 bm. z ul. Babińskiego 2 na plac Działowy 2, II ptr.

— * **Niezadługo przebudowa głównej poczty.** Jak już pisaliśmy, główny urząd pocztowy przy Al. Marcinkowskiego ulegnie przebudowie. Prace nad przebudową, które prowadzone będą dniem i nocą, rozpoczną się w drugiej połowie stycznia br; zakończone zostaną, o ile nie zajdą nieprzewidziane przeszkody, w kwietniu tegoż roku. Początkowo przeróbce ulegnie część urzędu od ul. Pocztowej, następnie od Al. Marcinkowskiego, wreszcie środkowa. Aczkolwiek istniał w pewnej chwili projekt przeniesienia urzędu na czas trwania robót gdzieindziej, został on jednak porzucony. Prace spowodują pewne trudności w urzędowaniu, sądzić jednak należy, że publiczność znajdzie dla nich wyrozumienie. (sk.)

—* **Z targu.** Dnia 8. bm. na pl. Sapieżyńskim płacono (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1.20—1.30, masło mlecz. 1.50—1.60, twaróg 0.30—0.35, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.20—0.24, jaja z wapna (mendel) 1.50—1.60, jaja świeże (mdl.) 1.80—2.00 zł.

Mięso: wieprzowina 0.60—0.70 wołowina 0.70—0.90, cielęcina 0.60—1.20, skopowina 0.70—0.80, kozina 0.50—0.70, słonina 0.90, smalec 1.30

Ryby: szczupak 1.20—1.30, okoń 0.80—0.90 lin 1.20—1.30, karp 0.90—1.10, leszcz 0.70—1, białe ryby 0.40—0.60, sandacz 1.80—2.20, karaś 0.60—1.20 zielone śledzie 0.25—0.40, ryby śnięte 20—30 gr mniej.

Drób i dziczyzna: kura 1.60—2.50 kaczka 2—3.50, gęś 3—5, gołębie (para) 0.90—1.20, indyk 3.50—6.00, kurczęta (para) 2.00—3.20 kuropatwy (para 1.60—1.80; perlice 1.50—2.00; bażant 2.00—2.60, zając 2.00—2.20, królik 1.00 zł.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 4 cebula 15, szpinak 40—50, buraki 5—8, brukselka 30—45, marchew 8—10, pietruszka (pęczek) 10, seler (sztuka) 5—20, kalarepa 15—20, kalafior (sztuka) 20—60; kapusta (gł.): biała 10—20 włoska 15—20, modra 20—40; jarmuż 15; zielona sałata 10—20.

Owoce: ow. susz. 0.60—1, jabłka 0.20—0.60 orzechy włoskie 1.20—1.30, laskowe 1.30—1.40 zagraniczne 2; cytryna 15 (4 sztuki 50), pomarańcza 15—20, figi 1 zł, żórawiny 40. (hu)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Przytrzymanie włamywaczy.** Na Wolnicy posterunkowy z IV komisarjatu przytrzymał dwóch osobników, niosących worek z bielizną. Wobec tego, że nie mogli oni się wylegitymować z posiadania tych rzeczy, posterunkowy odprowadził ich do komisarjatu, gdzie okazało się, że bieliznę skradziono ze strychu na Wolnicy 3 u p. Stanisławy Stanisławskiej. — Skradzioną bieliznę zwrócono poszkodowanej, a jako sprawców ujawniono 23-letniego Kazimierza Wtorkowskiego (ulica Wierzbowa 2) i 21-letniego Kazimierza Sierka, bez stałego mieszkania. (kl.)

— * **Ujęcia.** W areszcie policyjnym osadzono 19-letniego Leona Lepowskiego, bez stałego mieszkania, którego przytrzymano w pościgu, jako podejrzanego o kradzież lustra. — Jako podejrzanych o kradzież kieszonkową ujęto 35-letniego Macieja Nowackiego (ul. Krauthofera 20) i 35-letniego Władysława Kulczyńskiego (ul. Wyspiańskiego 35). (kl.)

— * **Na gorącym uczynku.** Na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej przytrzymano Teklę Bartel (ul. Gen. Prądzyńskiego 23). Skradła ona portfel z kieszeni p. Jana W. z Górnej Wildy i przytrzymana podczas kradzieży, nie zdążyła go oddać wspólnikom. By odsunąć od siebie podejrzenie, rzuciła portfel na ziemię. (kl.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Niezwykły brak pamięci.** Wyjątkowy wypadek zdarzył się krótko po godzinie 21. Stację pogotowia ratunkowego (66-66) zaalarmował 31-letni kupiec Wawrzyniec P. doniesieniem, że prosi o przybycie lekarza, gdyż wyskoczył z okna pierwszego piętra swego mieszkania na św. Wojciechu. Przybyły lekarz pogotowia miał po przybyciu na miejsce szczególniejszą przygodę. Pan P., który robił wrażenie człowieka w nastroju bankietowym, zaprzeczył, jakoby był wyskoczył oknem z pierwszego piętra i wzywał pogotowie ratunkowe. Byli jednak świadkowie tej przygody. Widzieli oni wyskakującego, który wszakże udawał muchę, tak szczęśliwie, że nie odniósł widocznych obrażeń. Zdaje się jednak, że jutro zjawią się silne bóle w nogach, które przypomną p. P. jego wczorajszy, nieco ryzykowny krok. (kl.)

— * **Echa wybuchu na Piekarach.** W sprawie wybuchu na Piekarach 22-23 wieczorem w dzień Trzech Króli, policja przeprowadziła dochodzenia. Okazuje się, że był to wybryk. Wybuch spowodowało rzucenie żabki papierowej w bramie domu. Obaj sprawcy zbiegli niepoznani.

— * **Potrącony przez samochód.** Na Al. Marcinkowskiego w pobliżu Banku Polskiego potrącił samochód p. Tomasza Ochockiego (Al. Marcinkowskiego 22) Potrącony upadł na jezdnię, nie doznając jednak większych obrażeń. Jak się okazało, p. Ochocki jest głuchy, wskutek czego też nie słyszał sygnałów, dawanych przez kierowcę. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **3 lata więzienia za zbaójstwo kochanki.** Dziś toczyła się przed sądem okręgowym w Poznaniu rozprawa pod przewodnictwem wiceprezesa Sosińskiego przeciwko 30-letniemu Franciszkowi Kistelowi, zamieszkałemu w Siedlcu, powiatu średzkiego, oskarżonemu a zabójstwo swej kochanki Jadwigi Dembińskiej.

W dniu 26 sierpnia ub. roku córka zabitej Genowefa Dembińska zaalarmowała sąsiadów, że jej matka została zabita. — Przybyli ludzie ujrzeli leżącą w kuchni w kałuży krwi Jadwigę Dembińską, która miała poderżnięte gardło, obok niej zaś Franciszka Kistela, który miał również poderżnięte gardło, obok zaś leżały nóż i brzytwa. Natychmiast zawiadomiono policja odwiozła Kistela do szpitala, gdzie w krótkim czasie wyzdrowiał. Jak się okazało w czasie dochodzeń, tło zabójstwa przedstawiało się następująco: Kistel w marcu 1934 r. przyjął służbę u Jadwigi Dembińskiej, która nie żyła z mężem. W pierwszych miesiącach między nimi zawiązał się bliższy stosunek i Kistel wszedł w rolę gospodarza domu. W połowie 1935 r wrócił z więzienia poprzedni pracownik, Jezierski, który pozyskał z powrotem względy Dembińskiej. Wskutek ciągłych kłótni przyszło do tragicznego zakończenia w dniu 26 sierpnia. Jedynymi świadkami zabójstwa były dzieci denatki, które w tym czasie bawiły się na podwórzu. Usłyszawszy one głos matki, która pod adresem Kistela wyrzekła słowa: „Franek nie zabijaj mnie, co będzie z mojemi dziećmi". Córka denatki Genowefa wpadła do pokoju i ujrzał, jak Kistel uderzył jej matkę, leżącą na kanapie, dwukrotnie nożem w pierś.

Na rozprawie oskarżony przyznał się do zabójstwa. Tragedja jego, jak twierdził, rozpoczęła się z chwilą przybycia z więzienia Jezierskiego, który zrobił mu zaraz w pierwszym dniu wielką awanturę. Gdy zaś denatka po pewnym czasie poczęła faworyzować Jezierskiego, oskarżony poczuł, że jest już niepotrzebny. W tragicznym dniu zabójstwa doszło do gwałtownej sprzeczki oskarżonego z Dembińską, wtedy to wyciągnął nóż, uderzył ją dwa razy w piersi i potem poderżnął jej gardło. Po napisaniu zaś listu, w którym wyraził życzenie, by pochowano ich razem, następnie sobie poderżnął gardło.

Świadek Władysław Wrzeszczak, sąsiad denatki, był pierwszym, który przybył na miejsce zabójstwa. Zawiadomił

więc policję, która przybyła w osobie przodownika Kwiatkowskiego, który przeprowadził dochodzenia. Przesłuchana jako świadek 12-letnia córka zabitej opowiada tragiczne chwile, jakie przeżyła w dniu zabójstwa swej matki. Prokurator Gosławski w swym wywodzie poddał analizie tło i motywy zabójstwa. Podkreślił on, że oskarżony w swym czynie kierował się powodami materjalnemi, gdyż zrozumia, że pop rzybyciu Jezierskiego z więzienia, straci środki utrzymania i będzie muesiał zagrodę Dembińskiej opuścić. W konkluzji prokurator żąda surowego ukarania zabójcy. Obrońca oskarżonego, adw. Iżycki wskazuje w swem przemówieniu na momenty psychologiczne, które odegrały w czynie oskarżonego wielką rolę. oP naradzie sąd ogłosił wyrok, skazający oskarżonego Kistela Franciszka na 3 lata więzienia, na zasadzie zaś amnestji z 2 stycznia rb. sąd obniżył mu karę do połowy i zaliczył na poczet jej areszt tymczasowy. (m.)

— * **Za fałszerstwo książeczki P. K. O.** Sąd okręgowy rozpatrywał sprawę Wincentego Żoka, oskarżonego o to, że w październiku ub. roku w urzędzie pocztowym w Wolszynie podjął z okienka wypłat P. K. O. 26 zł, posługując się sfałszowaną książeczką oszczędnościową nr. 598 885. Żok przerobił figurującą tam cyfrę 6 zł na 170 zł i z tej fikcyjnej sumy podjął wymienioną gotówkę. Trick swój usiłował powtórzyć w Poznaniu. Urzędniczka jednak zauważyła fałszerstwo i oddała „kanciarza" w ręce policji. Za pierwszy czyn sąd skazał oskarżonego na 7 mies. więzienia, za usiłowanie drugiego na 6 mies. więzienia. Na zasadzie ustawy amnestyjnej sąd zmniejszył mu pierwszą z orzeczonych kar na 3 i pół mies. więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego od 2 listopada, 6 miesięcy zaś darował. Rozprawie przewodniczył sędzia dr. Woźniak.

Z WIELKOPOLSKI

—* **Bydgoszcz.** Na walnem zebraniu „Sokoła" V (Okole—Wilczak) po udzieleniu absolutorjum zarządowi wybrano nowe władze na rok 1936. Prezesem jest p. Jan Gosieniecki, wiceprezesem — p. Męczyński, sekretarzem — p. Zieliński, skarbnikiem — p. Kamiński, naczelnikiem — p. Henryk Kaczmarek, kierown. oddz. piłki nożnej — p. Wojewoda, kierown. oddz. żeńsk. p. Ratajczakówna.

— Pod koniec miesiąca stycznia ks. radca Konopczyński, proboszcz parafji szwederowskiej, obchodzić będzie srebrny jubileusz kapłaństwa.

— W święto Trzech Króli koło jachcickie Stronnictwa Narodowego zorganizowało bardzo piękną i w miłym nastroju odbytą uroczystość gwiazdkową, którą zagaił prezes koła, p. Marcinkowski, poczem odbyło się łamanie opłatkiem. W serdecznych słowach przemówiła przewodn. bydgoskiego okr. Nar. Org. Kobiet, drowa Jaworowiczowa. Przemawiał również prezes zarządu grodzkiego, radny Dymkowski, a następnie odśpiewano kilka kolend i na zakończenie „Hymn Młodych".

—* **Jarocin.** Szkoła powsz. w Kolniczkach urządziła „Mikołajka". Dzieci odegrały bajkę sceniczną o Jagusi i jagódkach i komedję p. t. „św. Mikołaj". Na zakończenie obdarzono wszystkie dzieci podarkami.

— K. S. M. żeńskiej w Kolniczkach urządziło przedstawienie 2-aktówki „Prima vera" i jedno-aktówki „Czary w kociołkach". Po przedstawieniu odbyła się zabawa.

— Urząd stanu cywilnego w Jarocinie zarejestrował w r. 1935 urodzin 471, ślubów 130, zgonów 186.

— Harcerski kl. sp. wyjeżdża 12. bm. do Gniezna, by tam rozegrać mecz bokserski z gnieźnieńskim „Sokołem". (jp)

—* **Kcynia.** Na tle zatargu o otwarcie bramy wejściowej w młynie p. Michała Połońca w Kcyni doszło do krwawego zajścia. Zajście to rozegrało się między b. książkowym młyna, Mieczysławem Zbierskim, a dozorcą młyna Antonim Połońcem. Zacięta bójka doprowadziła do wymiany strzałów. Połoniec padł raniony w pachwinę, a Zbierski w górną część lewej nogi. Ciężko poranionego Połońca odstawiono do szpitala w Szubinie. Zbierskiego opatrzono i pozostawiono na miejscu. (kl)

—* **Kościan.** Władze bezpieczeństwa przypominają pp. właścicielom nieruchomości o należytem oświetleniu sieni. Również zaleca się wodomierze zabezpieczyć przed zamarznięciem.

— Kat. Tow. Robotników Polsk. urządza 12. bm. w sokolni przedstawienie teatralne p. t. „Pod błogosławieństwem matki".

— Celem uzupełnienia kursu dla początkujących gry na mandolinie i gitarze, przyjmuje tow. mandol. „Lira" nowych kandydatów i kandydatki tak starszych, jak i młodszych, już od lat 10 począwszy. (mk)

—* **Oborniki.** Obchód 17 rocznicy powstania wielkopolskiego dnia 6. bm. urządzony przez Tow. Powstańców, zapoczątkowano wymarszem na cmentarz i tu oddano hołd poległym i złożono na grobach wspaniały wieniec. Następnie w szczelnie wypełnionej świątyni wysłuchano uroczystej mszy św., celebrowanej przez ks. wik. Mikołajczyka. Podniosłe kazanie wygłosił ks. wik. Banaszak. Na sali hotelu p. Wł. Narożyńskiego uroczyste zebranie zagaił prez. Edmund Dondajewski, poczem przemawiał na temat walk o niepodległość p. Stanisław Ulatowski.

— W wyniku ostrego strzelania, przeprowadzonego w dniu 5. bm. proklamowano mistrzem tow. p. Ludwika Budzyńskiego, podmistrzami pp. Edmunda Dondajewskiego i Henryka Tabata.

— Nagrodę zł 50,— wyznaczył starosta powiatowy za wskazanie sprawcy złamania czterech drzew (wiśni) na szosie wojewódzkiej pod Dąbrówką Leśną.

—* **Opalenica.** Po trzech miesiącach zawieszenia w urzędowaniu, został w dniu 4 stycznia br. burmistrz Respondek wprowadzony ponownie w urząd Przypomnieć należy, że na burmistrzu Respondku ciążyły poważne zarzuty, stawiane mu nie tylko przez członków zarządu miejskiego, radnych, ale i przez władze nadzorczą.

—* **Ostrów.** Ujęto tu sprawców kradzieży sztachet żelaznych od grobowców na starym cmentarzu

— Policja likwiduje szulernie uliczne; ostatnio przytrzymała za nielegalną grę niej. Kaz. Kociębę i Jana Pietrzaka.

— Srebrne gody małżeńskie obchodzą 10. bm. pp. Józef i Elżbieta z Tylów Kempowie.

W pościgu za świętokradcami

Dalsze szczegóły obrabowania Matki Boskiej Swarzewskiej

Puck. (Tel. wł.). Aresztowano dwóch osobników, co do których istnieją poszlaki, iż dopuścili się świętokradzkiego obrabowania Matki Boskiej Kaszubskiej. Nazwiska aresztowanych trzymane są w tajemnicy, ze względu na dobro śledztwa.

W uzupełnieniu wiadomości o świętokradztwie w Swarzewie podajemy dalsze szczegóły: Włamania dokonano w nocy, przyczem świętokradcy weszli przez okno do bocznej kruchty, skąd przez podważenie drzwi dostali się do kościoła. Nie mogąc dojść do cudownej figury Matki Boskiej, gdyż ta zasłonięta jest specjalną zasłoną w postaci obrazu, zbrodniarze przy pomocy noża porozcinali cenny obraz, aby w ten sposób dostać się do figury. Złoczyńcy zdjęli z figury złote korony i berło, przyczem samą figurę wyrzucili na cmentarz. Dalej zrabowali z zakrystji kielich oraz złotą puszkę z komunikantami. Również porwano drogocenne wota, które zawieszone były dokoła figury. Między wotami znajdowały się szczerozłote ryngrafy, pochodzące z XVI wieku.

Należy nadmienić, że słynąca cudami figura Matki Boskiej Swarzewskiej jest pozłacana, utrzymana w stylu gotyckim. Według tradycji pochodzi ona ze starego kościoła na Helu, skąd ją usunięto po opanowaniu kościoła przez ewangelików. Według podania, figura przypłynęła do Swarzewa morzem. Należy stwierdzić, że tego rodzaju świętokradztwo, zakrojone na tak olbrzymią skalę, zdarzyło się po raz pierwszy na Kaszubach.

Zniszczony obraz zasłaniający cudowną statuę był darem cesarza Wilhelma I i stanowił swego rodzaju piękne dzieło sztuki. Wilhelm podarował obraz kościołowi, pragnąc w ten sposób przypochlebić się ludności kaszubskiej. Pościg za świętokradcami jest w całej pełni i spodziewać się należy, że lada chwila policja wykryje niecnych złoczyńców.

Raut w Ratuszu

Raut w Ratuszu podczas ostatnich uroczystości w Poznaniu obfitował również w miłe niespodzianki. Rozmowy w kuluarach Ratusza nie trzymały się ściśle oficjalnych tematów lecz znajdowały także zwolenników mody. Padały rozmaite zdania na temat kroju oraz wykonania fraka i smokinga, tych najwytworniejszych ubiorów.

Najzabawniejszy był moment, gdy grupa panów obserwując wytwornie ubranego pana we fraku, poczyniła wkońcu zakład, czy frak wykonany został przez krawców londyńskich, czy paryskich. Finał zakładu był bardzo ciekawy. Otóż nieoczekiwania okazało się, że frak ten o beznagannej wprost linji wykonano w dziale miarowym największej firmy konfekcyjnej w Poznaniu „K. Bogajewski — Stary Rynek 77". Firma ta chlubnie zapisana w kraju i zagranicą, posiada od lat bogato zaopatrzony Dział Materjałów oraz doskonale zaprowadzony Dział Miarowy, w którym krój i wykonanie garnituru stoją na najwyższym poziomie kunsztu krawieckiego. Niefortunni więc wielbiciele zagranicznych krawców postanowili odtąd ubierać się tylko w firmie K. Bogajewski — Poznań, Stary Rynek 77. Krótka obserwacja okna wystawowego wymienionej firmy daje wyobrażenie o doskonałym i pełnym elegancji wykonaniu garderoby karnawałowej.

Pg 2217-2,5

— Samochód najechał w ul. Wrocławskiej rowerzystę Ratulowskiego z Wysocka Małego. Najechany odniósł ogólne obrażenia.

— W Skalmierzycach odbyło się uroczyste zakończenie wykładów rolniczo-oświatowych przy udziale ks. kan. Piotrowicza i dyrekcji szkoły rolniczej z Ostrowa. Kurs trwał 17 dni. Uczestników było 39

— Walne zebranie Cechu Piekarskiego odbędzie się 25 stycznia o godz. 19.30 w hotelu „Polonia".

— Zmarła śp. Marta Hentschel, b. właścicielka „Apteki pod Aniołem". (os)

—* **Otusz.** Stow. św. Dziec. P. Jezusa urządziło w święto Trzech Króli uroczystą Akademję Misyjną, w której programie dzieci odegrały udatnie sztukę p. t. „Dar dla Dzieciątka Jezus". Do bardzo licznie zgromadzonych gości i dzieci przemówił gorąco ks. prob. St. Radomski. Akademja odbyła się w bardzo podniosłym nastroju. (n)

—* **Pniewy.** Dom macierzysty kongregacji SS. Urszulanek w Lubocześnicy, w święto Trzech Króli przeżywał podniosłą uroczystość oblóczyn zakonnych 20 nowicjuszek. Piękna w swej prostocie kapliczka nie mogła pomieścić wiernych, chcących uczestniczyć w uroczystości. Po poprzedzających święcenia zakonne 6-ciodniowych rekolekcjach, przy uroczystem „Veni creator" nowicjuszki przystąpiły do ołtarza, gdzie z rąk kapłana i generalnej przełożonej kongregacji SS. Urszulanek, matki Urszuli Ledóchowskiej, otrzymały habity zakonne. Błogosławieństwo papieskie i uroczyste „Te Deum" zakończyło tę niecodzienną uroczystość, która na uczestnikach wywarła niezapomniane wrażenie spokoju i ciszy życia klasztornego.

—* **Pobiedziska.** W nocy na wtorek nieznani złoczyńcy wytłoczyli szyby do kościoła parafjalnego w Węglewie, pow. poznańskiego. Złoczyńcy zbiegli niepoznani, zabierając ze skarbonki 1,20 zł w gotówce i z zakrystji butelkę wina mszalnego. Wszczęto natychmiastowy pościg za świętokradcami. (kl)

—* **Rawicz.** Dnia 3. bm. zwolniono z tut. więzienia karnego około 150 więźniów na podstawie amnestji. Zwolnienia dokonano w trzech partjach, które odprowadzono pod dozorem na dworzec, skąd wysłano więźniów do miejsc ich zamieszkania.

— Kurja arcybiskupia w myśl art. 111 zatwierdziła na okres 6 wzgl. 3 lat nową radę parafjalną. Do nowej rady należą pp. adw. Pollak, prof. Miedziński, rekt. Gawęcki, Klimecki, Kotecki, Troska z Rawicza, Maćkowiak z Szymanowa i Kowalski z Kątów. (rs)

—* **Rogoźno.** Uroczystość dzielenia opłatkiem urządziła w ub. niedzielę w szkole powsz. sodalicyjna młodzież pozaszkolna. Ks. dziekan Pomorski, jako moderator sodalicji, wygłosił piękne przemówienie.

— Porządek nabożeństw, począwszy od II. półrocza szkolnego, zmieniono w tut. kościele następująco: pierwsza msza św. cicha o godz. 8, druga msza św. z kazaniem o godz. 9, trzecia msza św. szkolna o 10, czwarta msza św. (suma) o 11. Nieszpory o godz. 14.30.

—* **Skoki.** Z dniem 1 stycznia objął parafję w Skokach ks. proboszcz Echaust z Kościana.

— Niemądrych wybryków dopuściły się pewne nieobliczalne jednostki, które w noc sylwestrową pozrywały tablice T. C. L., Banku Ludowego i wiele prywatnych, wyrywając wraz z godłami haki i śruby ze ścian, poczem przybito godła na drzewa, słupy telegraficzne i t. d. Sprawą tą zajęła się policja.

— W czasie polowania z nagonką w Jabłkowie została postrzelona w nogę 18-letnia Wietrzyńska przez niefortunnego strzelca Kazimierza Klucza z Rejówca. Pierwszej pomocy udzielił dziewczynie dr. Foerster ze Skoków.

— W nocy z 1 na 2. bm. włamali się złodzieje przez wytłoczynie szyb do mieszkania nauczyciela p. Dankowskiego Andrzeja w budynku szkolnym w Grzybowicach. P. Dankowski wyjechał przed gwiazdką na wakacje świąteczne. Brak nadzoru nad mieszkaniem wykorzystała szajka złodziejska i zabrała z mieszkania, co się tylko dało. Ponieważ p. Dankowski przed wyjazdem wartościowe rzeczy ulokował u pewnego gospodarza, uniknął w ten sposób jeszcze większej szkody. Patrol policyjny ze Skoków dogonił na drodze pomiędzy Popowem a Kakulinem bandę cyganów, która poprzednio obozowała pod Grzybowicami. Po przeprowadzonej rewizji aresztowano cygana 24-letniego Reinholda Borjańskiego. P. Dankowski powinien się jak najrychlej zgłosić w posterunku P. P. w Skokach. (ss)

Z POMORZA

—* **Chojnice.** Bal akademików odbył się z zasłużonem powodzeniem dnia 4. bm. w sali hotelu Urbana.

— Na terenie powiatu chojnickiego grasuje od kilku dni banda złodziei, która specjalnie rabuje świnie i drób. Ludność wiejska jest tam bardzo zaniepokojona.

— W Męcikale wybuchł groźny pożar w zabudowaniach rolnika Wincentego Jażdżewskiego. Pastwą płomieni padła stodoła z zapasami zboża i narzędziami rolniczemi, 2 stajnie, 22 świń, 5 owiec oraz 55 sztuk drobiu. Straty wynoszą około 10 000 zł.

— Na walnem zebraniu Stow. Kat. Robotników uchwalona została rezolucja, wzywająca członków stowarzyszenia do energicznej walki z pornografją, sekciarstwem i prasą żydowską z „Expresem Ilustrowanym" na czele. Rezolucja wzywa członków do popierania wydawnictw wyznających zasady katolickie. (dch)

—* **Grudziądz.** Stanowisko starosty, na miejsce powołanego w charakterze wicewojewody do Tarnopola starosty Niepokulczyckiego, zajął p. Klotz z Krakowa, który obejmuje równocześnie agendy starosty grodzkiego na miasto Grudziądz.

— W dniu 3. i 4. bm. zwolnionych zostało w Grudziądzu około 400 więźniów, którzy w przeważnej części wyjechali koleją w rodzinne strony. Podczas zwolnienia tłumy ludzi czekały przed bramą więzienia.

— W 76 r. życia, a 52 r. kapłaństwa, zmarł w Grucie długoletni proboszcz tamt. śp. ks. radca Fr. Hellwig. (gn)

—* **Tczew.** Nieznani sprawcy włamali się do zakładu fryzjerskiego Materna, przy ul. Gdańskiej 1, skąd skradli 50 zł w gotówce, oraz przyrządy fryzjerskie.

— Groźny pożar wybuchł w ub. niedzielę o godz. 19.45 w wielkich magazynach piwniczych domu towarowego firmy „Bazar" w Tczewie, przy pl. Pierackiego, będącej własnością kupca Władysława Maciejewskiego. Pożar powstał od niedopałka papierosa.

— Morderca śp. posterunkowego Anastazego Zimury w Pelplinie, Jan Manikowski odpowiadać będzie za swą zbrodnię przed sądem okręgowym 11. bm. (at)

—* **Toruń.** Zmarł po zamachu samobój. w dniu 3. bm. radca wojewódzki, Eugenjusz Muszyński, lat 50.

— Na skutek amnestji zwolniono z „okrąglaka" 80 więźniów. Każdy z nich otrzymał od Patronatu pewną kwotę pieniędzy, innych obdarzono garderobą. Policja toruńska przedsięwzięła specjalne środki ostrożności, by zapewnić mieszkańcom zupełne bezpieczeństwo.

— Niejaka Ziółkowska, zamieszkała przy ul. Kościuszki 64, zgłosiła, że w dniu 3 stycznia kupiła w sklepie kolonjalnym Mendaka litr mleka, z którego przygotowała zupę mleczną, a po spożyciu zupy zachorowała wraz z mężem. Część mleka zakwestjonowano celem przeprowadzenia analizy.

— Wskutek załamania się lodu na martwej Wiśle wpadł do wody ośmioletni Mieczysław Stryś, lecz został w porę uratowany.

— Na szosie w miejscowości Wrzosy, pow. toruński, samochód półciężarowy Rzeźnickiej Spółki Gospodarczej w Toruniu, kierowany przez szofera Błaszkowskiego Stanisława zderzył się z parokonną furmanką majątku **Piwnice.** Wypadku w ludziach nie było.

Zajścia w Żninie

W ubiegły piątek i w niedzielę doszło w Żninie do zajść pomiędzy bezrobotnymi a policją. Od przygodnego korespondenta otrzymaliśmy w tej sprawie dłuższą korespondencję, której jednak ogłosić nie możemy.

Według doniesień prasy „sanacyjnej" tłum miał tam rzekomo wtargnąć do gmachu starostwa, zamierzając zdemolować urządzenie. Policja opanowała sytuację dopiero po przybyciu oddziału pomocniczego. Aresztowanych w piątek tłum — według tychże samych pism — usiłował w niedzielę odbić, przyczem doszło do nowych awantur. Kilkunastu sprawców odstawiono do więzienia sądowego w Bydgoszczy.

Zabójstwo przed kościołem

Inowrocław (c) W niedzielę przed kościołem, kiedy ludzie wychodzili z nabożeństwa, zamordowany został w wiosce Kościelna Wieś, pow. nieszawski, niej. Bronisław Rosiński, lat 27.

Zbrodni dopuścił się Czesław Przybysz z Lubicza, który śp. Rosińskiego zatłukł na śmierć żelazną maczugą. Co było powodem tego krwawego porachunku, ustali niewątpliwie śledztwo sądowe.

Zbrodniarza aresztowano i osadzono w więzieniu.

Petarda w mieszkaniu policjanta

Szamotuły (sc.). W ub. sobotę w późnych godzinach popołudniowych, niewykryty dotąd osobnik wrzucił przez okno petardę do mieszkania st. post. Jana Wiśniewskiego, zamieszkałego w Ostrorogu, pow. Szamotuły. Petarda jednak, na szczęście, nie eksplodowała, wskutek czego uniknięto groźnych następstw Na miejsce zbrodniczego zamachu udały się natychmiast władze śledcze i policyjne z komisarzem Holzhausenem na czele, lecz mimo energicznych dochodzeń nie ujęto narazie sprawców.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na Tow. Pomocy dla Inteligencji: Mieczysławostwo Wieczorkowie zamiast wieńca na trumnę śp. dyr. Malinowskiego, 30 zł. — Razem 30 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: W. D. 3 zł — Marja C. i Halina K. z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalszą opiekę dla nich i ich rodzin, 1 zł. — Z G. z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalszą opiekę, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 45 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 7. bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Prof. gimn. kupiec. Maks. Nowicki w Toruniu i Stef. Wojciechowska; handl. Ferdynand Trachman i biur. Irena Kokocińska; roln. Stan. Kostka i Katarz. Ptak w Okalińcu, pow. Wyrzysk; chem. Jan Bukowski i Izabela Cybińska w Jarocinie; prakt. techn. dent. Ludw. Jankowski i rob. Wikt. Walkowiakówna; owdow. kup. Edm. Nowak, Września, i pom. kanc. Władysława Kujawa; rob. Jan Kowalski, Gniezno, i Franc. Ratajczak w Trzebczu Szlach., pow. Chełmno; strażn. noc. Wal. Wita, Grodzisk, i Hel. Rybarczykówna, Wolsztyn; mont. poczt. Wal. Czajkowski w Pniewach, pow. szamotulski, i Jadw. Dobrzyńska w Żninie; kow. Leon Palicki w Kurowie, pow. N. Tomyśl, i rob. Bron. Wawrzyniak w Urbanowie; owdow. funkcj. miejski Franc. Trybuś i Jadw. Wojciechowska w Zaniemyślu, pow. średzki; urz. skarb. Ant. Kuszelewski i absolw. W. S. H. Kazim. Ostrowska w Puszczykowie; ogrodn. Mieczysł. Szczęsny w Batorowie i eksp. Władysł. Sierakowska; rob. Marc. Maćkowiak w Mrowinie, pow. poznański, i Marjanna Duszyńska; piek. Teod. Szczeszak i służ. Agn. Piecuchówna; asesor kol. Emil Michalak i kanc. kol. Marja Matuszewska; elektrotechn. Erwin Quiel i gospod. Ant. Włodarek.

Zgony:

Dnia 7 stycznia 1936 r. zapisano następujące zgony: Stanisław Czesław Suchanecki, 23 godz.; Pelagja Kaczmarkówna z domu Gawrońska, 32 lat; Marjanna Binczewska z domu Pawlicka, wdowa, 64 lat; Edward Kuczyński, 3 mies., 13 dni; Marja Teresa Kolanowska, 11 mies. 25 dni; Franciszek Tomczak, robotnik, 32 lat; Stefan Kasperczak, 5 mies. Katarzyna Heinze z domu Kaźmierczakówna, wdowa, 70 lat; Józef Stachel, robotnik, 35 lat; Marja Kochanczanka, robotnica, 29 lat; Apolonja Wiatrowa z domu Koźlarkówna, 59 lat; Teodor Kuziw, strzelec 58 p. p. 23 lat; Ewa, Marja Marcinkowska, 13 dni; Jakób Goldschmidt, emer. urzędnik, 80 lat; Emil Bublitz, mistrz krawiecki 89 lat; Andrzej Augustyniak, murarz, 69 lat; Ema Bardzińska z domu Casper wdowa, 76 lat; Franciszka Nowakowa z domu Stasiakówna, 48 lat; Władysław Werwiński, krawiec., 50 lat; Tadeusz Szelągiewicz, 16½ godziny; Teodora Jarczakowa z domu Podgórska, 68 lat; Franciszka Dąbrowska z domu Kozłowska, 51 alt; Jadwiga Fischer z domu Waligórzanka, wdowa 70 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

KRYZYS DOBROCZYŃCĄ, CZYLI: BOLIDY...

W godzinie na przedmieście — I w godzinę do drugiego miasta — W „torpedzie" — Ustołecznienie prowincji — Czyżby nałóg czytania? — Oby! — Prowincja do stolicy — Stolica na prowincję.

Życie stwarza nieraz bardzo dziwne paradoksy. Oto kilka z dziedziny komunikacji:

W ciągu godziny można zajechać w Warszawie tramwajem, z Mokotowa na Żoliborz, ale w ciągu tej samej godziny, samolot Douglasa przenosi nas ze stolicy do Krakowa.

Godzinę czasu zabiera przejazd pociągiem podmiejskim do Grodziska, lub Otwocka, a tę samą godzinę, potrzebuje „torpeda" na podróż z Warszawy do Łodzi.

Słowem, w zakresie łączności, centrum z rejonem, owa sakramentalna godzina snuje się jak motyw w kompozycji muzycznej.

Rzecz prosta, iż chwila obecna, nie sprzyja uwypukleniu tych kontrastów, gdyż pomimo różnorodnych środków i możliwości komunikacyjnych, zbiednieliśmy tak bardzo, że poprostu nikt nie jeździ ani koleją, ani torpedą, ani też samolotem.

Wszechwładny kryzys zaciążył nad nami tak dalece, że wszelkie cyfry, zamiast nas fascynować, przejmują raczej dreszczem obawy...

A nuż nowy haracz?

*

A jednak, tuż o miedzę, natychmiast po przekroczeniu granicy, spotykamy się z całkiem innem nastawieniem. Owo tempo istotnie fascynujące, gdyż tam, w Europie, oznacza ono zmierzch prowincjonalizmu.

Zmierzch prowincjonalizmu! To nie to samo co zmierzch prowincji, raczej coś wręcz przeciwnego: Odrodzenie prowincji! Ustołecznienie prowincji. Prowincja, to partykularyzm, małomiasteczkowość, to śniedź, to... mniejsza co, dość, że utarło się w pojęciu wszystkich narodów uważać prowincjała za postać mniej lub więcej i raczej więcej, groteskową.

I oto zjawiają się błogosławieństwa komunikacji!

Sytuacja zmienia się momentalnie. Oczywiście zmienia się tam, gdzie społeczeństwo dorosło do tego zarówno materjalnie jak i kulturalnie. Nie wolno bowiem zapominać, że istnieją kraje, w których nawet atmosfera stołeczna, przesiąknięta jest stęchlizną prowincjonalizmu.

*

Nie popełniłbym wielkiego błędu twierdząc, że najistotniejszą cechą naszego wieku jest zanik... przestrzeni.

Ludzkość wysila się, ażeby przestrzeń zniwelować, i trzeba jej oddać sprawiedliwość, że w tym zakresie zasłużyła sobie na piątkę z plusem.

Dzięki radju, otrzymujemy wiadomości z pierwszej ręki. Słuchamy mowy Mussoliniego wprost z Rzymu, i słuchamy jej w kolorycie lokalnym, wraz z poszumem falującego tłumu na Piazza Venezia. Mowie Negusa, towarzyszą w naszym głośniku pomruki lwów. Z pewnem, nieznacznem zresztą opóźnieniem, tygodnik dźwiękowy przynosi nam „najświeższe i najaktualniejsze wiadomości ze wszystkich stron świata". Tutaj już nietylko słyszymy, ale i widzimy.

Stoimy u progu telewizji. Gdy ona się zjawi, cały świat znajdzie się w progach naszego domu.

Śmiem wierzyć, iż telewizja otworzy nową kartę w dziejach życia kulturalnej jednostki....

*

Niestety w tej właśnie chwili, gdy kreślę tak patetyczne słowa, nasuwa mi się sarkastyczna uwaga, iż słowa moje kryją w sobie zalążek bolesnej prawdy.

Powiedziałem: kulturalnej j e d n o s t k i. Istotnie, to na co patrzymy, upoważnia pesymistę do twierdzenia, iż bliscy jesteśmy chwili, kiedy naprawdę kulturalni ludzie staną się unikatami.

Udział bowiem społeczeństw w życiu intelektualnem narodów słabnął doniedawna w zawrotnem tempie i jedynem może dobrodziejstwem kryzysu, na który wszyscy ustawicznie narzekają, jest wzrost czytelnictwa po obydwu stronach oceanu. Czytelnie wyrastają jak grzyby po deszczu, jak niegdyś kawiarnie, lub domy bankowe.

Książka okazała się bowiem najtańszą rozrywką.

Gdyby więc, przedłużający się kryzys, spowodował pewne zwekslowanie umysłów, gdyby wzniecił nałóg czytania, to kto wie, może przyszły historyk nazwałby chude nasze lata neo-humanizmem? Odrodzeniem? A kryzys — terapją?

Przypomnijmy sobie okres prosperity, przeczytajmy, co o nim, i jego przejawach na gruncie nowojorskim pisze Upton Sinclair, wspomnijmy tę psychozę dancingu, music-hallu i baru, z szmatławymi dowcipami „powyżej kolan", jak powiada Noskowski, i przeciwstawmy im to, co się teraz tu i ówdzie, ale zato coraz śmielej, przejawia:

Czytelnictwo podnoszące głowę z godziny na godzinę coraz wyżej. Coraz pewniejszą ręką sięgające po dzieła istotnie wartościowe.

Przeprowadzona ostatnio ankieta radjowa, bodajże w Niemczech, wykazała wzrost zainteresowania operą — kosztem operetki. A nie tak znów dawno temu, słyszeliśmy o ostatecznym zmierzchu opery.

Jeśli więc „przeszkolenie kryzysowe" nie okaże się efemerydą, jeśli wraz z powrotem konjunktury, nie powrócimy do barów i bałaganów, to, kto wie? Może wówczas dopiero właściwie ocenimy doniosłość przewrotu komunikacyjnego, jaki się dokonał w ostatnich latach dzięki motoryzacji kolejnictwa.

*

Na Wystawie brukselskiej, w pawilonie belgijskim, przeznaczono olbrzymią halę, dla pomieszczenia całej mgławicy bolidów, czy, jak się to u nas nazywa „torped": francuskich, włoskich, niemieckich różnokolorowych cacek, które przemierzają wymienione kraje we wszystkich kierunkach, z astronomiczną niemal szybkością, osiągającą 180 kilometrów na godzinę!

Pomijam w tej chwili ich stronę estetyczną. Ewolucja w tym zakresie jest również imponująca. Stworzyły one poprostu nową specjalność: Architekturę wnętrz komunikacyjnych. Nie mówiąc o nowym stylu „aerodynamicznym". Znaliśmy dotychczas linje płynne w architekturze, teraz mówimy o „opływowych", o „profilach kroplowych".... Słowem — nowy świat!

Epoka tempa!

Już na pierwszy rzut oka wnętrze tych bolidów mówi o pochłoniętej przestrzeni.

Gdzie są te czasy sielskie i anielskie, kiedy to z Paryża do Nizzy jechało się dobę i „czuło" zmianę klimatu nietylko w nosie, ale w kościach?

Dzisiaj znika sleeping, znika wagon restauracyjny, znika wagon salonowy, znikają wszystkie akcesorja luksusu w długiej podróży.

Przestrzeń kurczy się wobec luksusu szybkości.

„Train bleu" idzie w kąt. „Etoile du Nord" — na grzybki. „Flying Scotchman"... no ten się jeszcze trzyma, „ale w Grenadzie zaraza" i musiał zmienić lokomotywę.

W nowej konstelacji Francja staje się przedmieściem Paryża! A Paryż?

Chyba nigdy bardziej á propos nie było owo powiedzenie, że „Paryż — to rumieniec na obliczu Francji!"

— — — — — — — —

Oczyma duszy widzę taki obraz:

Ze wszystkich stron zmierzają do stolicy (może to Warszawa? Nie widzę dokładnie) różnobarwne, ścigłe bolidy! Błękitny z nad morza! Śnieżny z gór! Zielony! Czerwony!

Jadą nimi, na weekend duchowy, do wielkiego miasta, ci wszyscy, którzy syci książek, wieści radjowych, wizyj kinowych, pragną jeszcze tego co najważniejsze: bezpośredniego zetknięcia się z szeroką drogą"!

Z wielkomiejskiego zaś molocha raz po raz wypryskują ku peryferjom kraju ci z kolei, których kierat wyzwolił chociaż na chwilę, by odetchnąć morzem, górami, wsią spokojną, wsią... wesołą!

Bo przecież będzie jeszcze kiedyś wesoła polska wieś, prawda?

Dr. L e c h N i e m o j e w s k i.

W a r s z a w a.

Książki nadesłane

Juljan Wołoszynowski: „Było tak". Lwów - Warszawa 1935. Nakł. Książnicy-Atlas.

Dr. med. Aleksander Żebrowski: „Nosa, gardła i krtani choroby". Bibljoteka Zdrowia. Tom 12. Warszawa, 1935.

ŻYCIE KULTURALNE

MUZYKA

Towarzystwo Muzyki Współczesnej. Przy Poznańskiem Towarzystwie Muzycznem istnieje, jak wiadomo, sekcja Muzyki Współczesnej, której melomani poznańscy zawdzięczali w ubiegłych latach niejeden interesujący wieczór. Obecnie działalność ta ma być rozszerzona i sekcja zrezorganizuje się jako Towarzystwo Muzyki Współczesnej. Istnieje już plan, aby 13 bm. urządzić w Pałacu Działyńskich pierwszą produkcję. Na program mają się złożyć kompozycje utwory kompozytorów poznańskich.

Perkowski w Toruniu. Piotr Perkowski został dyrektorem Konserwatorjum w Toruniu, jak donoszą pisma warszawskie. Piotr Perkowski, uczeń laureat Konserwatorjum warszawskiego, później studjujący w Paryżu, jest wybitnym kompozytorem, uczniem Statkowskiego i Szymanowskiego.

Artyści nasi zagranicą. Znany skrzypek warszawski Roman Totenberg odbywa tournée po Ameryce. Obecnie grał w Waszyngtonie, w Białym Domu, u prezydenta Roosevelta.

BERLIŃSKA FILHARMONJA PRZYBYWA DO POZNANIA

Jak się dowiadujemy, orkiestra symfoniczna Filharmonji berlińskiej, która objeżdża w najbliższym czasie większe centra muzyczne polskie, przybędzie także do Poznania.

Według dotychczasowych dyspozycyj, koncert w Poznaniu ma się odbyć dnia 23 b. m. w Auli Uniwersytetu.

Na programie znajdą się dzieła Bacha, Beethovena i Brahmsa.

Dyrygować będzie Wilhelm Furtwaengler.

TEATR

Jak Paryż subwencjonuje teatry. Piszą nam z Paryża (sp): Rada miasta daje różnym scenom paryskim prawie trzy miljony franków subwencji rocznej. Na złote wynosi to około miljona — suma nader drobna w stosunku do niedawnych jeszcze wielomiljonowych subwencyj Warszawy i wielu polskich do subwencyj prowincjonalnych, zwłaszcza gdy się zważy budżet Paryża i budżety miast polskich. Z tego wszelako gmina odciąga jeszcze 20 procent na zakup biletów dla dzieci ze szkół.

LITERATURA

Do widzenia za miesiąc! Z Warszawy donoszą nam: Do wyboru nowego członka do Polskiej Akademji Literatury trzeba, aby kandydat uzyskał najmniej trzy czwarte głosów obecnych członków-wyborców. Wakuje jak wiadomo miejsce po ś. p. Piotrze Choynowskim. Akademja zebrała się w poniedziałek, lecz nikt z kandydatów nie uzyskał potrzebnej liczby głosów. Wybory odroczono na miesiąc. Obecnych było 13 członków Akademji, zatem większość potrzebna wynosiła 10 głosów.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Ciężkie czasy dla domu Moliera. Z Paryża donoszą nam (sp): Aktorzy Komedji Francuskiej niemało dorabiali sobie gościnnemi występami na prowincji. Personel jest liczny, urlopy mogły być częste. Obecnie radjo francuskie zamierza od 15 stycznia rozsyłać codziennie po jednem albo dwa przedstawienia z różnych stacyj. Dyrektor Komedji, Emil Fabre, zawiadomił aktorów, że urlopy będą prawie zupełnie zniesione, z wyjątkiem dorocznych, gdyż poza przedstawieniami nadawanemi ze sceny, będą rozsyłane przedstawienia ze studjo paryskiego, tak że aktorzy będą ustawicznie zajęci. Dzień 15 stycznia został obrany na pierwsze przedstawienie radjowe nowego porządku, a to dla tego, że jest to dzień urodzin Moliera.

KRAJOZNAWSTWO

Pobojowisko w Racławicach. Jest rzeczą mało znaną, że na północ od Krakowa leżą dwie miejscowości o nazwie Racławice. W powiecie olkuskim mamy Racławice, ale „nie te". Właściwe Racławice leżą w pow. miechowskim, w woj. kieleckiem. Zdarza się podobno dość często, że nieuświadomieni w tej kwestji turyści kupują bilety kolejowe w złą stronę. Wybierając się do Racławic wysiada się na stacji Słomniki i przez Prandocin, Muniakowo, Janikowice i Zielenice dociera się do Racławic (16 kilometrów). Zwiedzenie natrafia na przeszkody zpowodu niedogodnego połączenia kolejowego. Pociąg powrotny do Krakowa odchodzi (w lecie) 16,36. Połączenie autobusowe jest także niefortunne, ponieważ rozkład jazdy autobusów jest niemal identyczny z kolejowym. Jeżeli się w dodatku uwzględni (jak podaje „Turysta w Polsce"), że żywność trzeba ze sobą zabierać, to można stwierdzić, perspektywy zwiedzenia Racławic przez szerokie rzesze turystów przedstawiają się niezbyt różowo. (r. bł.)

NAUKA

Nazwy słowiańskie na Rugji. W tych dniach ukazał się drugi zeszyt pomnikowego wydawnictwa Instytutu Geograficznego Uniwersytetu w Poznaniu. Jest to głośny już dziś „Atlas nazw geograficznych Słowiańszczyzny Zachodniej". Autorem jest znakomity znawca tego problemu, ks. kanonik Stanisław Dołęga-Kozierowski. Nowowydany zeszyt zawiera mapę wyspy Rugji oraz tekst z przedmową autora oraz wstępem wydawcy, t. j. prof. dr. Stanisława Pawłowskiego. Tekst wydrukowano w językach: polskim, angielskim i francuskim. O dawnych Ranach (Lutykach lub Weletach), mieszkańcach Rugji, już dziś powszechnie wiadomo, że byli pochodzenia słowiańskiego. Dowodzą tego źródła historyczne (także niemieckie!) oraz starodawne nazwy miejscowości rugijskich, naliczono ich prawie 74 procent. Całe mnóstwo nazw topograficznych nie zostało wstawione na mapę z powodu braku miejsca. Mimo to od nazw słowiańskich aż czarno na mapie ks. Kozierowskiego. Wspaniała praca stanowi wraz z historycznemi danemi obu wstępnych tekstów bezcenny dokument. Warto się z nim bliżej poznać, aby zdać sobie sprawę z zaborczości żywiołu germańskiego, o którym ktoś słusznie powiedział, że stanowi lądożercze morze wokół w. Słowiańszczyzny. (jmt)

SLAWISTYKA

Zgon uczonego. W Pradze zmarł wybitny historyk, dr. Jindrzich Vanczura. Liczył lat 80.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Salon Plastyków. Związki Zawodowe Artystów Plastyków urządziły salon w warszawskim Instytucie Popierania Sztuki. Jest ich pięć: krakowski, warszawski, lwowski, krakowski, łódzki i poznański. Uczestniczy 150 artystów-plastyków.

Córka skrzypka — malarką. Jana Kubelikówna, córka słynnego ongiś skrzypka-wirtuoza, wystawia w Abbazzii swoje obrazy. Syn Kubelika jest dyrygentem.

SZKOLNICTWO

Recytacje zespołowe w szkole. W grudniowym numerze „Teatru w Szkole" p. H. Ładosz zamieszcza tezy, które wysunął na posiedzeniu Komisji Wychowania Estetycznego przy omawianiu zagadnienia nauki żywego słowa w szkole. Interesujące uwagi mogą stać się punktem wyjścia do szerszej dyskusji, bowiem temat jest ważny a bardzo zaniedbany. Autor twierdzi, że na teren szkolny nie należy wprowadzać prac teatralnych, będących kopją teatru zawodowego. Teatr szkolny, tak samo jak teatr ludowy, musi mieć własną formę. Jedną z takich form mogą być właśnie recytacje zespołowe, które udostępniają pracę wszystkim członkom i wysuwają na plan pierwszy słowo. Dotychczas słowo było przysłonięte troską o wystawność dekoracyj i kostjumów. Poza tem zespołowość redukuje do minimum tremę a wyzwala poczucie teatralności, które objawia się u każdego w mniejszym lub większym stopniu. Recytacje zespołowe mają wielką wartość wychowawczą i przyczyniają się do realizacji celów nauczania języka polskiego w szkole. (sn)

VARIA

Książki dla dzieci. Dla najmłodszych, pierwsze kroki na polu czytelnictwa stawiających dzieci przeznaczona jest książeczka Marji Kownackiej p. t. „Plastusiowy pamiętnik", która wyszła nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Plastuś jest małym człowieczkiem, ulepionym z plasteliny, a jego pamiętnik obfituje w niesamowite przygody, przeżywane w towarzystwie gumy, stalówek, scyzoryka, kleksiku z kałamarza oraz pani tych wszystkich bohaterów, małej Tosi z warkoczykiem. Książeczka ilustrowana jest ładnemi rysunkami S. Bobińskiego. (vp)

Jutro:

NAUKA CZY TATERNICTWO

przez

dr. Jerzego Młodziejowskiego

Pisma nadesłane

„Język Polski". Nr. 5. Treść. M. Dłuska: „Tytus Benni". — M. Huber i K. Nitsch: „W sprawie rusycyzmów". — K. Nitsch: „Uwagi o polskim systemie głoskowym". — III. komunikat Komitetu Ortograficznego P. A. U. — Odpowiedzi Redakcji. — Adr. Red. Kraków, Salwator, Gontyna 12.

„Działka i Osiedle". Nr. 12. Treść: „Wieczór wigilijny dawniej i dziś" — Fundusz Pracy na V Międzynarodowym i IV Wszechpolskim Kongresie — Piękna akcja. — Jesienna szata ogródka. — „Jesienna szata ogródka" — „Historja, jakich wiele". — Ogrody działkowe i małe osiedla potrzebą dnia. — Wiadomości związkowe. — Pytania i odpowiedzi. — Adr. Red Poznań, Matejki 59 m. 5.

Przed walnem zebraniem ligi

W ubiegłą sobotę upłynął termin zgłaszania wniosków na walne zebranie ligi. Jak ze zgłoszonych wniosków wynika, zapatrywania wśród klubów ligowych są bardzo rozbieżne, tak, że trudno przypuszczać, aby walne zgromadzenie uchwaliło jakieś radykalne zmiany.

Jak wiadomo, wnioski zarządu ligi idą w kierunku zniesienia autonomji sędziów, zniesienia karencji dla graczy, pozostania przy obecnym systemie mistrzostw ligowych wiosenno-jesiennych, oraz za wprowadzeniem dni ligowych.

Stołeczna „Legja" stawia wnioski, idące w odwrotnym kierunku, domaga się bowiem utrzymania karencji jeszcze przez dwa lata, przejścia do systemu mistrzostw jesienno-wiosennych, poczynając od jesieni roku 1937. W razie zniesienia karencji „Legja" domaga się ogłoszenia oficjalnego zawodowstwa. Klub stołeczny domaga się również zniesienia autonomji sędziowskiej.

„Pogoń", motywując swój wniosek wielkiem oddaleniem Lwowa od centr piłkarskich, domaga się dla siebie obniżenia opłat na rzecz związków z 6 procent na 3 procent; wzywa władze piłkarskie do podjęcia starań o zwolnienie imprez z klubami zagranicznemi od podatku, bez względu na to, czy są to zespoły amatorskie, czy też zawodowe.

Dalej domaga się Pogoń zatrzymania Cravovii w lidze ze względu na trzymanie Cracovii w lidze ze względu na zasługi tego klubu dla rozwoju piłkarstwa polskiego.

Gdyby wniosek powyższy nie uzyskał wymaganej statutowej większości, Pogoń proponuje dopuszczenie Cracovii do finałowych rozgrywek o wejście do Ligi, podobnie, jak to w z. r. zarządzono dla Podgórza. W wypadku zaś, gdyby i ten wniosek został odrzucony, należałoby Cracovii w mistrzostwach A-klasowych na wiosnę 1936 r. zaliczyć tyle punktów, ile uzyskała pierwsza drużyna w jesiennych mistrzostwach okr. krakowskiego.

2) W r. 1936 należy wprowadzić przerwę letnią w rozgrywkach od 15 lipca do 15 sierpnia.

3) Liczba terminów zarezerwowanych dla PPN, Ligi, okręgów itd. powinna wynosić w roku maksymalnie 5, w której to liczbie uwzględnione powinny być również spotkania międzypaństwowe, międzymiastowe itd

4) Stosowanie amnestji w odniesieniu do graczy zdyskwalifikowanych powinno być zaniechane.

5) Wszystkie boiska klubów ligowych powinny być otoczone siatkami.

6) Wydział gier i dyscypliny powinien wymierzać jednolite kary za identyczne przewinienia.

7) Piłkarzom, członkom PZPN powinny być przyznawane zniżki kolejowe w tych samych rozmiarach, w jakich korzystają z nich członkowie Polskiego Zw. Narciarskiego.

8) Opłaty na rzecz władz piłkarskich powinny być obliczane od przychodu brutto po potrąceniu wydatków na opłaty na Fundusz Pracy, Czerwony Krzyż itd.

„Ł. K. S." będzie gołsował przeciw karencji i za zniesieniem autonomji sędziów. „Dąb" zgłosił wniosek, aby zarząd starał się, by gracze rekruci odsługiwali wojskowość w garnizonach siedziby klubu. Śląsk domaga się, aby PZPN. podał najpóźniej w miesiąc po walnem zebraniu terminy na mecze międzypaństwowe i aby tych terminów później już nie zmieniał. Wszystkie trzy kluby ligowe Śląska domagają się, by na walnem zebraniu P. Z. P. N. został poparty wniosek śląskiego OZPN., domagający się jednego miejsca w zarządzie PZPN. dla przedstawiciela Śląska.

Łyżwiarstwo

W Sztokholmie odbędą się w dniach 1 i 2 lutego pierwsze oficjalne mistrzostwa łyżwiarskie świata pań w jeździe szybkiej. Na zawody te międzynarodowa federacja łyżwiarska zaprosiła w charakterze sędziego głównego, prezesa Polskiego Związku Łyżwiarskiego inż. Edwarda Nehringa.

Narciarstwo

Kursy narciarskie w Zakopanem i Worochcie w czasie od 15 do 30 b. m. organizuje sekcja narciarska AZS (Poznań), pod kierownictwem rutynowanych instruktorów P. Z. N. Uczestnicy korzystają z 82% zniżki kolejowej. Zgłoszenia w sekretarjacie AZS Zamek-Wartownia w godz. od 16 — 18 codziennie.

Wśród zawodowców

Porażka Rana. W miejscowości Plainfield w Ameryce rozegrany został mecz pięściarski pomiędzy znanym bokserem polskim Eddie Ranem o Jay Mecadonem. Po ośmiorundowej walce przyznano zwycięstwo Mecadonowi.

Życie organizacyjne

Walne zebranie okręgowego kolegjum sędziów piłki nożnej w Poznaniu odbędzie się w nadchodzącą niedzielę o godzinie 10 w piwnicy ratuszowej, Stary Rynek. Szczegółowe zainteresowanie wywołała spraw autonomji sędziowskiej. — Jak słychać, sędziowie poznańscy chcą się za wszelką cenę przeciwstawić próbie pozbawienia ich autonomji i zamierzają w razie potrzeby na znak protestu złożyć swoje legitymacje. Czy do tego dojdzie, wykaże najbliższa niedziela.

Kolegjum poznańskie, które posiada własny lokal, ostatnio znacznie usprawniło swoją organizację. Od szeregu lat przewodniczy mu p. Tomaszewski, najstarszy sędzia poznański, pracujący w tej organizacji od zarania jej powstania. — Obecny zespół opiera się głównie na sędziach starszych. Mimo szeregu kursów w ostatnich dwóch latach, z pośród kilkudziesięciu zgłoszonych kandydatów niewielu zdołano wybrać. Niedzielne walne zgromadzenie sędziów zamknie 10 rok działalności OKS. w obecnej jego formie.

Walne zebranie „Korony" poznańskiej odbyło się w niedzielę w obecności około 85 członków, w sali Kolejowców przy ul. Spokojnej pod przewodnictwem p. Głowacza. Po odczytaniu sprawozdań wywiązała się żywa, chwilami nawet dość ostra dyskusja, w czasie której poruszono szereg błędów taktycznych ostatniego zarządu, któremu w rezultacie jednak udzielono absolutorjum. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że towarzystwo po przeszło 10-letnich wysiłkach zdołało się dźwignąć do czołowej klasy okręgu.

Nowe władze klubu wybrano w następującym składzie pp.: prezes — Walczak; wiceprezesi — Przybylski St. i Majchrzak F.; sekretarz — Szafrański St. (zarazem kronikarz); skarbnik — Myłkowski; zast. — Dembiński E.; gospodarz boiska — Łukowski; kierownik sekcji p. n. — Kamiński; zast. — Hein E. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Majchrzak J., Sobczak E., Rozwadowski A., Manka E. Zebranie zakończono po trzy i półgodzinnych obradach.

34 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa)

W drugim dniu ciągnienia 4 klasy, wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł na nr.: 117785.

Po **10.000 zł** na nr. nr.: 26004 28297 115874.

Po **5.000 zł** na nr. nr.: 24323 78516 93465 143716.

Po **2.000 zł** na nr. nr.: 330 10240 11223 11666 19247 40090 52696 62736 74657 74748 101673 103649 109137 115021 122546 123751 124269 134625 152754 159632 172522 177435 181882 182099 183912.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 4397 16779 27264 35260 35922 37670 39996 40901 48201 50319 51612 53372 54068 64478 71375 86883 88483 91835 94023 98024 102038 106039 118748 119661 124048 127658 135745 139088 140732 153845 156736 171258 185584 186358 192154 192919.

Po 200 zł na numery:

62 124 310 26 49 64 519 36 770 93 894 1093 98 162 66 229 725 2051 85 261 69 319 749 59 79 804 43 3143 53 224 95 548 612 79 711 83 855 4022 26 34 49 210 73 322 58 465 505 651 77 829 78 5060 147 49 249 498 705 955 70 99 6026 45 142 256 406 803 7125 363 419 500 655 99 854 73 8111 219 86 346 475 543 76 623 748 973 439 67 526 29 32 93 685 94 796 809 53 944 52 10255 96 404 9 514 606 701 978 11013 283 481 530 35 618 716 841 90 12045 108 262 339 60 456 13081 174 334 625 708 38 820 72 14008 17 34 134 36 89 261 73 87 92 344 51 74 422 564 673 93 790 15004 50 192 272 398 451 60 531 37 657 756 16094 116 313 66 78 400 665 799 809 905 15 59 17065 142 241 640 18045 246 78 464 579 602 716 971 19106 34 63 242 377 589 667 746 68 99 970 20106 17 59 227 34 40 320 550 647 67 78 727 866 923 21008 254 68 519 601 825 79 91 22149 216 66 92 463 646 861 926 23190 213 366 406 36 50 71 84 88 743 844 942 59 24138 54 58 428 502 83 639 763 85 822 965 25218 49 383 498 574759 99 26162 243 455 72 533 58 712 13 67 866 944 27050 107 358 68 491 95 571 721 70 87 929 28057 84 98 187 282 330 88 484 553 90 740 852 29587 706 837 45 30086 168 285 573 713 958 69 31139 45 258 302 88 403 46 509 638 71 744 77 803 934 37 53 32387 412 36 542 701 849 52 83 925 68 33161 249 66 676 915 34285 455 708 62 97 940 35032 272 307 513 629 836 50 932 38 36007 219 68 344 57 433 94 534 60 822 37050 67 290 352 573 87 710 844 55 64 84 908.

38094 110 381 413 69 512 612 709 34 827 91 99 929 44 39017 44 141 68 231 66 371 428 88 679 95 747 841 921 40105 57 62 311 451 60 67 665 773 856 96 959 41037 108 228 309 30 79 522 627 758 92 42157 61 73 362 70 477 519 92 49 747 807 976 43066 125 43 226 59 62 83 327 37 407 29 89 717 57 84 858 44231 74 359 408 544 662 772 45082 249 65 326 54 601 97 733 59 999 46029 31 62 86 416 77 87 508 26 31 605 716 22 71 890 912 47047 54 306 427 61 72 507 61 72 507 12 930 48068 73 110 56 311 451 502 47 926 49045 50 372 424 524 55 97 779 912 35 57 50039 92 270 385 526 722 88 811 63 64 917 78 80 51006 32 134 93 332 97 431 568 86 624 744 71 825 951 52188 244 568 639 98 730 57 887 53024 67 115 351 53 79 406 16 561 696 97 765 835 54028 46 69 420 39 713 24 854 925 55035 73 129 55 200 38 326 403 516 52 649 66 725 59 939 68 56181 364 91 433 36 529 98 894 57053 138 83 350 443 565 728 77 896 966 58068 158 440 73 608 719 965 59008 16 211 57 79 451 71 627 60 787 811 60018 275 81 350 67 96 506 37 38 44 50 708 81 870 61021 83 97 258 59 64 351 663 766 62153 72 280 325 417 32 704 823 77 901 53 89 63119 38 71 98 247 91 358 421 39 796 963 81 64147 459 662 864 944 65121 48 263 309 84 429 97 792 806 75 89 66033 316 553 672 727 830 79 67046 140 94 235 311 32 76 82 502 84 651 945 964 68055 77 78 173 275 310 442 579 658 724 938 69250 92 472 504 24 607 790 809 978 93 70073 152 503 38 708 10 58 63 807 995 71025 145 47 368 451 583 622 37 76 794 866 72072 313 18 430 51 552 848 72 73044 101 31 54 234 548 629 95 96 737 866 990 74037 40 97 126 245 50 51 89 388 449 803 8 83 86 75006 212 556 939 58 63.

76004 114 270 331 75 489 77082 204 57 79 99 441 95 512 651 737 815 92 78005 7 187 274 88 311 40 547 91 652 723 79071 82 237 352 498 523 77 650 54 727 45 51 904 80192 200 64 439 587 657 744 61 838 81015 820 78 435 56 63 99 757 837 55 905 82077 122 323 588 773 894 949 83058 102 83 219 315 21 586 681 737 891 97 997 84039 95 128 40 217 326 700 21 824 41 924 86 85052 111 433 584 616 76 721 95 909 86220 35 375 407 672 771 87097 181 212 18 60 78 469 599 755 832 77 88008 89 188 263 408 507 650 61 842 75 97 930 89093 258 68 92 360 86 566 627 839 96 90020 56 112 236 339 475 509 38 42 67 613 46 738 77 876 927 91199 217 402 77 721 58 86 954 92088 197 264 672 795 804 49 991 93360 586 603 33 727 73 94198 555 682 848 92 953 70 95023 96 175 351 513 59 658 718 859 96050 52 178 330 87 724 817 97118 56 57 75 91 201 38 97 326 84 556 65 622 61 724 55 999 98171 99 207 43 387 460 506 17 21 32 65 817 69 947 49 99022 145 237 40 62 518 605 704 26 910 19 63 100105 27 220 66 324 96 402 572 600 828 971 101382 95 599 852 73 903 102186 219 300 23 490 561 634 766 808 103065 84 332 426 82 612 47 69 722 45 858 85 903 81 104057 238 70 308 33 464 72 671 75 86 773 888 98 935 105179 194 483 97 994 106155 276 99 444 768 90 830 950 107110 15 83 109 28 233 312 417 730 811 98 913 24 108051 143 327 30 61 480 503 52 640 43 780 825 60 952 109037 59 320 508 46 73 899 908 12 110084 149 56 78 262 371 533 747 843 933 99 111001 172 91 213 21 345 582 640 48 72 825 112348 71 77 465 582 664 86 754 867 958 97 113177 277 371 411 54 573 82 601 14 782 921.

114129 33 293 765 94 115019 251 597 609 705 915 116272 336 40 476 501 91 639 64 871 117104 477 777 981 118038 133 37 215 57 61 388 559 677 720 29 97 813 119923 30 236 355 481 617 710 813 998 120115 99 289 359 93 450 596 629 737 974 76 121138 268 302 94 405 96 586 662 80 788 810 36 955 72 122032 231 74 331 519 888 990 123119 481 590 96 600 926 124000 265 67 94 330 41 430 740 953 94 125135 53 117 349 793 855 80 90 965 126036 314 38 68 469 699 785 907 57 127264 357 63 542 702 832 86 964 128140 363 478 605 129009 71 96 177 434 777 864 925 130146 296 514 46 94 764 820 73 131015 142 252 364 87 418 35 98 544 731 866 932 69 132007 438 60 512 645 825 38 133062 75 137 43 208 37 405 47 67 603 705 806 938 134051 135 58 98 232 384 655 875 94 99 961 94 135571 620 750 837 136014 27 60 75 98 322 422 500 83 89 612 811 48 924 58 137087 154 547 735 837 943 138050 112 53 63 96 204 50 393 555 845 13 139267 335 535 43 72 701 4 90 817 77 140091 141 273 335 52 402 36 504 56 712 34 804 9 141087 112 84 345 504 69 630 725 142047 332 421 23 58 93 568 638 715 20 99 852 913 143142 99 289 366 97 505 87 667 74 718 71 902 144114 407 11 33 63 518 50 59 627 51 751 923 56 145204 333 59 414 47 509 31 744 67 74 146056 112 32 77 208 330 68 461 713 15 812 907 20 147052 222 429 558 92 641 801 34 83 148027 112 44 368 644 709 825 906 80 149103 53 274 344 65 527 46 844 150313 430 638 852 71 919 151002 264 507 67 888 940 98.

152173 255 70 476 592 636 714 71 888 937 153035 38 255 380 416 551 970 154132 260 97 380 409 738 155053 61 242 819 47 960 156057 60 103 26 382 586 608 797 98 800 93 905 99 157083 219 31 362 88 455 90 625 89 866 901 20 68 158353 437 65 71 532 658 907 159464 883 933 55 95 160044 76 183 389 92 656 68 895 998 161088 284 449 556 60 162373 81 439 614 15 74 795 812 163019 104 251 367 432 77 531 58 658 766 881 83 919 43 164103 218 77 440 87 566 877 165307 464 607 67 166070 193 236 56 364 167177 371 89 418 652 746 804 902 27 53 168017 19 135 334 522 681 169290 849 906 84 170031 89 666 88 865 79 952 58 98 171075 154 58 246 95 303 45 478 86 531 69 781 876 937 62 77 172024 109 284 92 331 410 13 544 52 88 698 783 836 73 173028 95 111 304 401 3 533 68 703 11 174053 110 59 208 90 334 439 500 21 60 63 751 68 808 909 81 89 175094 540 45 647 741 53 809 10 47 53 94 97 919 22 176089 154 77 348 98 487 544 615 742 65 81 989 177093 252 56 69 84 482 571 806 29 996 178372 441 520 688 90 725 34 39 834 943 45 179029 207 377 401 21 661 728 35 995 180158 88 265 479 538 609 49 181051 538 617 33 182064 107 419 728 73 88 894 951 183250 60 468 700 801 955 93 96 184118 41 241 330 89 485 628 81 725 76 914 96 185572 754 816 56 186029 77 346 88 465 538 833 70 187320 52 75 82 471 584 791 887 90 925 188059 112 74 89 428 94 807 29 74 943 189188 253 346 96 422 95 620 79 91 728 79 190017 35 97 356 476 786 92 905 43 191049 50 177 300 21 70 486 633 45 56 718 847 982 92 192337 442 526 612 707 193084 118 19 305 57 63 79 528 617 66 860 194195 429 602 17 50 716 880 948 60.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

Po 200 zł na nr.:

490 601 777 78 848 1434 500 82 624 845 973 2329 892 95 3567 835 58 61 4090 101 311 84 771 5084 139 444 943 98 6231 716 32 7119 290 746 8144 225 91 98 304 590 618 736 885 929 9327 491 540 733 888 924 10000 292 767 856 96 910 11076 153 318 598 619 938 47 12071 130 218 531 53 97 693 844 13159 84 368 697 14121 32 71 318 518 863 15041 96 251 339 60 761 811 62 16404 97 677 77069 194 266 527 18035 94 197 375 613 19400 65 534 53 63 93 663 20160 205 36 471 589 911 21173 246 317 489 605 22188 211 345 530 652 880 85 23159 489 558 768 876 92 24123 723 91 962 26039 42 71 81 280 393 587 780 852 27258 682 86 713 805 28194 264 949 74 29105 390 472 505 878 79 979 30290 380 421 702 14 18 31004 419 751 827 77 948 32053 236 527 724 33002 40 525 619 28 48 908 78 34026 126 368 426 926 666 809 50 910 12 35030 173 692 782 945 36043 174 283 663 746 908 99 37074 291 440 524 725 842 63 934.

38060 499 830 39061 284 423 754 810 958 40064 170 206 45 63 396 419 628 992 41161 69 203 8 72 541 613 722 42118 277 300 37 673 805 70 918 49 71 44076 84 145 67 248 490 609 877 996 45163 248 62 394 512 30 837 900 71 46287 675 89 838 47 911 47218 48183 312 420 49 76 545 636 70 721 923 36 49124 247 572 649 872 940 63 50259 409 663 51175 327 557 637 52070 197 212 27 74 317 579 801 53331 543 888 54122 360 406 504 47 887 55013 319 726 820 943 56088 448 502 879 57448 502 879 57527 90 677 703 58125 413 634 65 711 811 912 59111 253 342 638 755 924 60054 184 95 310 477 622 30 96 828 83 958 61036 93 224 372 87 537 884 62023 533 749 874 910 73 83 63203 621 775 64069 230 94 383 560 775 844 982 65032 77 122 269 493 516 34 821 35 66021 227 466 511 40 609 958 67075 145 84 723 937 68121 42 488 511 68 828 961 66 69073 117 339 41 558 613 913 70294 634 74 927 84 71114 548 72089 436 581 85 628 881 73075 522 74059 340 651 75219 436 44 97 553 803 932.

76054 75 210 342 589 647 817 930 77157 475 557 712 36 78293 79086 212 317 82 406 59 576 714 73 80060 61 287 399 453 999 81027 94 164 259 394 82081 173 604 41 731 946 83000 45 83 521 34 673 747 895 940 84175 250 355 64 73 96 534 723 843 901 85008 213 66 86077 96 184 452 78 97 722 800 87213 399 401 505 657 85 897 954 88373 838 988 89068 758 813 41 90041 288 546 95 622 714 94 91024 109 73 81 963 73 92266 992 93199 476 573 751 866 984 94252 361 472 81 859 919 95049 68 263 805 87 86015 259 853 97090 204 702 65 99 98890 99021 473 508 840 79 100450 623 101094 256 88 349 783 825 911 82 102125 265 305 426 551 609 103016 63 137 253 410 983 104150 450 956 106396 545 622 709 107106 537 90 688 948 108512 685 735 986 109213 475 782 989 110140 68 85 573 750 65 815 111014 440 563 807 53 90 112027 102 934 113077 568 623 765 825 920.

114043 530 789 817 115132 62 292 343 694 900 116166 69 97 352 722 54 828 117135 314 83 635 88 711 98 809 118315 594 922 64 119063 215 46 97 374 427 619 765 882 120096 307 71 707 960 121074 150 311 33 43 619 805 927 75 87 122127 444 69 748 993 123169 452 809 36 72 904 124012 13 22 76 371 125047 143 507 95 711 126319 83 408 127549 668 942 128074 129042 160 330 417 74 584 965 72 130015 343 49 86 533 825 49 131077 148 84 509 661 813 132192 133015 50 458 732 865 982 134254 304 46 66 448 705 135134 355 136028 35 137 371 410 61 521 895 965 74 137111 556 65 787 878 946 138088 122 46 75 76 353 432 523 86 622 757 139166 341 85 466 61 140343 612 25 822 141011 31 91 179 242 708 835 142026 74 113 865 143204 29 302 61 437 786 931 144014 164 436 41 514 648 831 145246 317 74 410 146226 31 526 867 147079 259 83 623 74 700 71 849 37 148283 338 436 564 149107 734 150286 581 997 151268 544 698 704.

152019 25 51 150 75 218 315 548 617 824 153003 72 527 701 921 154043 49 73 113 426 512 699 717 155127 346 787 921 79 156345 90 637 863 89 910 86 157230 158051 351 159184 467 591 768 160039 65 152 254 352 467 687 825 161056 624 162001 169 354 500 850 917 163224 414 500 164161 286 579 888 165233 395 455 747 829 166503 74 809 919 50 167055 84 292 457 626 703 51 996 168555 70 613 769 909 169284 336 459 683 991 170042 44 120 66 372 563 937 171061 116 235 567 999 172436 528 173341 796 174230 44 175520 6890 176225 535 74 692 97 851 177461 578 88 946 178151 427 790 839 179070 138 251 452 60 180154 72 81 237 876 74 181086 516 182011 59 114 943 183185 385 661 916 184291 439 782 185114 304 842 76 186201 42 377 415 93 557 67 607 987 187270 309 188016 127 363 463 596 724 882 189094 212 35 313 508 190408 770 833 101019 79 202 319 63 737 192006 100 24 63 310 31 724 32 193130 213 412 514 638 44 818 91 194072 217 32 463 745 48.

W KOLEKTURZE
F. ZYGARŁOWSKIEGO
Poznań, ul. 27 Grudnia 12
padły dzisiaj większe wygrane:
20 000,— zł na nr. 117 785
2 000,— zł na nr. 38 623
1 000,— zł na nr. 106 675
Kto pragnie wygrać niechaj jaknajwcześniej zapewni sobie los na I. klasę.
Kolekturze Zygarłowskiego Szczęście sprzyja.
ng 4758

LOSY I. klasy 35 Loterji Państwowej
już do nabycia w kolekturze nr. 67
Stanisława JANISZEWSKIEGO
ul. Dąbrowskiego 51 (Rynek Jeżycki)
Tel. 66-73 Konto P. K. O. 214-322

Kolektura moja zalicza się w Polsce do tych, które wykazać mogę sporą ilość wygranych
STEFAN CENTOWSKI
Poznań, Plac Wolności 10. ng 4753/4

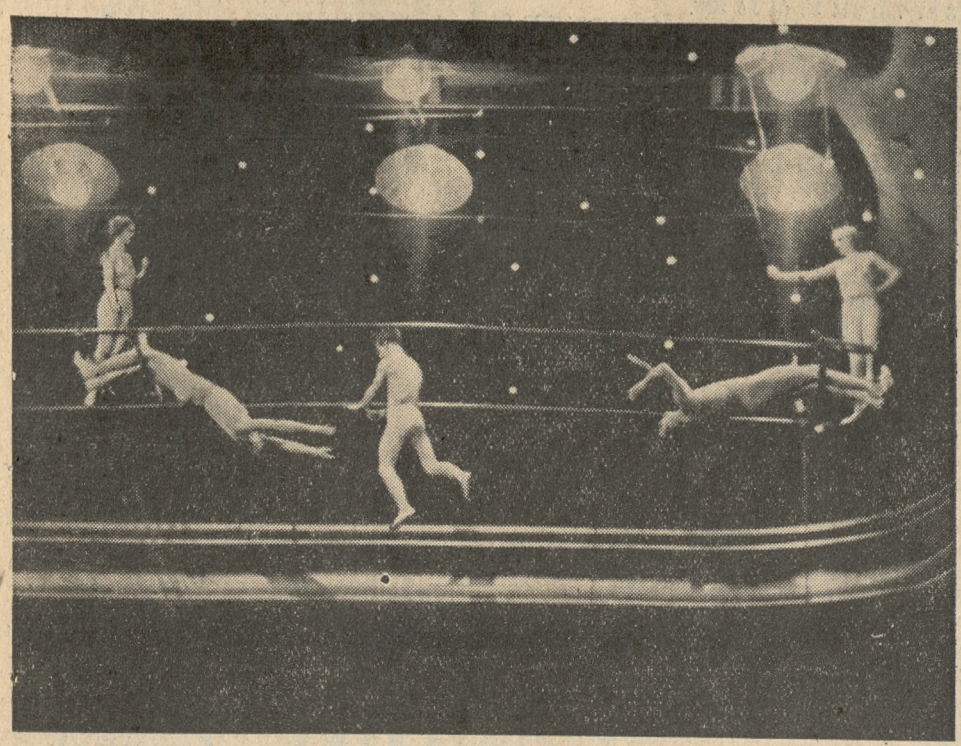

W varieté berlińskiem „Wintergarten" popisuje się grupa artystów, których karkołomne sztuczki na trapezie wywołują dreszczyki grozy i podziwu wśród publiczności

Wynalazca „sztucznego mrozu"

Genjalny Francuz, który stworzył nieprzebrane bogactwa, a sam zmarł w nędzy

Niedawno temu Francja obchodziła setną rocznicę urodzin wielce zasłużonego męża. Był nim wynalazca praktykowanego dziś powszechnie sposobu sztucznego zamrażania przewożonych artykułów spożywczych, a zwłaszcza mięsa, którego pierwszy zamorski transport nadszedł do Francji przed około pięćdziesięciu laty.

Charles Tellier, rodem z Amiens, w początkach siódmego dziesiątka lat ubiegłego wieku uczynił doniosłe odkrycie, stwierdzając fakt, że wszelkiego rodzaju artykuły żywnościowe podlegające łatwo zepsuciu, można zapomocą zamrażania przechowywać w stanie świeżości miesiącami, a nawet całemi latami. Tellier, będący nietylko uczonym, ale i ekonomistą, z żalem obserwował marnowanie darów bożych w kraju rodzinnym, gdzie w pewnych czasokresach była taka obfitość owoców i jarzyn, iż prawie darmo rozdawano, lub nawet zużywano na nawóz, zaś w parę miesięcy później sprzedawano nieomal na wagę srebra. Zajmowała go również kwestja mięsa, którego w krajach zamorskich, jak: Nowa Zelandja, Stany Zjednoczone i południowa Ameryka, produkowano znacznie więcej niż wymagało miejscowe spożycie, a którego Europa nie mogła w potrzebnej ilości ludności swej dostarczyć.

W owych czasach znano wprawdzie sposób konserwowania owoców zapomocą gotowania i wiedziano, że niektóre rodzaje tak owoców jak jarzyn można suszyć bez narażenia ich na utratę właściwości pożywczych. Atoli Tellier postawił sobie za zadanie wynaleźć inny sposób konserwowania, aniżeli dotychczas stosowany, a opierający się na założeniu, że mikroby powodujące gnicie, mogą być unieszkodliwione tylko zapomocą gorąca. W wyniku swych długotrwałych badań, Tellier zdołał stwierdzić, że w danym wypadku, zimno daje taki sam rezultat jak gorąco, z tą jedynie różnicą, iż nie zabija nieszczycielskich drobnoustrojów, lecz paraliżuje ich działalność do tego stopnia, że większość artykułów żywnościowych, przy bardzo niskiej temperaturze, można przechowywać niezmiernie długi, niedający się zgoła obliczyć okres czasu.

W r. 1873 Tellier ogłosił swoje odkrycie i w kilka lat później wysłał z Rouen pierwszy okręt, wyposażony w aparat zamrażający. Po upływie dwóch lat statek ten powrócił, wioząc ładunek mięsa amerykańskiego, które nie wykazywało najmniejszych śladów zepsucia. Dzięki wynalazkowi genjalnego Francuza, panujący zwłaszcza na zachodnich obszarach starego kontynentu brak mięsa został w znacznej mierze zażegnany i z biegiem lat przywóz mrożonego mięsa do Europy przybrał wręcz olbrzymie rozmiary. Wystarczy nadmienić, że w roku ubiegłym sama Anglja sprowadziła przeszło miljon tonn bitych zamrożonych wołów, cieląt, nierogacizny, królików, gęsi, indyków i innego mięsiwa, nadsyłanego z wszystkich zakątków świata. W ten sposób np. królik, stanowiący jedną z plag Australji, stał się w Anglji chętnie spożywaną potrawą. Należy dodać, że odkrycie Tellier'a nietylko zapoczątkowało budowę specjalnych statków do przewożenia mięsa, oraz t. zw. „wagonów - lodowni", lecz dało w krajach zamorskich pochop do uprawy na olbrzymią skalę owoców i jarzyn, tudzież do hodowli miljonowych stad wszelkiego rodzaju bydła.

Tellier, jak tylu innych wielkich wynalazców i genjuszów, umarł w zapomnieniu i ubóstwie. Jego wiedza i trud mozolny nie dały mu żadnej materjalnej korzyści. Zaiste, był on tak ubogi, że nie był w możności korzystania z dobrodziejstw, które dzięki jego inteligencji i pracy stały się udziałem innych.

Kr.

Gnieźnieński chór katedralny w Poznaniu

Obie archikatedry naszych archidiecezyj posiadają w myśl swej kanonicznej konstytucji swoje chóry.

Drogi Poznaniowi jest jego chór katedralny, bo sławą opromieniony na całą Polskę i zagranicę. Pod mistrzowską dyrekcją ks. prał. dr. Gieburowskiego wiedzie on prym w klasycznie pięknem wykonaniu chorału gregorjańskiego, którego protegonistą jest on na wschodzie Europy tak dalece, że ostatnio otrzymał zaproszenie do Rzymu, aby tam wystąpić i zmierzyć się z przesławnym chórem sykstyńskim.

W niedzielę 12 stycznia zawita do Poznania chór Bazyliki Gnieźnieńskiej, by na akademji ku czci św. Rodziny wykonać szereg utworów muzycznych i kolend w tem oryginalnem ujęciu i wysoce artystycznem wykonaniu, jakie im daje dyrygent tegoż chóru, artysta-muzyk ks. kanonik Tłoczyński.

Chór gnieźnieński, specjalizując się w wykonaniu utworów mistrzów 16 i 17 wieku, więc Palestriny, Orlanda, Vittoria, Zieleńskiego oraz późniejszych kompozytorów, przeważnie wiedeńskich klasyków, Haydna, Mozarta, Beethovena, zaprodukuje się na zapowiedzianej akademji nasamprzód z prawdziwemi perłami urywków z dwóch utworów, mianowicie „Gloria" z mszy B-dur J. Haydna i „Benedictus" z mszy W. M. Mozarta.

Następnie w kolendach: „Wśród nocnej ciszy", „W żłobie leży", „Gdy się Chrystus rodzi", „Pan z nieba", „Lulajże Jezuniu", „Bóg się rodzi" chór, posługując się najprostszemi środkami, nada im najwyższą ekspresję ich właściwego charakteru naszych rodzimych, polskich oberków, polonezów, krakowiaków i in. Nada im więc i rytm i tempo odpowiednie, uwypuklając przytem estetycznie piękne linje melodyjne tych oryginalnych, swojskich, pełnych dziwnego czaru i świętej radości piosenek.

To też spodziewać się należy, że jednorazowy występ gnieźnieńskiego chóru archikatedralnego zgromadzi w niedzielę 12 stycznia 1936 r. o godz. 12 w południe w kinie „Słońce" wszystkich miłośników muzyki polifonicznej i sprawi wszystkim ucztę duchową sposobem, niespotykanym gdzieindziej, wykonania naszych kolend.

Bilety na akademję są do nabycia w Archidiecezjalnym Instytucie Akcji Katolickiej i w Księgarni św. Wojciecha.

Mrozy na Syberji

Donoszą, że panują tam silne mrozy dochodzące do 45 stopni poniżej zera. Podobno fala mrozów zbliża się ku Polsce. Zaopatrzcie się w tanie i modne futra w Domu Handlowym F. Woźniak, Poznań, ul. Rynkowa.

ng 4759/60

166 małżeństw poniżej 16 lat

Urząd statystyczny miasta Tokio podaje dane, odnoszące się do statystyki zawieranych małżeństw w stolicy państwa. I okazuje się, że na 13 210 małżeństw, zawarło 166 młodych dziewcząt poniżej 15 lat małżeństwa, podczas gdy w tym wieku wzięło ślub tylko 2 Japończyków. W wieku 15 lat wzięło ślub 302 Japonek i 25 Japończyków, w wieku 16 lat — 563 Japonek i 42 Japończyków. Liczby ogólne zawartych małżeństw w wieku od 15 do 19 lat — 5080 dziewcząt i 589 chłopców.

Niezwykłe deszcze

Historje dawnych lat, stare kroniki i legendy notują wielokrotnie wypadki niezwykłych deszczów, w czasie których ziemia zasypywana była bądź płomiennemi pociskami, bądź popiołem lub kamieniami. Niezwykłe te zdarzenia wstrząsały pełnemi przesądów umysłami ludzi ówczesnych, którzy widzieli w nich karę Bożą, zapowiedź końca świata lub przeróżnych klęsk, które nawiedzały ludzkość.

Nauka współczesna rozwiązała już wiele tajemnic, które otaczały pojawienie się tych niezwykłych deszczów, niemniej budzą one wielkie zainteresowanie i nie przestają być przedmiotem szczegółowych obserwacji i badań uczonych. I tak gdy przed paru miesiącami przeleciał nad Dinan we Francji deszcz czerwony, który okoliczni mieszkańcy nazwali „deszczem krwi", poddano wodę deszczową dokładnej analizie, która wykazała, że czerwony kolor zawdzięcza ona malutkim owocom, zawierającym znaczny procent cukru. Owoce te pod wpływem powietrza fermentowały i uniesione przez silne wiatry roztopiły się w wodzie deszczowej.

Jednem z najbardziej interesujących zjawisk jest deszcz z popiołu, który wydarza się w okolicach wulkanów i najczęściej zapowiada ich wybuch. Popioły, które wytwarzane są z lawy w jej największym stanie rozpadu, sproszkowane pod wpływem wydzielin gazowych, są gwałtownie uniesione wiatrem na bardzo dalekiej nieraz przestrzeni i spadają tam w formie deszczu. I tak Szwecja nawiedzana była przez deszcze z popiołu, pochodzące z wulkanów Islandji, a popioły z wulkanów Etny i Wezuwjusza spadają w formie deszczu w Afryce Północnej. W krajach egzotycznych n. p. na Antylach, wydarzają się istne trąby powietrzne popiołu, które powodują masowe zatrucia, a nawet zaduszenia powietrzem pełnem popiołu. Obok tego istnieją deszcze z błota, które powstają wskutek kondensacji gazów, wydobywających się z kraterów wulkanów, i pomieszania się ich ze strumieniami wody. Masy błota, zalewające tereny na znacznej przestrzeni powodują straszliwe klęski.

Największym lękiem przejmował zawsze ludzi deszcz aerolitów, t. zn. ciał pochodzących z okolic pozaziemskich i upadających na powierzchnię globu ziemskiego. Pociski te, gdy spadają, eksplodują z silną detonacją, tworząc często istny deszcz z kamieni-meteorytów.

Nawet manna biblijna, spadająca z nieba, znalazła wytłumaczenie naukowe, ponieważ podobne wypadki deszczu powtórzyły się w czasach nowoczesnych i mogły być dokładnie zbadane. Otóż „manna" jest substancją, złożoną głównie z cukru, który znajduje się na powierzchni pewnych roślin w formie kropel, uniesionych następnie przez silny prąd powietrza.

Ponadto plagą okolic, leżących w pobliżu równika, są deszcze z piasku. Ostatnio deszcz taki nawiedził zupełnie niespodziewanie jedno z miast Stan. Zjedn., którego mieszkańcy musieli przez cały dzień zasłaniać twarze chustkami w obawie przed uduszeniem. Również niesłychaną klęskę stanowi deszcz owadów szarańczy, który nawiedza od czasu do czasu Hiszpanję, Włochy, Grecję, Besarabję, Tunis i Stany Zjednoczone. „Deszcz" ten, złożony z miljonów owadów, opada na przestrzeni, dochodzącej do 5 000 metrów kw. pustosząc całkowicie zbiory.

M. C.

Głosy prasy o filmie Annapolis

Prasa amerykańska pisze o filmie tym w słowach pełnych entuzjazmu.

New York American: Sir Guy Standing niezapomniany pułkownik Stone z Bengalu stwarza wspaniałą kreację aktorską. Film przemawia do serc widzów.

New York Herald: Reżyserja doskonała. Sir Guy Standing i trójka młodych aktorów: Tom Brown, Ryszard Cromwell, Rosalind Keith grają koncertowo.

New York Times: „Annapolis" apoteozuje miłość ojczyzny i szczerze wzrusza widzów. — Cudowny film. Scenarjusz bez zarzutu, pełen momentów wzruszających i kapitalnych scen komedjowych.

Star: Film, który każdy powinien zobaczyć. Sir Guy Standing świetny w roli starego komandora. Tom Brown, Ryszard Cromwell i urocza Rosalind Keith zyskują sympatję widza.

New York Journal: Bohaterowie „Bengali" — Sir Guy Standing i Ryszard Cromwell występują znowu razem w mocnym, interesującym filmie. „Annapolis" jest jednym z nielicznych filmów, które wytrzymują porównanie z „Bengali".

Premjera filmu „Annapolis" odbędzie się już wkrótce w kinoteatrze „Słońce".

ng 4036

Zwierzęta zprzed 90 milj. lat

Wiek naszego globu na miljony lat liczymy. Życie na globie należy liczyć podobnie. Dokonane ostatnio wykopaliska w Wyoming (Stany Zjednoczone) potwierdzają, że życie to istniało. Znaleziono m. in. czaszkę pierwotnego mięsożernego zwierzęcia z przed 90 000 000 lat. Została ona znaleziona obok innych skamielin, a także resztek kości mamutów, bawołów, antylop.

POKŁON POMORZAN W STAJENCE

WE CZWARTEK 9.I. O GODZ. 16.45

We wtorek koncert symfoniczny

VII koncert Orkiestry Symfonicznej stoł. m. Poznania odbędzie się we wtorek dnia 14. b. m. w Teatrze Wielkim pod dyrekcją dr. Zygmunta Latoszewskiego. Część orkiestrowa składa się z Symfonji e-moll Jerzego Lefelda, którą usłyszymy po raz pierwszy w Poznaniu, oraz z Symfonji es-dur Haydna. Solista wieczoru, dyrektor Państw. Konserwatorjum Muzycznego w Poznaniu Zdzisław Jahnke, odegra z towarzyszeniem orkiestry koncert skrzypcowy Brahmsa.

Władze miejskie Londynu zamierzają znieść stopniowo tramwaje, a w miejsce ich wprowadzić autobusy. Na kilku linjach zlikwidowano już tramwaje, które w remizach demontuje się i sprzedaje później po cenie ok. 50 zł jako domki weekendowe i kurniki.

15-lecie Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny

Piękną i miłą uroczystość 15-lecia swego istnienia obchodziło w niedzielę 5 stycznia na sali p. Heyduckiego Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny. Przez długie lata istniało Tow. wymienione już za czasów ucisku w Berlinie, wykazując tam swą żywotną i błogą działalność wśród Polonji berlińskiej. Po powrocie do kraju ojczystego członkowie b. Tow. berlińskiego wznowili w roku 1921 działalność swą na terenie m. Poznania.

Uroczystość niedzielną rozpoczęto rano mszą św. na intencję Tow. w kaplicy Pana Jezusa. Po południu o godzinie 16 zapełniła się sala członkami, ich rodzinami i licznymi gośćmi, wobec których zagaił uroczystość jubileuszową prezes, p. Adam Miklaszewski, sprawozdanie z działalności wygłosił sekretarz, p. Grygiel. Program wieczoru był niezwykle urozmaicony, oprócz bowiem występów orkiestry, dobrze zespolonego kwartetu, który wykonał kilka pięknych, a bardzo udatnych utworów, wygłosił ks. rektor Cieszyński piękny referat, apelując do zebranych, aby jak dawniej, tak i dziś pielęgnowali wśród siebie ducha chrześcijańskiego i narodowego, unikali zaś wszystkiego, co dziś przychodzi ze wschodu. Sialiśmy zawsze kulturę Zachodu i tę nadal, jako ludzie Zachodu, podtrzymywać chcemy. Oklaskami rzęsistemi podziękowano mówcy za gorące, naprawdę narodowe wskazania. Oprócz nadesłanych telegramów, wśród których znajdował się dyplom, wręczony przez Koło b. Hamburczyków-Polaków, składali Tow-Jubilatowi życzenia ustne m. in. p. Brzozowska im. „Tow. Kobiet Wzajemna Pomoc", p. Jasiak oraz w imieniu naszego pisma red., p. Adam Piotrowski. Nastąpiły popisy deklamacyjne pp. Roemerówny (Dobrzyńskiego „Jan Cebula"), Kurlusówny (Zbierzchowskiego „Do Polski") oraz weterana-działacza Michała Gulcza, który z werwą i swadą wygłosił Lenartowicza „Bitwa racławicka". Odśpiewaniem „Boże coś Polskę" zakończono uroczystość popołudniową.

Losowanie 3 proc. prem. pożyczki inwestycyjnej

Dziś odbyło się losowanie 3% premjowej pożyczki inwestycyjnej II-ej emisji 1935 r.

(Pierwszy numer oznacza Nr. serji, 2-gi numer obligacji).

W pierwszym dniu wylosowano główne wygrane:

Zł 500 000 na nr. 4100 — 8.

Zł 100 000 na nr. 21496 — 22.

Zł 50 000 na nr. 18440 — 35.

Po 10 000 zł na n-ry: 454 — 37, 3440 — 28, 6369 — 15, 6606 — 39, 6785 — 30, 10809 — 8, 11376 — 34, 12617 — 18, 13966 — 1, 14257 — 20, 16887 — 9, 17340 — 29, 20599 — 50, 20963 — 17.

Po 5 000 zł na n-ry: 2 — 16, 88 — 36, 404 — 20, 584 — 13, 570 — 21, 1879 — 6, 2151 — 13, 2675 — 18, 3721 — 10, 5435 — 11, 5802 — 13.

korespondencja z czytelnikami

— **„Anoda".** Należy cały aparat, prócz nakrętki, myć parafiną, a miejsca, które się łączą, zaizolować. (K)

— **„A. B. C."** Jeżeli Pan w dniu 1. 1. 1919 r. nie był w stosunku roboczym lub pracował na terenie dzisiejszych Niemczech, może Pan podać wniosek o przeliczenie renty inwalidzkiej na podstawie umowy polsko - niemieckiej o ubezpieczeniach społecznych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w Poznaniu, ul. Mickiewicza 2, Sekcja Świadczeń Emerytalnych Robotników. (K)

— **S. W. w O.** Służącej może Pan potrącić ze składki do ubezpieczenia chorobowego z wymienionych 5,0 proc. — 2,5 proc., a za składki do ubezpieczenia emerytalnego robotników z wymienionych 5,2 proc. — 3,3 proc. tak, że dla Pana wypadnie 2,5 proc. za ubezpieczenie chorobowe i 1,9 proc. na ubezpieczenie emerytalne od zarobku. Ustawową część składki może pracodawca potrącać tylko bieżąco, niedopuszczalne jest potrącenie wstecz. Ubezpieczalnia Społeczna nie jest zobowiązana dostarczyć Panu obliczenia składek. (K)

— **Lit. 100 A.** Przysługuje Panu 15-proc. obniżka komornego podstawowego. Kwotę, którą Pan chce dobrowolnie płacić, należy przesłać gospodarzowi pocztą, a jeżeli jej nie przyjmie, złożyć do depozytu sądowego i zawiadomić o tem gospodarza. Na ewtl. wypowiedzenie reagować Pan nie potrzebuje, gdyż jest ono bezpodstawne. (K)

— **No. 70. I.** W tym wypadku staje się on właścicielem tej saliny, lecz winien to zgłosić rządowi, który może takową przejąć na własność za odpowiedniem wynagrodzeniem. Osoba druga, która o tem doniosła, może w drodze łaski uzyskać od rządu jakieś wynagrodzenie, prawnego obowiązku rząd nie ma. (K)

Pg 7166-50,80

RADJO

Marja Trąmpczyńska w koncercie radjowym

W piątek, dnia 17 stycznia o godz. 18,00 do 18,30 rozgłośnia poznańska nadawać będzie recital śpiewaczy znakomitej artystki poznańskiej p. Marji Trąmpczyńskiej. Audycję tę transmitować będą z Poznania wszystkie rozgłośnie polskie. Program koncertu ułożony jest niesłychanie oryginalnie, a mianowicie p. Marja Trąmpczyńska wykona pieśni na słynny temat „Mignon", w ujęciu rozmaitych kompozytorów.

Zmiana w „Skrzynce technicznej"

Począwszy od przyszłego tygodnia w programie rozgłośni poznańskiej zachodzi pewna zasadnicza zmiana, mianowicie stałą audycję lokalną p. t. „Skrzynka techniczna", obejmuje kierownik techniczny naszej rozgłośni dr. Marjan Rajewski.

CHIŃSKI FLET

SYMFONJA KAMERALNA
W PIĄTEK 10. I. O GODZ. 22.10

przeciw GRYPIE PIGUŁKI z CHININĄ w PROSZKU „ORIGINAL"
ng 4610

✝

Dnia 7 stycznia 1936 r., zasnęła w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, namaszczona Olejami św., moja ukochana żona, nasza droga matka, teściowa i babcia, ś. p.

Apolonja Wiatrowa

Sodaliska

w 59 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 10. bm. o godz. 2,45 po południu z kaplicy przedpogrzebowej przy ul. Wały Jana III na cmentarz par. Farnej przy ul. Bukowskiej.

W ciężkim smutku pogrążeni

zg 12 591 **mąż, córki, zięciowie, wnuczki i wnuk.**

Poznań, ul. Wrocławska 15.

✝

Dnia 4 stycznia 1936 r., zmarł w Zakopanem, po długich cierpieniach, nasz najukochańszy Comiliton

Alfons Robakiewicz

stud. V. roku Wydz. hum.

długoletni członek naszej Kl oraz Jej b. prezes.

W Zmarłym tracimy gorliwego i sprawie oddanego Comilitona, po którym pamięć zachowamy na zawsze.

Konwent i Koło Senjorów

zg 12 595 **Korporacji Pomerania.**

✝

Dnia 5 stycznia 1936 r. o godz. 13 zmarł, po długich cierpieniach, opatrzony Olejami św., mój najukochańszy brat, szwagier i wuj, ś. p.

Kasper Handkiewicz

kupiec

przeżywszy lat 60, o czem donosi w ciężkim smutku pogrążona

Berlin, Poznań. **siostra z rodziną.**

Eksportacja zwłok z kostnicy Szpitala Wojskowego przy Wałach Jana III, odbędzie się w czwartek, 9. bm. o godz. 15 na cmentarz parafjalny przy ul. Towarowej. zg 12592

Alfa
ulica NOWA nr. 2
dawn. ulica Szkolna
poleca w Karnawale na bale
Biżuterję - Puderniczki
Klamry - Guziki
Kwiaty do sukien
dg 567

KUPIMY
stół walcowy
500×300 mało używany. Podać fabrykat i cenę. Oferty Kurjer Poznański zg 12572.

CEGŁĘ prima gatunkach dostarcza odwrotnie franko plac budowy po **najniższej** cenie
Składnica materjałów budowlanych
Marsz. Focha 204, tel. 62-91
zg 12 594

Szukam mieszkania
3 pokojowego z przynależnościami (możliwe centralnem ogrzewaniem) w pobliżu pl. Drwęskiego. Oferty Kurjer Poznański **zg 12 573**

PARCELE
Grunwaldzka (szosa okrężna)
na sprzedaż.
Dobra lokata kapitału. — Bez obowiązku zabudowy.
Biuro Parcelacyjne
Plac Wolności 11
tel. 58-15. zg 12560

Domek nowy przy Poznaniu
ogrodem bez długu korzystnie sprzedam 1 500.— Ratajczak, Poznań, Świętosławska 12.
zd 83 687

Do Zarządów Wydawnictw Dzienników i Czasopism

Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism w Warszawie przystępuje w najbliższych dniach do druku

Pocztowego cennika dla Czasopism

W dniu 4 stycznia rb. Związek Wydawców rozesłał w tej sprawie listy do Zarządów wszystkich wydawnictw dzienników i czasopism, ukazujących się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydawnictwa, do których list ten nie dotarłby, proszone są o niezwłoczne skomunikowanie się ze Związkiem Wydawców. ng 4755

Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism
Warszawa, Krakowskie Przedmieście 40, tel. 540-00.

ng 19 588

MARECKIEGO cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. **Fabryka Cukrów St. Marecki Poznań, ulica św. Wojciecha 28.**
ng 4571/2

Historyczne pocztówki trójbarwne
Powstanie Wielkopolskie 1918/19 art. malarza Prauzińskiego, komplet 12 sztuk zł **1,50.**

Na kartonie
tenże cykl, formatu 21×16 cm. dla dekoracji sekretarjatów i świetlic komplet zł 2,—
Odsprzedawcom rabat.
Drukarnia Polska Sp. Akc. Poznań
z 12 446 św. Marcin 70

SZKŁO ogrodowe - inspektowe - **ceny obniżone**
OBRAZY firmy May Drezna — **nadeszły.**
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A., Poznań, Woźna 15
Pg 6892-27,29 Telefon 28-63

PRZYPOMINAM, że pokrywanie dachów, to rzecz zaufania
Polecam nowość
Dachy granitowe „BRYLANT"
nie wymagające żadnej konserwacji przez 10 lat. Są praktyczne, mają piękny wygląd, na czem zyska wartość nieruchomości.
— Wykonywam wszelkie prace blacharskie —
IGN. MANDOWSKI, Poznań, Grobla 3, tel. 34-69.
Nagrodzony Srebrnym Medalem na Międzyn. Targach w Poznaniu w r. 1935. — Żądać bezpłatnych kosztorysów i wzorów.
Pg 2221-53,33

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Kamienicę
narożnikową ze składami w Bydgoszczy, śródmieściu tanio sprzedam Ryszard Assmann, Bydgoszcz Pomorska 57 zdg 83 342

Kupię
za gotówkę parcele budowlana w zachodniej części miasta. Oferty z podaniem ceny za 1 m² oraz ulicy do Kurjera Poznańskiego zdg 83 101

Willka
nowa, skład przy tramwaju 16.500 Szwajcarska 14 — 4. 3—5. zdg 83 543

Najtańsze parcele budowlane przy Osiedlu Warszawskiem
bardzo korzystnie położone, światło wodociągi. Małecki. Droga Dębińska 11. Telefon 11-90. Pg 6 893/4

Kamienicę
nowa, mieszkania trzypokojowe komfortowe, dochód 8 tysięcy 72 tysiące sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 706.

Kamienicę
dochód 8100 sprzedam 65 000 — wpłaty 45 000, Gruszczyński ul. Pocztowa 30. zdg 83 624

Kupię
dobrze się rentująca kamienice przy wpłacie 50 tys. złotych. — Oferty wprost od właściciela upraszam do Kurjera Poznańskiego pod zdg 83 7[illegible]

Dom
nowy, składem, 10 ubikacyj, blisko Poznania 11.500 sprzeda. Administracja Domów, Szkolna 12. zdg 83 85[illegible]

Willę
lub dom Poznaniu kupię. Wyczerpujące oferty Kurjer Pozn. zdg 83 78[illegible]

Administrację
domów przyjmie starsza sumienna osoba — kaucja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 781.

Kamienicę
blisko śródmieścia, 30 lokatorów z składami, bardzo korzystnie sprzedam, cena 85 000, wpłaty 72 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 818

Kupię
dom ze składem w Poznaniu — wpłaty 8—15 tys. zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 868

Nowa willa
z ogrodem i terenem oraz dalsze pomieszczenia nadające się na cele handlowe lub przemysłowe w pobliżu dworca w Swarzędzu na sprzedaż. Oferty „Par", nr. 2.11. Pg 2225-2,11

Dom
trzypiętrowy, ogrodem, korzystny objekt. Szamotuły. Dworcowa sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 560

2. PIENIĄDZ

Pani
poszukuje 200 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 463

7 000,—
gotówki mam szukam wspólnika do interesu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 610

Sprzedam
I hipotekę 50 000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 623.

Posadę
biurową oddamy za pożyczkę 4000 zł zabezpieczone na I numerze hipoteki Poznaniu. Oferty Kurjer Pozanński zdg 83 566

Hipotekę
wartościową spowodu śmierci korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 664

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Zwardoń
jedyne zimowisko zapewniające idealne, śnieżne warunki. Tani pobyt w Pensjonacie „Szwajcarja". Komfort, woda bież. Dancing, radjo, bibljoteka, Szkoła narciarska. Kursom zniżki Pg 6957-71,82

4. OSOBISTE

Salon Mód
„Czarodziejka" Jasna 8, wykonuje szybko, tanio. ng 4 426

6. OŻENKI

Największy wybór
majętnych pań oraz panów zajmujących wybitnie poważne stanowiska poleca jedynie Echo, Poznań, św. Marcin 68, telefon 50-30. Dyskrecja gwarantowana. zdg 83 851

Wdowa
inteligentna, przystojna, lat 45, dobra rodzina, 2 córeczki, właścicielka nieruchomości, wyjdzie za samotnego lub bezdzietnego wdowca inteligentnego właśc. nieruchomości lub urzędnika, — emeryta 46—60 lat. Poważne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 83 86[illegible]

Panna
lat 25 przystojna, niebiedna, uczciwa pozna pana na stanowisku najchętniej nauczyciela na wsi celem zamążpójścia. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 34[illegible]

Kawaler
lat 35 posiada dom 5 mieszkaniowy poszukuje żony z 10 tys. gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 516

Dla
szwagierki lat 25 gospodarnej z kompl. wyprawą posagiem zapewnionem poszukuje znajomości pana na wyższem stanowisku państwowem lub samorządowem w celu matrymonjalnem. Zgł. z fotografją do Kurjera Poznańskiego zdg 83 717. Dyskrecja zapewniona.

Wdowa
po czterdziestce, rodzina kupiecka, posiadająca gotówkę i nieruchomość, wyjdzie za starszego pana, tylko inteligent. ewentl. bezdzietnego wdowca kupno. — właśc. domu lub emeryta 48—58 lat. Poważne zgłoszenia uprasza Kurjer Poznański zdg 83 867

7. SPRZEDAŻE

Apteka
z wartościową nieruchomością, jedna z najlepszych na Pomorzu, we większem prowincj. mieście, jest natychmiast na sprzedaż. — Krótko zdecyd. reflektanci mający około 40 000 zechcą się zgłosić do Kurjera Poznańskiego pod dg 504

Zakład fryzjerski
dobrze prosperujący w śródmieściu tanio sprzedam całkowitem urządzeniem, aparat do trwałej. Powód choroba. Oferty Kurjer Poznański dg 546

Tapczany
garnitury pierwszorzędne poleca Banaś, Poznań, Kręta 23. zdg 82 085

Parową piekarnię
centrum Poznania tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 399

Na
Karnawał — koszule
poleca korzystnie M. Paszek, Poznań, ul. Wrocławska 30. zdg 82 942

Piec
kaflowy, przenośny, tanio sprzedam Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 795/6

Powielacze okazyjne
i nowe oraz wszystko do powielaczy. Skóra S-ka. Al. Marcinkowskiego 23. ng 19 020

Pianino
tanio sprzedam. Plac Bernardyński 2, m. 3. zdg 83 811

Pianino
sprzedam. Pierackiego 10, m. 10. zdg 83 810

Gramofon
szafkowy z płytami. Młyńska 4 m. 5. zdg 83 807

Kolonjalkę
sprzedam zaraz. Mostowa 17. zdg 83 803

Maszynę
szewską, rower, radjo, gramofon Woźna 1. Komis. zdg 83 802

Karakułowe
futro nowe, Ratajczaka 26, parter prawo. zdg 83 666

Sprzedam
jadłodajnię w centrum miasta. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 658

Masło
w beczkach pasteryzowane codziennie świeże poleca Markowski, Jasna 16, telefon 68-95. Pg 2222-2,13

Sprzedam
dom z składem i dużym warsztatem, bez długu za 8.000 zł. Zgłoszenia E. Jaschik, Rawicz, Grunwaldzka 9 ng 4753

Urządzenie
składowe. Adres Kurjer Poznański zdg 83 890

Singera
wpuszczana. Szyperska 3 — 3. zdg 83 877

Radjo
uczy, rozwesela — wszystkim dobrych rad udziela. Kto ma radjo z P. T. T. — nigdy się nie czuje źle.
Poznańskie Tow. Telefonów
Piekary 16/17 ng 18 136

Maszyna dachówczarka
do robienia dachówek cementowych typu (Biberschwanz) komplet 200 podkładzinami jak nowe zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 204

Restauracja
jadalnia z pełnym wyszynkiem na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 400

Rury
ciągnione bez szwu średnicy 16 28, 40, 37 grubość 1.5. Płyty celuloidowe kolorowe tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 601.

Perukę
białą sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 501

Kocioł parowy
stojący 5 atm. z maszyną 4 KM po gruntownym remoncie zaraz sprzedam. Henryk Stecki, Kórnik. zdg 83 515

Elektrolux
nowy tanio na sprzedaż. Fryderyka Skarbka 34. zdg 83 518

Kokosowe
chodniki sprzeda. Mosina, Lipowa 4. zdg 83 521

Kolonjalka
mieszkaniem korzystnie. Focha 41 — 17. zdg 83 451

Frak
palto, średnia figura. Przecznica 10, m. 1. zdg 83 456

Magazyn
kapeluszy damskich dobrze zaprodzony, elegancko urządzony, górnej części Poznania sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 480

Sprzedam
skład papieru śródmieściu, ruchliwa ulica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 423

Smoking
frak, ubrania, niska, szczupła tanio. Jasna 16, m. 8. zdg 83 418

Skład
kolonjalny sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 83 432

Urządzenie
składowe sprzeda tanio Półwiejska 30 gospodarz. zdg 83 575

Mostki
perskie kryształy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 600.

Wilka
8 miesięcznego sprzedam. Szamarzewskiego 14. Piekarnia. zdg 83 499

Skład
kolonjalny, delikatesowy lub kantynę sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 83 563

Płaszcze ostatnie modele!
Ceny dostępne dla wszystkich, bo wprost z Fabryki konfekcji damskiej
Wildowa - Syn Wodna 1
Asygnaty kredytowe! ng 18 767

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 6 890/1

Dykta
najlepsza, najtańsza. Skład fabryczny św. Wojciech 28. dg 5 097/8

Sprzedam
czterolamp. radjo stały 65 Sobkiewicz Wroniecka 10 lewa m. 6. zdg 83 724

Siano n/Noteckie
kilka wagonów korzystnie oddam Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 711

Kuźnię
polowa okazyjnie Dąbrowskiego 4. Motocykle. zdg 83 701

Fortepian
Pleyela piękny koncertowy sprzedam tanio. Orzeszkowej 1 — 2. zdg 83 774

Kamienicę
3 składy, centrum Inowrocławia zaraz sprzedam, Ignacy Szubarga, Inowrocław. ng 4 757

Kolonjalno-delikatesowy
mieszkaniem korzystnie sprzedam Piotra Wawrzyniaka 32 m. 2. zdg 83 732

Obrazy
słynnych malarzy, salon Biedermeier tanio sprzedam. Rom. Szymańskiego 1 — 5. zdg 83 731

Elektrolux
prawie nowy przyborami zł 80.— sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 730

Fortepian
tanio. Prądzyńskiego 13 — 8. — siódmej — dziewiątej. d 5229

Sprzedam
urządzenie rzeźnickie, składowe, warsztatowe. Adres Kurjer Poznański zdg 83 848.

Westfalkę
sprzedam. 27 Grudnia 4 m. 11. zdg 83 835

Skład
delikatesowy, owoce nabiał (centrum), obrót dzienny 150 sprzedam. Marszałka Focha 39, mieszkanie 17. zdg 83 834

Porcelanę białą
Porcelanę stołową
Porcelanę (Wyprawy)
sprzedaje najtaniej Hurtownia Porcelany Wroniecka 24 tylko (podwórze).

Spożywczo
delikatesowy sprzedam Wielkie Garbary 39. zdg 83 777

Maszyna
damska Staszica 12 — 6. zdg 83 784

Kolonjalka
tanio. Adres Kurje Poznański zdg 83 630

10. MAJĄTKI

Folwark
300—400 morgowy z ładnym dworem i parkiem w okolicy Poznania wydzierżawię. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 83 517

11. KUPNA

Kwity
lombardowe, srebro, złoto, brylanty, kupuje „Lamus" Strzelecka 1. Pg 2 115-53,2

Gospodarstwo
prywatne ca. 40 mórg blisko Poznania, dobre budynki kupię. — Szczegółowe oferty do „Par" pod 1.57/8 Pg 2 208-1.57-8

Maszyny i formy
nowoczesne, mało używane, do wyrobów cementowych, kupię. Oferty Kurjer Poznański dg 534

Plandekę
używaną, lecz tylko w dobrym stanie kupię, wymiar 6×4 lub 4×5. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 493

Motocykl
z przyczepką i bez kupię gotówką. T. Derczyński Środa. zdg 83 505

Wóz
kastowy 4 calowy kupi Wł. Kaźmierczak. Małe Garbary 4. zdg 83 511

Singera
maszynę kupię. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdg 83 428

Skład
skór lub obuwia kupię w większem mieście powiatowym. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 422

Futro
źrebce dobrym stanie Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 83 618.

Konserwator
do śmietany bitej kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 547

Słuchawki
radjowe kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 558

Kupuję
i sprzedaje używane meble. Dom Komisowy Ślusarska 2. zdg 83 626/7

Pokój
telefon. Matejki 61 — 6. zdg 83 839

Kupię
używany wózek dziecięcy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 837.

12. DO WYNAJĘCIA

Dwupokojowe
zaraz. Plac Sportowy 1. Grześkowiak. zdg 79 859

Willa
z ogrodem, komfort. 7 pokoi, Aleja Szelągowska zaraz wydzierżawię. Marja Kłabecka — Tama Garbarska 7. Zgłoszenia od 14 do 16. telefon 36-66. zdg 81 841

Mieszkanie
centrum, 4 pokoje, III piętro — wolne od podatku zaraz. Sławna 13. zdg 82 583

Pokój
30.— warsztat 15 złotych okolicy Starego Rynku zaraz do wynajęcia, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 569

Jednopokojowe
Dębiec, dzierżawa zgóry. Wskaże Kurjer Poznański zdg 83 444

Eleganckie
trzypokojowe komfortowe w dobrym domu II ptr. od zaraz. Aleja Hetmańska 23, m. 3. zdg 83 466

Pięciopokojowe
I, komfort centralne Chełmońskiego 4. zdg 83 571

Czteropokojowe
komfortowe wille gospodarz Wolsztyńska 13. zdg 83 727

Trzypokojowe
Górna Wilda 147. zdg 83 551

Pokój
kuchnia I ptr. fron za dzierżawą miesięczne, zgłoszenia Aleje Marcinkowskiego nr 3a Jadłodajnia. zdg 83 763

Właściciel
domu natychmiast wynajmie nowe 3 pokojowe wolne od podatku od lokali mieszkanie. Informacje Kurjer Pozn. zdg 83 707

Trzypokojowe
Młyńska
Czteropokojowe
Pocztowa
„Jur"
Piekary 26. zdg 83 703

Trzypokojowe
komfortowe, III. Rynek Łazarski właściciel Lodowa 1 mieszkanie 4. dg 563

Czteropokojowe
komfortowe, słoneczne, bez lokalowego II Focha 123 właściciel Lodowa 1 mieszkanie 4. dg 652

4 pokoje
na biura w centrum do wynajęcia za 90 zł od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 638.

Pięciopokojowe
Stroma 27 zdg 83 637

5 pokojowe
mieszkanie na I piętrze od zaraz do wynajęcia. Marynarska 5. zdg 83 829

Pięciopokojowe
piękne, I. ptr. wszelki komfort przy Ostroroga wynajmę 1. II. 36 bardzo korzystnie pewnemu płatnikowi. Adres Kurjer Poznański zdg 83 819

Pokój
kuchnia pół roku zgóry Osiedle Warszawskie wynajmie gospodarz. Adres Kurjer Pozn. zdg 83 778

Czteropokojowe
Aleje Marcinkowskiego wynajmie. Informacje Metelski Zielona 3 — 21. zdg 83 773

4
pokojowe komfortowe. Zgłoszenia tel. 33-42. zdg 83 760

3 pokoje
komfort, Strzelecka. Informacje: Podgórna 10 a, m. 4. zdg 83 815

Czteropokojowe
balkon — ogród. Chełmońskiego 15. zdg 83 899

Mieszkanie
siedmiopokojowe przynależnościami dobrym stanie po lekarzu przy Górnej Wildzie wprost od gospodarza, czynsz ustawowy. Oferty „Par", pod 2.9. Pg 2226-2.9

Jednopokojowe
Górna Wilda 147. zdg 83 550

13. SZUKA MIESZK.

Poszukuję
jedno, dwupokojowego kuchnią, śródmieściu do 35.— pół roku zgóry, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 487

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje stróżostwa wykona wszelkie prace stolarskie Oferty Kurjer Poznański zdg 83 498

Dwupokojowego
lub trzy blisko centrum do 80 zł 1 lutego, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 435

Poszukuję
pokoju i kuchni lub pokoju od gospodarza, młode małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 443

Czteropokojowego
słonecznego, komfortowego poszukuje pewny płatnik, piece, najwyżej II., Jeżyce, Wilsona, najchętniej marca. Słowackiego 16 — 3. zdg 83 430

Dwu pokojowego
urzędnikowi państwowemu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 607.

Próżnego
pokoju od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 552

Pokoju
próżnego zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 528.

Mieszkanie
2 pokoje kuchnię, 3 mies. zgóry, niedaleko centrum urzędnik. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 828.

Poszukuję
2 pokojowego mieszkania z kuchnią i łazienką na wysokim parterze, lub pierwszym piętrze na Jeżycach w okolicy mostu teatralnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 764

4—5
pokojowego mieszkania, parter, centrum miasta, pewny płatnik, tylko od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 897

3 pokoi
początek Jeżyc, Łazarza 1. 2. zapłacę, czynsz zgóry Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 648

Jeden
lub 2 pokoje, kuchnia poszukuje. Dzierżawa zgóry. W pobliżu śródmieścia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 685

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Skryta 1 — 1. zdg 83 157

Śniadeckich
9 — 7. zdg 83 281

Przecznica
3. Topińska. zdg 83 277

Dla pani
Rzeczypospolitej 3, m. 6, godz. 5—8. zdg 83 529

Ogrodowa
13 — 15. zdg 83 174

Dwom
paniom frontowy. Chełmońskiego 20 — 4. zdg 83 531

Skryta
Skryta 11, m. 8, pokój. zdg 83 524

Dąbrowskiego
2 — 16. zdg 83 532

Studentkę
na wspólny pokój. Konopnickiej 8. zdg 83 536

Ładny
centralne ogrzewanie lepszemu panu. Słowackiego 36, m. 8. zdg 83 490

Inteligentnym
1—2 czysty, elektryczność radjo. Matejki 36 — 22. zdg 83 889

Wspólny
panienkom (studentkom). Pocztowa 31 a — 13. zdg 83 888

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 83 885

Komfortowy
tylko utrzymaniem, łazienka. — Strzelecka 3 a — 6. zdg 83 886

Duży
komfortowy, telefon. Ratajczaka 28, I. lewo. zdg 83 883

Dwu-
jednoosobowy. Wały Król. Jadwigi 2 — 3. zdg 83 880

Słoneczny
poważniejszym, małżeństwu. Reja 1, I. prawo. zdg 83 863

Jedno-
dwuosobowy. Patrona Jackowskiego 36, m. 8. zdg 83 862

Ładny
utrzymaniem — bez. Wielkie Garbary 44 — 7. zdg 83 861

Dworca
dwuosobowy, jednoosobowy. Focha 29 — 6. zdg 83 860

Dwuosobowy
Śniadeckich 32a — 7. zdg 83 684

Pokój
Śniadeckich 16 — 8. zdg 83 682

Panu
wspólny tanio Rybaki 20 — 10. zdg 83 677

Grottgera
14 — 3. zdg 83 895

Centrum klatki
komfortowy kulturalnemu. Trzeciego Maja 3a, m. 19. Dom ogrodowy I p. zdg 83 857

Przyjezdnym
Ogrodowa 5 — 6. zdg 83 879

Niekrępujący
Łąkowa 13 — 5. zdg 83 875

Centrum
dwuosobowy. Wały Kościuszki 7 — 5. zdg 83 874

Pokój
Łąkowa 7 a — 13. zdg 83 876

Utrzymaniem
przyjezdnym. Półwiejska 38a — Sollich zdg 83 673

Frontowy
Wierzbięcice 55 — 3. zdg 83 671

Dwuosobowy
frontowy. Żupańskiego 19 — 12. zdg 83 672

Dwuosobowy
Focha 49 — 7. zdg 83 668

Skarbowa
17, m. 10. zdg 83 660

1—2
elektryczność Dąbrowskiego 46, m. 6. zdg 83 655

Trzem
panom, małżeństwu piecykiem, Poznańska 27a, m. 7 Szolc. zdg 83 654

Jednoosobowy
elektrycznością. Poznańska 27, m. 9. zdg 83 653

Pokój
z klatki, czysty od 15 bm. Drużbackiej 1, m. 2. zdg 83 652

Pokój
Marcina 33, m. 9. zdg 83 649

Jedno-
dwuosobowy. Mickiewicza 5 — 8. zdg 83 699

Mickiewicza
7 — 9, dwuosobowy. zdg 83 898

Niekrępujący
pani. Rybaki 20 a — 8. zdg 83 801

Duży
ewentualnie dwuosobowy. Marcina 16/17 — 9. zdg 83 814

Pokój
wynajmę. Śniadeckich 21 — 9. zdg 83 845

Jedno-
dwuosobowy. Łazarz, Strusia 10 — 8. zdg 83 843

Próżny
Jasna 6/7 — 6. zdg 83 841

Frontowy
utrzymaniem bez paniom zaraz. Różana 4 — 6. zdg 83 833

Studentom (tkom)
1—2 osobowy dobrem utrzymaniem tanio. Kossaka 21 — 3 Wyspiańskiego. zdg 83 831

Niekrępujący
jedno. dwuosobowy, utrzymaniem Rzeczypospolitej 4 — 5. zdg 83 827

Jedno-
dwuosobowy Wierzbiecice 53 — 7 zdg 83 780

Przecznica
12 m. 7 1—2 osobowy frontowy słoneczny utrzymaniem — obiadami. zdg 83 779

Próżny
używaniem kuchni. Długa 18 — 17 zdg 83 775

Pokój
Śniadeckich 11 m. 13. zdg 83 772

Klatki
Różana 23 — 5. zdg 83 761

Pokój
panom klatki Matejki 65 m. 3. zdg 83 759

Pokoik
panu zaraz. Ogrodowa 12 — 10 zdg 83 758

Dwuosobowy
Patr. Jackowskiego 35 — 13. zdg 83 753

Kraszewskiego
8 — 21 panom. zdg 83 752

Kraszewskiego
4 — 9. zdg 83 754

Inteligentnym
lepszy u samotnej. Słowackiego 37 — 15. zdg 83 750

Dąbrowskiego
33 — 8. zdg 83 749

Mały
Słowackiego 27 — 10 zdg 83 748

Pokój
Łąkowa 20 m. 11. zdg 83 746

Przyjezdnym
korzystnie Wodna 15 — 5. zdg 83 741

Pokój
dwuosobowy. Dąbrowskiego 69 m. 11. zdg 83 492

Jedno i dwuosobowe
frontowe, słoneczne. Szymańskiego 10 — 13. zdg 83 514

Lepszy
ciepły dwom panom zaraz. Rybaki 8, m. 47, front. zdg 83 445

Pokój
Focha 41 — 17. zdg 83 452

Jedno-
dwuosobowy. Wierzbięcice 39 a, m. 10. zdg 83 457

Pokój
Słowackiego 27, wejście Asnyka 1 — 5. zdg 83 458

Zamek
Skośna 16 — 7. zdg 83 464

Pokój
Matejki 57, m. 6. zdg 83 465

Pokój
dobrem utrzymaniem dwom studentkom lub studentom. Grudzieniec 32, parter. zdg 83 479

Dwuosobowy
Śniadeckich 15 — 4. zdg 83 429

Mniejszy
Jeżycka 45 — 6. zdg 83 415

Pokój
frontowy dobrze umeblowany. Półwiejska 1, m. 12. zdg 83 412

Pokój
Patrona Jackowskiego 35, m. 12. zdg 83 403

Pokój
Kantaka 8, m. 4. zdg 83 248

Dwuosobowy
słoneczny. Poznańska 58, m. 6. zdg 83 434

Nowomiejski
6a 23 paniom kulturalnym dwuosobowy. zdg 87 570

Nowomiejski
5 — 23 wspólny. zdg 83 576

Słowackiego
25 — 13. zdg 83 578

Elegancki
dwuosobowy Zielona 7 m. 7. zdg 83 579

Pokój
jednem oknem drugi dwoma oknami zaraz Wolnica 3 — 6. zdg 83 580

Panu
komfortowy Skryta 15 m. 6. zdg 83 582

2
paniemkom centralne Focha 4 m. 3. zdg 83 583

Ratajczaka
33 m. 9 elegancki ciepły utrzymaniem. zdg 83 584

Matejki
68 — 3. zdg 83 586

Działyńskich 2
— 7 elegancki słoneczny nowocześnie urządzony. zdg 83 588

Matejki
52 m. 9. zdg 83 594

Frontowy
elektryczność — inteligentnej — lub uczniom od 3 do 6-tej Kwiatowa 2 m. 7. zdg 83 596

Pokoik
Orzeszkowej 7 — 11. zdg 83 598

Dwuosobowy
utrzymaniem, bez Strzelecka 9 — 4. zdg 83 599

Ciepły
frontowy dwuosobowy z elektr. z pościelą i utrzymaniem lub bez ul. Graniczna 1 m. 4. zdg 83 603

Grunwaldzka
5 — 6. zdg 83 605

Ogrodowa
12 — 24 zdg 83 613

Śniadeckich
9 — 8. zdg 83 614

Przy Zamku
elegancki niekrępujący elektryczność. Wały Jana III 11 — 4. zdg 83 615

Kręta 24 — 4
jednoosobowy dwuosobowy utrzymaniem bez. zdg 83 619

Wierzbięcice
11 — 9. zdg 83 620

Pokój
próżny używaniem kuchni Staszica 6 m. 20. zdg 83 622

Podgórna 10 a
mieszkanie 11 front inteligentnemu panu. zdg 83 644

Niekrępujący
Łąkowa 10 — 9. zdg 83 549

Kwiatowa
7 — 10. zdg 83 562

Frontowy
elektryczność. Szamarzewskiego 15 — 3. zdg 83 564

Pokój
Małeckiego 35 — 1. zdg 83 705

Pokój
Śniadeckich 11 m. 11. zdg 83 797

Pokój
Kręta 7 — 8. zdg 83 794

Cieszkowskiego
6 — 6 jedno — dwuosobowy. zdg 83 792

Niekrępujący
Szymańskiego 8 — 9. zdg 83 791

Elegancki
Ratajczaka 11a — 102. zdg 83 642

Skarbowa
1 m. 5. Jeden lub dwuosobowy. zdg 83 641

Fredry
3 — 8. zdg 83 639

27 Grudnia
5 m. 8. zdg 83 633

Pokój
panienkom Marcin 66/67 — 41. zdg 83 631

Kwiatowa
8 — 15. frontowy zdg 83 629

Wielkie
Garbary 6 — 5. zdg 83 625

Utrzymaniem
bez ul. Asnyka 1 — 3. zdg 83 740

Pokój
1 lub 2 panów Focha 43 skład delikatesów. zdg 83 728

Piekary
18 m. 9. zdg 83 849

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
od 15. centrum z utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 523

Studentka
poszukuje pokoju w centrum od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zgd 83 535

Niekrępującego
niedaleko centrum zaraz. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 83 440

Pokoiku
skromnego 15 — 20 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 482

Pokoju
w śródmieściu taniego, 2 studentki. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 426

Pani
niekrępującego, małego, taniego, ciepłego, śródmieście. Zgłoszenia cena opałem Kurjer Pozn. zdg 83 572

Pokoiku
poszukuje 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 611.

Pokoju
utrzymaniem okolica Domu Rzemieślniczego pewny płatnik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 83 617

Pokoju
czystego ciepłego niekrępującego najchętniej klatki zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 739.

Pokoju
tylko spanie poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 893

Próżnego
małżeństwo do 25.—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 788.

2
próżnych przy Podgórnej. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego pod zdg 83 900

Panie
poszukuje pokoju zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 665

Jednoosobowego
niekrępującego od zaraz. w śródmieściu, podać cenę. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 881

Pokoiku
taniego i czystego w śródmieściu u solidnych państwa poszukuje panienka. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 83 882

17. LOKALE

Ratajczaka 38
lokale przemysłowo-warsztatowe, od zaraz. zdg 82 734

Lokalu
na skład obuwia w okolicy Parku Wilsona szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 534

Ubikacja
na warsztat szewski wprost gospodarza, śródmieście poszukiwana. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 477

Składu
na drogerje. poszukuje. Zgłoszenie Agentura Kurjera Poznańskiego Jarocin. ng 4 746

Ubikacje
handlowe św. Marcin Podgórna 3 wynajme. Zgłoszenia stróż. zdg 83 708

Ubikacja
handlowa ewentl. umeblowana wolna. Plac Wolności 14a m. 7. zdg 83 847

Składu
w górnej części miasta poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 873

18. DZIERŻAWY

Drogerja
założona przez dotychcz. właściciela przed 34 laty, przy której prowadzi się tow. kolonj. i wyszynk wódek, w mieście wojew. Pozn. 4 500 mieszkańców, bogata okolica, jest zaraz spowodu podeszłego wieku do wydzierżawienia. Warunki korzystne. Rzutcy i trzeźwi reflektanci z dobremi referencjami zechca się zgłosić do adm. Kurjera Poznańskiego pod dg 503

Wydzierżawię
zaraz lub później skład 2 oknami wystawowemi mieszkanie w rynku bardzo korzystnie miasto ruchliwe. Spieszne zgłoszenia Jan Michalak. Margonin, Rynek 28. zdg 83 715

Cegielni
parowej dzierżawy poszukuję do 3 miljonów. Szczegółowe oferty Roszkiewicz, Brzezinka, pow. Katowice. zdg 83 870

21. LICYTACJE

National
kasę,
szafy żelazne
maszynę
kuśnierską
Singera okrętkę,
zegary
stojące i ścienne, kompl. pokoje pojedyńcze meble z likwidacji sprzeda Lokal Licytacji, Stary Rynek 46/47. Pg 2229-2,7

Salony
Ludwik, Empire, Chippendale i inne
skrzydło
krótkie
dywany
różne.
Elektrolux
Radjo Telefunken stały z likwidacji sprzeda. Lokal Licytacji, Stary Rynek 46/47. Pg 2228-2,6

22. ZGUBY

Znaleziono
portmonetkę z pieniędzmi. Dokł. dane Kurjer Poznański zdg 83 557

Zginął
biały szpic. Za wynagrodzeniem oddać. Rybaki 20a. — 4. zdg 83 675

Szpic
biały pobliżu Słonecznej. Zwrócić proszę Generała Sowińskiego 17. zdg 83 686

23. ROZMAITE

Odciski
radykalnie usuwa tylko pasta lub płyn „Ego". Do nabycia w drogerjach. ng 19 224

Swędzenie
oraz wyrzuty skórne usuwa Krem Lain-Age (z kogutkiem). Nieszkodliwy kosmetyk. usuwający wady naskórka. ng 14 635

Wróżbiarka
Świętosławska 8 — 1. zdg 83 431

Najsłynniejszy
Jasnowidz Womouth, Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wszechświatowy fenomen, daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich zawikłanych kwestjach. Widzi na odległość, odnajduje zaginione osoby. Przepowiada nieomylnie przeszłość, przyszłość, opracowuje horoskopy, analizy grafologiczne. Zestawia w transie szczęśliwe pewne wygranej n-ra losów podaje gdzie takowe można nabyć. Podać datę urodzenia, stan, załączyć 1 zł znaczkami. Kraków, Lubicz 22 ng 4754

Maskowe
kostjumy. Piekary 18. m. 9. zdg 83 808

Jasnowidz
Profesor Handu ze swojem cudowno-jasnowidzącem Medjum Lido, zapraszają wszystkich interesujących się przyszłością, by w celu dokładnego opracowania horoskopów życiowych w kierunkach: loterji, miłości, kradzieży, oraz rozwiązania najbardziej zawiłych spraw życiowych, zechcieli podać dokładny adres, datę urodzenia, nadsyłając jednocześnie kilka swoich włosów w celu ściągnięcia fluidów, chcąc każdego szarego człowieka wprowadzić w nowy świat — na właściwe szczęśliwe tory życia. Ściągnięcie fluidów medjalno-astralnych pociąga za sobą dość znaczne koszty, — wskazanem więc jest, by każdy nadesłał 1,50 złotego znaczkami na koszty korespondencji. Za horoskopy pobieram opłaty. Profesor Handu, Kraków, Długa 27. ng 4797

Jasnowidz
Profesor Golzani otworzy wrota do szczęścia tym, którzy szukają ratunku — w życiu bez jutra! Przepowiednie jego odnośnie loterji, miłości, chorób, kradzieży, jakoteż horoskopy na przyszłość zwyciężą Twoje troski. Bądź więc budowniczym Twego szczęścia, nadeślij datę urodzenia, 1,50 złotego znaczkami na koszty portorji. Gratisowo horoskopów nie opracowuję. Adresować: Golzani, Kraków, Skrytka Pocztowa 474. ng 4798

Stopy
nadrabiam, podnoszę oczka, reparacja swetrów itp. Józefa 9a, m. 1. zdg 83 719/20

Kto z litościwych
ludzi przyjdzie z pomocą bodaj groszową biedocie graniczącej z rozpaczą. Łaskawe oferty upr. Kurjer Poznański pod zd 80 082/3

Inhalator
M. A. M. chroni od kataru i chrypki i ułatwia oddech. dg 5 095/6

Reparuję
bieliznę, przerabiam. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 83 872

24 NAUKA

Kroju, szycia
wyuczam. Warunki korzystne. — Klawiterowa. Marji Magdaleny 1 dg 541/2

Poszukuję
korepetytora z ukończoną wyższą szkołą handlową dla ucznia I. klasy gimnazjum handlowego w Poznaniu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdrg 83 045

Szkoła tańców Szczurkówny
Pocztowa 23, parter. zdg 83 527

Korepetycje
za obiady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 587

Berlinianka
uczy pięknie, poprawnie mówić, postęp zadziwiający 10 — miesięcznie. Grobla 14 — 10. zdg 83 725

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12, tel. 38-08. zdg 83 824

Student
W. S. H. udziela korepetycji. — Oferty Kurjer Poznański zdg 83 661

25. MUZYKA

Orkiestry
dostarcza Jankowski, Działyńskich 3. zdg 81 950

Pianista
referencjami potrzebny do mniejszego lokalu. Adres Kurjer Poznański zdg 83 856

Trio
pierwszorzędne, koncertowo-dancingowe, boczne instrumenty — śpiew, 1 lutego potrzebne. Prowincja. Kawiarnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 858

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Ekspedjent.
dekorator bławatnik. dzielny w swym zawodzie. poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański ng 4 637

Ogrodnik - szofer
kawaler po wojskowości szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 358

Niemka
30, panna, zna polskie, gotowanie do samotnych starców wzgl. interesie poszukuje zajęcia. Cena, charakter pracy. Oferty Kurjer Poznański p. 2864

Nauczycielka
praktyka, rekomendacje, zmieni posadę, majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 064

Kucharka
poszukuje posady do lepszego domu lub do pensjonatu od 15. 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 525

Panienka
młoda VII gimn. pisze na maszynie, szuka posady sekretarki, lub do pomocy lekarza, dentysty. — Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 82 508

Kawaler
lat 24, posiada 3 000 poszukuje odpowiedniej posady za kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 485

Sierota
poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 83 486

Pielęgniarz
poszukuje pracy do pielęgnowania chorego. Matejki 56, m. 16. zdg 83 489

Piekarz
młodszy, dobremi świadectwami, poszukuje posady najchętniej w Bydgoszczy, Łodzi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 494

Dziewczyna
z dobremi świadectwami szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 503

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego 15. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 509

Książkowy - bilansista
przebitkowa „Definitio", korespondent, kasjer poważnych firmach poszukuje posady ewentl. godzinowo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 510

Posługi
z praniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 513

Dziewczyna
czysta szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 519

Pielęgniarka
wykwalifikowana młoda, zupełna sierota przyjmie posadę chorej starszej osoby, otoczę staranną opieką. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 520

Krawcowa
poszukuje posady poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 441

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 447

Uczciwa
samodzielna wszelkich prac domowych do samotnej lub 2 osób szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 473

Panna
znająca krawiecczyznę, robótki ręczne oraz wszelką pracę domową szuka posady do dzieci ewentualnie do wszystkiego zaraz. Zofja Strzyżówna, Owińska. zdg 83 453

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 83 462

Panna
do dzieci poszukuje posady od zaraz, długoletnie świadectwa, najchętniej do dworu, może również zająć się niemowlęciem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 83 427

Robotnik
młody sumienny, pracowity z własnym rowerem prosi o jakąkolwiek pracę, da kaucję 100 złotych. Oferty proszę Kurjer Poznański zdg 83 425

Człowiek
młody, sumienny i uczciwy z wykształceniem i kaucją 500 zł poszukuje posady inkasenta od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 416

Młoda
przystojna bufetowa szuka posady do restauracji lub cukierni od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 636

Lwowianka
poszukuje posady gotowaniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 628

Ekspedjent
branży kolonjalno-restauracyjnej znajomością książkowości za skromnem wynagrodzeniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 738.

Posługi
przedpołudniowej w śródmieściu poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 840

Kresowianka
szuka posady z gotowaniem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 83 838

Syn
uczciwych rodziców z prowincji pragnie się wyuczyć w zawodzie fryzjerskim z utrzymaniem Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 836

Starszy
sumienny — polski i niemiecki w słowie i piśmie — szuka posady magazyniera — biurowego — woźnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 782.

Ogrodnik
kawaler, samodzielny obeznany wszechstronnie w dziedzinie ogrodnictwa poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 771

Pokojowa
uczciwa znająca obsługę prasowanie sztywnej bielizny lub do wszystkiego z gotowaniem szuka posady miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 770

Chłopiec
z dobrego domu ma chęć wyuczyć się rzeźnictwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 765.

Posługaczka
poszukuje posługi Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 751.

Posługaczka
praczka, czysta, pracowita szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 745.

Panienka
szuka posady jako pokojowa lub do obsługi gości. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 817

Dziewczyna
szuka posady lub posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 812

Panienka
z poleceniem szuka posady jako uczenica w składzie piekarskim lub rzeźnickim. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 903

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Czwartek, 9 stycznia.

6,30 aud. poranna; **7,20** dziennik; **11,57** sygn. czasu; **12,03** dziennik; **12,15** konc. zesp. H. Adamskiej; **13,25** chwilka gosp. domowego; **15,15** wiad. o eksporcie; **15,30** konc. tria salonowego (Poznań); **16,00** „A Marceljanek wciąż wędruje" — opowiadania dla dzieci; **16,35** „Od Warmji do Kujaw" — „Pokłon Pomorzan w szopie" — koncert; **17,00** „W fabryce Forda" — odczyt; **17,15** „Egzotyczna podróż" — reportaż muzyczny; **17,50** „Książka i wiedza"; **18,00** rec. fortep. Victora Schialera; **19,40** sport; **19,50** pog. aktualna; **20,00** muzyka lekka z udziałem Faliszewskiego; **20,45** dziennik; **20,55** „Obrona przeciwlotniczo - gazowa" — pog.; **21,00** słuchowisko oryginalne p. t. „Goście na wiecu"; **21,35** „Nasze pieśni" śpiewa H. Dudiczówna (Poznań); **22,00** koncert symfoniczny ork. symf. P. R. z udz. W. Niemczyka (skrz.). W progr.: Haendl: Concerto grosso G-moll; Mendelssohn - Bartholdy: koncert skrzypcowy e-moll; Rimskij - Korsakow kaprys hiszpański; **23,05** muzyka taneczna w wyk. m. ork. P. R.

POZNAŃ

Czwartek, 9 stycznia.

Poznań — **6,50** i **7,30** muzyka z płyt; **7,50** program; **12,15** koncert popularny (płyty); **13,30** muzyka lekka; **15,20** giełda; **15,30** koncert tria salonowego; **17,50** książka i wiedza: O książce Ferrera: „Wielkość i upadek Rzymu" **18,30** „Z nad krawędzi"; **18,40** „Jak spędzić święto"; **18,45** program; **18,55** „Powodzenie i los" feljeton; **19,35** sport.

WARSZAWA

Czwartek, 9 stycznia.

Warszawa — **13,00** muzyka z płyt; **15,20** giełda; **16,15** muzyka z płyt; **18,30** „Film plastyka - architektura"; **18,30** jak spędzić święto; **18,55** nowiny leśne.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na czwartek:

17,00 Monachjum. Muzyka współczesna. **Bukareszt.** Koncert radjoork. **Berlin.** Utwory Sibeliusa. **17,30 M. Ostrawa.** Refreny tan. **Wiedeń.** Koncert solistów. **Budapeszt.** Recital śpiewaczy.

18,00 Kolonja. Koncert orkiestr. **Królewiec.** Koncert radjoork. **Lipsk.** Koncert populudn. **18,15 Anglja (Nat. Pr.)** Muz. lekka. **18,35 Budapeszt.** Muzyka cygańska. **18,45 Łódź.** Recital fort. P. Szmuklerówny.

19,10 Wiedeń. Koncert wieczorny. **19,15 Ryga.** Muzyka operetkowa. **19,30 Brno.** Koncetr popul. **Bratislawa.** Koncert orkiestry wojskowej. **19,30 Anglja (Reg. Pr.)** Muzyka lekka. **19,45 Hilversum I.** Recital fortep. Beli Bartóka.

20,00 Oslo. Recital skrzypcowy. **20,10 Wrocław.** Koncert orkiestr. **Kolonja.** Muzyka wieczorna. — **Hamburg.** Koncert Mozartowski. **20,15 Bukareszt.** Koncert symf. z Ateneum. **22,25 Bratislawa.** Pieśni i tanga argentyńskie. **Praga.** Recital fortep. **20,30 Poste Parisien.** Muzyka tan. **20,35 Mediolan.** „Wesele Figara", opera Mozarta. **Rzym.** Koncetr muzyki kameralnej. **20,40 Koenigswust.** „Wesoła muzyka".

21,00 Bruksela franc. Koncert ork. symfon. **Frankfurt.** Muzyka lekka. **Anglja (Nat. Progr.)** Radjorewja. **Bruksela flam.** Festiwal Mozarta. **21,30 Paris P. T. T.** Dawne przeboje franc. **21,45 Radio Paris.** Koncert orkiestry symfon. pod dyr. Inghelbrechta. **21,55 Poste Parisien.** „Fiołek z Montmartre", operetka Kalmana.

22,10 Hilversum I. Koncert symf. **22,15 Luksemburg.** Koncert galowy. **Praga.** Muz. salonowa. **Rzym.** Muzyka taneczna. **22,20 Budapeszt.** Recital fort. **22,30 Koenigswust.** „Nocna muzyczka" **Berlin.** Muzyka taneczna. **Wrocław.** Muzyka taneczna.

23,00 Koenigswust. „Prosimy do tańca". **Strasburg.** Muzyka lekka. **Budapeszt.** Muzyka jazzowa. **Anglja (Reg. Pr.)** Rosyjska muzyka symfon. (tr. z Queen's Hallu). **Hamburg.** Muzyka wieczorna. **23,35 Anglja (Reg. Pr.).** Muzyka taneczna. **Wiedeń.** Muzyka taneczna. **23,45 Radio Paris.** Muzyka tan.

24,00 Frankfurt i Sztutgart. Koncert nocny. **Hamburg.** „Próba w operze", opera Lortzinga (na stilu).

Dziewczę
15 lat szuka lekkich prac domowych lub do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 726

Kelner
zdolny młody, mniejszą gwarancją poszukuje posady zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 83 854

Poszukuję
posługi z praniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 846.

Krawcowa
dobrym krojem, szyciem dziennie 1,50 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 825.

Miła
skromna, inteligentna, poszukuje posady do samotnej osoby lub starszego państwa, miejscowość obojętna, zna się na gospodarstwie domowem i gotowaniu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 823.

Szofer - ogrodnik
kilkoletnią praktyką na niewypowiedzianem stanowisku, kawaler, lat 26, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 869

Bufetowa
uczciwa, czysta poszukuje pracy od 15 1. względnie 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 663

Dziewczyna
szuka posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 662

Sierota
lat 17, poszukuje posady do dzieci lub lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 700

B. urzędnik
samorządowy, 13 lat praktyki, kawaler, rzutki, energiczny, szybko orjentujący się, z dobremi świadectwami szuka stosownego zajęcia. Oferty Kurjer Poznański dg 566

Dziewczyna
młoda szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 904

Bilansista
rutynowany poszukuje posady w abonamencie miesięcznym. Zakłada, reguluje, prowadzi księgowość: zestawia bilanse. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 861

Dziewczyna
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 573

Kucharka
uczciwa do wszystkiego szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 581.

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 8. 1. „Grube ryby" przedst. popularne. 50% zniżki.

Czwartek, 9. 1. „Muzyka na ulicy", przedstaw. pop. 50% zniżki.

Piątek, 10. 1. „Piosenka o Nadinie", przedst. popularne. 50% zniżki.

TEATR WIELKI (Opera): Środa, 8. 1. „Adriana Lecouvreur".

Czwartek, 9. 1. „Rose-Marie".

Piątek, 10. 1. „Hrabia Luxemburg". **po cenach popularn. od 50 gr. do 2 zł.**

TEATR NOWY: Środa, 8. 1. „Zakochani".

Czwartek, 9. 1. „Nasze maleństwo".

KINA

Poznań, środa, 8. 1.

ALKAZAR: „Tancerka Buenos Aires".
APOLLO: „Manewry miłosne".
CORSO: „Czarna Perła".
GONG: „Weronika".
GWIAZDA: „Wesoła Wdówka".
METROPOLIS: „Manewry miłosne".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Spełnione sny" (Karjera Kopciuszka) oraz nadprogram naukowy.
RENAISSANCE: „Sequoja" oraz „Gdy kot na spacerze".
SŁOŃCE: „Raj na ziemi".
SFINKS: „Kapryśna Marietta".
ŚWIT: „Ludzie w tunelu".
TĘCZA-Łazarz: „Wacuś".
TĘCZA-Wilda: „Roześmiane oczy".
WILSONA: „Jestem zbiegiem".

Dziewczyna
młodsza do dzieci i lekkich prac domowych szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 589

Dziewczyna
szuka posady lub posługi do mniejszej rodziny dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 590

Uczciwa
praczka szuka prania lub sprzątania. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 593

Panienka
z lepszego domu szuka bezpłatnej praktyki, najchetniej w piekarni-cukierni ewent. składzie robótek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 597

Małopolanka
uczciwa pracowita, poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 606.

Bufetowa
z dobremi świadectwami szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 612.

Dziewczyna
sierota uczciwa dobre świadectwa szuka posady od 15. I. do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 616

Uczenica
z prowincji poszukuje posady w rzeźnictwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 621

Pielęgniarka
młoda sierota poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 647.

Dziewczyna
prowincji młodsza uczciwa cośkolwiek z gotowaniem lub bez szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 645.

Panienka
szuka posługi na przed i popoł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 539

Młoda
osoba umiejaca gotować zajmie się gospodarstwem lub przyjmie posadę do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 553

Poszukuję
jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 554

Panienka
z praktyką, kochająca bardzo dzieci zna dobrze szycie, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 556

Panowie Ziemianie!
Praktyki rolniczej na majątku poszukuje syn rolnika Oferty z warunkami do Kurjera Pozn. zdg 83 561

Poszukuję
posługi z gotowaniem Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 83 565

Posługaczka
poszukuje posługi Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 568

Posługaczka
poszukuje posługi przed południem okolicy Jeżyc. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 723

Początkująca
z prowincji poszukuje posady w rzeźnictwie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 721

Kucharka
do wszystkiego z praniem prasowaniem, na wskroś uczciwa, z dobremi świadectwami, znająca polskie niemieckie, poszukuje posady do lepszego domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 704.

Przedstawicielstwa
poważnego, administracje domu względnej posady poszukuje 46-letni major emerytowany nieposzlakowanej uczciwości, energiczny, przedsiębiorczy. Oferty „Par" Poznań pod 53.30. Pg 2 218-53.30

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego z gotowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 798

Do
robót ręcznych (druty, szydełko, haft) szuka zajęcia panienka głuchoniema, inteligentna, wybitnie uzdolniona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 790

Dziewczyna
czysta, wiek średni, dobrem poleceniem, samodzielnem gotowaniem wszelkich prac domowych, 2 osoby 15. 1. Zgłoszenia z świadectwami Śramkiewiczowa, Grodzisk Wlkp., Drogerja. zdg 83 093

Księgowy
długoletnią praktyka poszukuje pracy, zakłada, reguluje księgi handlowe, bilanse, wyjazd. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 81 726

Posady praktykantki
biurowej w poważnem przedsiębiorstwie handlowem szuka młoda panna z ukończoną szkołą handlową i 4 kl. gimn. Wymagania skromne, dobre referencje. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 487

Pielęgniarka-higienistka
córka lekarza lat 23 (ukończone gimnazjum) energiczna, mało wymagająca pogodnego usposobienia, mająca paroletnią praktykę w klinikach w Poznaniu i Warszawie poszukuje odpowiedniej posady, również chętnie na majątku. Zgłoszenia agentura Kurjera Poznańskiego, Gniezno, ulica Moniuszki. zdg 81 926

Sierota
z prowincji, czysta, chętna szuka posługi lub posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 050

Wyjeżdżając
polecam służącą dziesięć lat uczciwej rzetelnej służby. Marcinkowskiego 23, pietnaście. zdg 83 053

Młynarz
obeznany z motorami gazowemi i ropę poszukuje posady od 15. I. 36, lub później. Zgłoszenia Kazimierz Nowak, Tarnówko poczta Boruszyń, powiat Czarnków. ng 4 738

Przyjmę
posadę z gotowaniem, sprzątaniem do dwóch lub jednej osoby, lepszy dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 397

Pracowałam
w aptece przy asyście lekarza i pokojowej, przyjme posade od 1 lutego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 393

Bufetowa-ekspedjentka
do cukierni i kawiarni z długoletnia praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 392

Gospodyni
w średnim wieku poszukuje posady w Poznaniu od 15. 1. lub 1. 2. u samotnej osoby lub wdowca z dziećmi. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 076

Służąca
samodzielnem gotowaniem, dobremi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 236

Panna
uczciwa do jednej osoby i pomocy w interesie za mniejszem wynagrodzeniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 082

Drogerzysta-
lat 21, syn inwalidy wojennego szuka posady. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Koło Poznań, ul. Kozia 8, telefon 29-94 zdg 83 115/6

Szofer - mechanik
kawaler 14 lat praktyki znajacy elektrownie, centralne ogrzewanie maszyny rolnicze, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 124.

Za
chłopca do posyłek poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański. zdg 83 111

Dziewczyna
sierota znająca prace domowe świadectwa długoletnie, dobre polecenie poszukuje posady najchetniej gdzie dzieci od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 109.

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego z dobremi poleceniami i dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 106

Początkująca
dziewczyna poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 102

Dziewczyna
chetna uczciwa poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 100

Kuchmistrz
wszechstronnie obeznany zimnym bufetem, gorącą kuchnią poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 83 250

Nauczycielka-
wychowawczyni, referencje, długoletnie świadectwa, muzyka, — początki francuskiego i niemieckiego poszukuje posady od 15. 1. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 83 319

Dziewczyna
do wszelkich prac z dobremi poleceniami szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 83 077

Posługaczka
młoda z dobremi świadectwami, poszukuje jakiejkolwiek posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 231

Kucharka
starsza z dobrem gotowaniem i do wszystkiego poszukuje posady od 15. 1. lub 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 286

Dziewczyna
samodzielna szuka posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 83 280

Krawcowa
z dobrem szyciem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 370

Poszukuję
posady dla urzędnika gospodarczego, kawalera, dłuższą praktyką który pod dyspozycją moją urzędował uczciwie, energiczny, doświadczony rolnik. Polecam sumiennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 510

Młoda
posługaczka poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 180.

27. WOLNE MIEJSCA

Fotografa
tylko pierwszorzędnego przyjmie Markiewicz 27 Grudnia 5. zdg 83 167

Służąca
z gotowaniem język polski i niemiecki. Aleje Marcinkowskiego 27, m. 4. zdg 83 488

Dziewczyna
posługaczka całodzienna, czysta, chętna. Górna Wilda 42, m. 11. zdg 83 500

Dzielna
fryzjerka potrzebna zaraz. Murowana Goślina, Rynek 6. zdg 83 502

Uczeń
gastronomiczny potrzebny. Bristol, Marsz. Piłsudskiego 16. zdg 83 438

Pokojówka
umiejąca szyć, prać, prasować, mieszkanie u rodziców. Knast, 3 Maja 6. zdg 83 439

Młodego
zdolnego człowieka z ukończonemi studjami W. S. H. mającego stosunki w sferach ziemiańskich lub przemysłowych poszukuje poważne Towarzystwo Ubezpieczeń Zgłoszenia z odpisami świadectw oraz podaniem referencji do Kurjera Poznańskiego zdg 83 459

Poszukuję
dobrej dziewczyny gotowaniem, praniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 472

Posady
inkasenta, magazyniera, kaucja 500 — 1 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 474

Rozlewaczkę
do odciągania piwa 2 kranową kupię. Góralski, Szamarzewskiego 26, m. 8. zdg 83 476

Panienka
kwalifikowana do dzieci. Małe Garbary 7 a — 11. zdg 83 411

Elewki
potrzebne od 15. bezpłatna nauka gotowania, prasowania, gospodarstwa domowego. Zgłoszenia z dokładnym życiorysem do Kurjera Poznańskiego zdg 83 410

Posługaczka
potrzebna. Marcinkowskiego 23, m. 19. zdg 83 195

Ekspedjentki
dzielnej poszukuje sklep wyrobów monopolowych. Kaucja pożadana. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 574.

Dziewczyny
do wszystkie poszukuje. Spokojna 25 m. 4. zdg 83 591

Ogrodniczy
pomocnik z dobrą praktyka na doniczkowe i inspekta. Oferty Kurjer Pozn. zdg 83 604.

Praktykantka
z ukończoną szkołą handlową — może się zgłosić. Markowski, — Jasna 16. zdg 83 537

Wychowawczyni-nauczycielka
do dzieci od 4—10 lat potrzebna do Ostrowa. Warunek: szycie, robótki, muzyka. Zgłoszenia odpisem świadectw wynagrodzeniem do Kurjera Poznańskiego zdg 83 540

Ekspedjentka
piekarsko-cukiernicza z gwarancja bankową potrzebna od 15. 1. 1936. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 548

Dziewczynę
starszą, uczciwą, lubiącą dzieci od 15 bm. Spokojna 24, m. 6. zdg 83 567

Odstąpię
posadę początkującej bufetowej Warunek 1400 przejęcia ekspresu Ratajczaka 11a, — 94. zdg 83 201/2

Posługaczka
umiejaca gotować 3 Maja 5 — 19 zdg 83 710

Samodzielnego
człowieka do składnicy Kongresówka Polski Przemysł. Poznań, Skarbowa 17. zdg 83 712

Bufetowa
z kaucja 200 zł do obsługi gości potrzebna. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 83 799

Fryzjerka
dobra siła zaraz Klasztorna 3. zdg 83 640

Fryzjerka
św. Marcin 24. zdg 83 737

Emulsja „Erbe"
z tranu norweskiego
zawierającego 500 jedn. Witamin A
i 250 " Witamin D
ng 19 069

Cukiernik
kawaler pierwszorzędny zaraz lub później, prowincja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 83 859

Ekspedjentka
z branży rzeźnicko-wędliniarskiej siła pierwszorzędna potrzebna zaraz. Wacław Araczewski, Toruń, Prosta nr. 15. Pg 2223-64,2

Czeladnik
rzeźnicko - wędliniarski, — siła pierwszorzędna, potrzebny zaraz. Wacław Araczewski, Toruń, — Prosta 15. Pg 2224-64,1

Masażysta
zamieszkały w okolicy Dębca potrzebny. Zgłoszenia Aleja Czechosłowacka 2, m. 2. Pg 2227-2,8

Dziewczynę
młodszą do wszystkiego, 10 zł. ul. Kraszewskiego 9 b. — 5. zdg 83 892

Dziewczę
do dzieci, lat 17, wykształceniem, szyciem, świadectwa zaraz. ul. Strzelecka 3 a — 6. zdg 83 887

Uczenica fryzjerska
potrzebna. Marsz. Focha 84, narożnik Sczanieckiej. zdg 83 813

Fryzjerka
uczeń potrzebni. Pocztowa 22. zdg 83 806

Fryzjerkę
od zaraz. Gołąbek, 27 Grudnia 20 zdg 83 805

Kucharka
do restauracji, kuchnia warszawska „Złoty róg". Jasna 12. zdg 83 905

Za
wypożyczenie do żniw 2 000 zł udzielę jednej osobie wolne mieszkanie i utrzymanie na majątku Oferty Kurjer Poznański zdg 83 902

Elew
gospodarczy z kaucją 1 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 901

Kierowniczki
(a) do hurtowni tytoniowej, potrzebne 5 000 gotówki. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 871

Szofer
mechanik na Fiat 501 kaucja 200,— Strzelecka 31 — 37. zdg 83 694

Ekspedjentka
potrzeb. branż. konf. damskiej. Gdzie? wskaże Kurjer Pozn. zdg 83 735

Uczenice
do nauki szycia potrzebne. Bukowska 17 — 6. zdg 83 733

Posługaczka
Jasna 6/7 — 6. zdg 83 842

Odsprzedawców
na sery małą gotówką poszukuje Kraszewskiego 9 b. — 5. zdg 83 894

Poszukiwany
personel handlowy kwalifikowany różnych branż. Oferty Kurjer Poznański zdg 83 744

Biuralistka
(korespondentka) potrzebna. — Oferty piśmienne Hurtownia Papieru Wrocławska 38. zdg 83 743

Dziewczyna
do wszystkiego dobra i uczciwa z dobremi poleceniami potrzebna od 15. 1. Gdzie? wskaże Kurjer Pozn. zdg 83 632.

28. ROZRYWKA

Kino Oświatowe T. C. L.
Dziś po raz pierwszy w Poznaniu arcywesoła dowcipna muzyczna komedja „Spełnione sny" (Karjera Kopciuszka) oraz nadprogram naukowy. dg 564/5

Franciszka Gaal
w wiedeńskiej komedji „Weronika" Kino „Gong". zdg 83 608/9

Czarujące olśnienie
przepięknych melodji
„Kapryśna Marietta"
rozkoszna komedja - operetka
Jeanette MacDonald
Kinoteatr „Sfinks". zdg 83 896

Kino Corso
„Czarna Perła". zdg 83 650

Kinoteatr
„Gwiazda"
Al. Marcinkowskiego 28. Od czwartku, dnia 9 stycznia br.
Wesoła Wdówka
Maurice Chevalier, Jeanette Mac Donald. zdg 83 698

Bar Poznański
Zamkowa 7, miły pobyt. Koncert Dancing. zdg 83 865

Smakosz
„Louvre" chwali drugiemu powiada że w „Louvre" obiady najlepiej sie jaka
„Louvre"
Restauracja i winiarnia Poznań, Aleje Marcinkowskiego 27. dg 561

15 do 20 rat miesięcznych?

Przepłacać do 100%? Obarczać się na blisko 2 lata ratami, kryjącemi w sobie przedrażającą kalkulację wszelkiego rodzaju ryzyka? Czy nie lepiej nabyć u nas, wprost w wytwórni, za gotówkę lub na rozsądnych dogodnych warunkach, jednak

— bez porównania taniej...!

Prosimy to rozważyć, porównać nasze znane modele i ceny, a potem decydować. — Jako dowód naszych niskich cen polecamy

najnowszy luksusowy trzylampowy odbiornik

bateryjny — z wbudowanym głośnikiem ind.-dynamicznym — o wspaniałym idealnie selektywnym zasięgu 40 stacyj całej Europy — bezkonkurencyjnie za

98,— złotych!

Podobnie tanio wszelkie inne odbiorniki sieciowe — na prąd zmienny i stały — oraz bateryjne. Ilustrowane prospekty bezpłatnie.

„RADJOFON" Spółka z o. o.
ŚW. MARCIN 57. TEL. 3202

Prosimy zważać na numer domu!
Pg 2 213-2

Humor zagraniczny

Żona Negusa: — Dla dobra ojczyzny, pościłam 4 tygodnie.

Służebna: — To jeszcze za mało, najjaśniejsza pani!

(„Travaso" — Rzym). S. F.

Co futro = to **Edmund Rychter** = co palto = to **Edmund Rychter** = co ubranie = to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata na miesiąc styczeń 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
P. K. O. Poznań nr. 200 149